

ANALOGI

TAMPEREEN, TURUN, HÄMEENLINNAN, LAPPEENRANNAN, HAMINAN JA KOTKAN ORTODOKSISET SEURAKUNNAT 5.4.2007

2
2007

Isä Markuksen
resepti:

“Ylösnousemuksen ortodoksinen ruoka”

sivut 4-7

Jumalanpalvelus- ja toimintasivut

TAMPERE 36–39

TURKU 40–41

HÄMEENLINNA 42–43

LAPPEENRANTA 44–45

HAMINA 46–47

KOTKA 48–49

Länsi

Itä

HUHTIKUU

TO 5.4. suuri torstai
PE 6.4. suuri perjantai
RADIO, Kristuksen hautauspalvelus,
klo 18.00-19.00, Tampere, Pyhän
Aleksanteri Nevskin ja pyhän
Nikolaoksen kirkko
LA 7.4. suuri lauantai
SU 8.4. Herran pääsiäinen, Kristuksen
ylösnouseminen, pääsiäispäivä
LA-SU 7.-8.4. RADIO/TV, pääsiäisyön
aamupalvelus ja liturgia klo 23.55-03.30,
Helsinki, Uspenskin katedraali

PAÄSIÄISVIIKKO 8.-14.4.

KE 11.4. RADIO, aamuhartaus, Joensuun
piispa Arseni, Kuopio
PE 13.4. RADIO, aamuhartaus, Joensuun
piispa Arseni, Kuopio

SU 15.4. apostoli Tuomaan sunnuntai
TI 17.4. RADIO, iltahartaus, kirkkoherra
Olavi Merras, Lahti
LA 21.4. RADIO, aamuhartaus, rovasti
Teppo Siili, Saukkola
SU 22.4. mirhantuojien sunnuntai
RADIO, liturgia klo 11-12, Hämeenlinna,
Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän
Johannes Krysostomoksen kirkko
SU 29.4. halvatun sunnuntai

TOUKOKUU

SU 6.5. samarialaisen naisen sunnuntai
RADIO, liturgia klo 11-12, Kotka, Pyhän
Nikolaoksen kirkko
LA 12.5. RADIO, aamuhartaus, kirkkoherra
Veikko Purmonen, Helsinki
SU 13.5. sokeana syntyneen sunnuntai
TI 15.5. RADIO, iltahartaus, TM Anneli
Pietarinen, Joensuu
TO 17.5. Herran taivaaseen astuminen,
helatorstai
SU 20.5. pyhien isien sunnuntai
RADIO, liturgia klo 11-12, Mikkeli,
Ylienkeleli Mikaelin kirkko
SU 27.5. Pyhän Kolminaisuuden päivä,
helluntai
MA 28.5. Pyhän Hengen päivä

KESÄKUU

LA 2.6. RADIO, aamuhartaus, isä
Sergius Colliander, Helsinki

SU 3.6. kaikkien pyhien sunnuntai
RADIO, liturgia klo 11-12, Oulu, Pyhän
Kolminaisuuden katedraali

HENKILÖKUVA

4-7 **Aitoo ortodoksista ruokaa.** Isä Markus Aroman haastattelu.
Kari M. Ranttilä

HENGELLISTÄ OPETUSTA

8-9 **Suurin rakkaus.** Isä Markus Petsalo

OPETUSTA EETTISISTÄ KYSYMYKSISTÄ

11 **Ylösnousemuksen etiikkaa.** Isä John Meyendorff

HISTORIAA

12-13 **Kotkan kirkko 205 vuotta.** Isä Aarne Ylä-Jussila
24 **Piilossa vanhan Rauman sydämessä.** Liisa Räsänen

POHDINTAA KIRJAN ÄÄRELLÄ

14-15 **Kristus tekee meidät eläviksi.** Esko Nikander

KIRKON UUESTA LAINSÄÄDÄNNÖSTÄ

16-17 **Onnistunut parannus.** Yrjö Korhonen
18 **Vastine Korhoselle.** Heikki Hartikainen

KUOROLAISENA SEURAKUNNASSA

22 **Palvelutehtävänä kirkossa laulaminen.** Eija Salminen

ANALOGI HAASTATTELEE

23 **Aitous on tärkeintä.** Isä Gaius Sahlbergin haastattelu.
Kari M. Ranttilä

SEURAKUNTIEN TAPAHTUMIA

25 PORI / Barabbas ja Juudas Iskariot. Simo Ojanen
25 IMATRA / Pyhyiden kosketus – ajatuksia ikonimaalareille.
Liisa Tynkkynen
26 LAPPEENRANTA / Pyhäiset pyyhkeet. Kirsi Rovio
27 LAPPEENRANTA / Valamon ystävät peittotalkoissa.
Eila Hämeen-Anttila
27-28 IMATRA / Pyhiinvaeltajavaihtoa. Isä Timo Tynkkynen
28 IMATRA / Kuinka juhla rakentuu. Isä Timo Tynkkynen
29 LAPPEENRANTA / Jumalanpalvelus ja nykyaikainen elämä.
Galina Kedrova (venäjäksi)
30 KOTKA / Kaakonkulmalla seurakuntien yhteistyötä.
Isä Veikko Lisitsin
30-31 KOTKA / Kotkan moniääninen kirkkokuoro
Katarine Lehtomäki
31-32 KOTKA / Syntynyt saksat kädessä. Leena Karjalainen
32-33 KOUVOLA / Etsijän taival. Irmeli Lasarenko
33 KOUVOLA / Jännitystä Kouvolan teatterikerhossa.
Anna-Kaisa Miinalainen
34 KOUVOLA / Ikoneista iloa ja voimaa.
50-52 KOUVOLA / Sypressin vuosikymmen. Kari M. Ranttilä

VAKIOPALSTAT

3 **Pääkirjoitus** / Kari M. Ranttilä
Ajassa liikkuu / isä Markku Toivanen
7 **Metropoliitalta** / Ambrosius
10 **Korvakuulolta** / Timo Ruottinen
19 **Luostaripalsta** / äiti Kristoduli
20-21 **Lapset ja nuoret** / Leena Lomu
35 **Nähtyämme Kristuksen
ylösnousemisen** / isä Viktor
Maksimovski (venäjäksi)

SEURAKUNTIEN TOIMINTA

LÄNSI

36-39 TAMPERE Pori
40-41 TURKU Rauma
42-43 HÄMEENLINNA

ITÄ

44-45 LAPPEENRANTA Imatra
46-47 HAMINA Kouvola
48-49 KOTKA Loviisa

Lappeenrannan lasten askartelukerho "Sukkelat sormet" valmisti pääsiäiseksi helmienkeleitä ohjaajansa **Kirsi Rovion** johdolla.

ANALOGI

Julkaisija:

Tampereen, Turun, Hämeenlinnan, Lappeenrannan, Haminan ja Kotkan ortodoksiset seurakunnat

Kustantaja:

Suomen Kirkko-Mediat Oy
Kahdeksas vuosikerta,
painosmäärä 7900 kpl.

Päätoimittaja:

Kari M. Ranttilä, puh. 040 550 6272

Toimittaja:

Leena Lomu, puh 040 707 6715

Graafikko:

Heikki O. Jokinen, puh. 050 524 6007
ho.jokinen@kolumbus.fi

Toimitus:

Rautatiekatu 52 E, 13210 Hämeenlinna

Sähköposti:

analogi.toimitus@pp.inet.fi

Tilaaminen ja osoitteenmuutokset:

Tampereen kirkkoherranvirasto,
Suvantokatu 10 A, 33100 Tampere
Puh. (03) 3141 2700 (ti–pe klo 9–13)

Julkaisuneuvosto:

Kirkkoherra Markku Toivanen (pj.), kirkkoherra Leo Huurinainen (vpj.), kirkkoherra Markus Aroma, vs. kirkkoherra Ion Durac, kirkkoherra Veikko Lisitsin, kirkkoherra Markus Petsalo, isä Gaius Sahlberg, Marita Jouhki-Inkinen, Mikko Junes, Leena Karjalainen, Leena Lomu, Eeva Manni, Marita Nieminen ja Johan Nyman.

Tilaushinta 18 euroa/vuosi

Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa

Ilmoitushinnat (sis. alv):

1/1 sivua 500 e, 1/2 sivua 380 e
1/4 sivua 200 e, 1/8 sivua 100 e,
1/16 sivua 80 e

Ilmoitukset toimituksen osoitteella.

Tilinumero 800018-291602.

Painopaikka: Uusimaa Oy, Porvoo 2007.
ISSN 1458-9257

Juhlaikoni

HERRAN YLÖSNOUSEMUS Pääsiäinen

"Minä tiedän, että te etsitte ristiinnaulittua Jeesusta. Ei hän ole täällä, hän on noussut kuolleista, niin kuin hän itse sanoi."
Matt. 28:5-6

Liturginen kielemme luo uskomme rajat

Vanhassa ja osin vaikeaselkoisessa kirkollisessa kielessämme on oma viehätyksensä. Siitä saa luontaisesti vaikutelman, että olemme tekemisissä monisyisten jumalallisten salaisuuksien kanssa. Vaikka teologisesti tämä on monesti totta, on sen kääntöpuolena toisinaan kyse keskeneräiseksi jääneestä käännöskielestä. Vaikea kieli ruokkii salaisuuksien syntymistä. Sen vuoksi aito-ortodoksista ja opillisesti latautunutta puheenparttamme on – salaisuuksia kunnioittaen – aika ajoin päivitettävä.

Varhaisen ortodoksisen kirkon ensimmäinen Raamattu oli Egyptin Aleksandrian juutalaisten tekemä Vanhan testamentin kreikankielinen käännös, jota kutsutaan Septuagintaksi. Tämä teksti on Uuden testamentin kirjoitusten ohella myös oman kirkkomme uskonnollisen ja teologisen ajattelun taustalla. Silti tähän asti kaikki Raamatun Vanhan testamentin suomennokset on tehty pääosin vanhasta hepreasta, vaikka kirkkona olemme uskonnollisessa ajattelussamme ja kielessämme sidottuja vanhaan kreikankieliseen Raamattuun ja sen mielikuvamaailmaan. Siksi on tärkeää, että meilläkin on joskus sellainen suomeksi saatavilla.

Kirkossamme on jo muutaman vuoden ollut vireillä liturgisten tekstien uudistaminen. Ensimmäisenä on nyt valmistumassa psalmien uusi suomennos Septuagintan sanamuotojen mukaan. Teksti on luettavissa verkosta kirkkomme pääsivulta. Tekstiin voi vielä toistaiseksi antaa palautetta. Jos teksti poikkeaa totutusta, se johtuu usein siitä, että kreikaksi alun perin käännettäessä kääntäjä ei aina ymmärtänyt heprealaista tekstiä, tai ehkä siitäkin, että hänen käyttämänsä heprealainen käsikirjoitus poikkeaa siitä tekstimuodosta, johon olemme suomennoksissakin tottuneet.

Psalmien uuteen suomennokseen nojaa myös jokaisessa vigiliapalveluksessamme kuultavan uuden vigiliakirjan teksti. Vigiliakirja on tarkoitus saada valmiiksi kolmen vuoden kuluessa. Ennen virallista hyväksymistään teksti tulee koekäyttöön seurakunnissamme.

Kirkollisen kielemme uudistamisessa on kyse siitä, että uudet sukupolvet puhuvat vuosien saatossa muuttuvaa ja uusia ratkaisuja etsivää kieltä. Uskon salaisuuksien ymmärtäminen ja toisaalta puheen ja sanojen inflaatio liittyvät siihen, minkälaisia merkityksiä me kirkkona annamme virallisille sanoillemme. Vaikka uusille sukupolville tulee opettaa vanhan puheenparren merkityksiä, on kieli kuitenkin se väline, jonka avulla ortodoksinen perintö vain voi aidosti siirtyä seuraaville sukupolville. Kielemme rajat ovat myös ajattelumme ja uskonnollisen tuntemme rajat.

Kari M. Ranttilä

Ajassa liikkuu

Eräässä aikakauslehdessä ja Yleisradiossa kysyttiin, mikä on suomen kielen kaunein sana. Tuli monia ehdotuksia. Ehkä on tyypillistä ajallemme se, että kysyttiin juuri kauneinta sanaa. Kauneus on sopivan kevyt luokitteluperuste, niin että kenenkään ei tarvitse ottaa asiaa kovin syvällisesti. Kielen käyttäminen ja sanojen valinta kertovat kuitenkin myös sanojen takana olevasta merkitysten maailmasta, ajattelusta ja arvoista.

Itse kysyisin, mikä on tärkein sana ja vastaisin kysymykseeni: sovinto. Sovinto on esteettisesti ensiluokkainen mutta samalla merkityksensä kannalta tärkein sana. Kristitylle kilvoittelijalle elämä on sovinnon työstämistä. Koko elämän aika on meille tarjottu mahdollisuus päästä sovintoon itsemme kanssa, lähimmäisemme kanssa, Jumalan kanssa. Sovinto on sana, joka maistuu pääsiäiseltä!

Isä Markku Toivanen

Hämeenlinnan kirkkoherra, isä **Markus Aroma** on armoitettu ruoanlaittaja. Hänelle kaikki ruoka on ortodoksista, kun se nautitaan ilolla ja Jumalaa kiittäen.

AITOA ortodoksista ruokaa

Isä **Markus** valmistaa mieluiten aasialaisia ruokia. Niiden mestarina hän kokoaa yhteen ystäviä ja tuttavien nauttimaan hyvää ruokaa ja maistuvia viinejä. Yhteisen aterian jakaminen luo yhteyden erilaisien ihmisten välille. Pappina hän myös tietää, että erityisellä tavalla eukaristia on tällainen yhteyttä luova ateria.

Isä Markus näkee kirkollisten pääsiäisruokien saavan alkunsa juutalaisesta pääsiäisperinteestä. Kirkolliseen ruokakulttuuriin sieltä tulee ainakin pääsiäislammas. Suomessa pääsiäiseksi valmistettu lammas on kuitenkin nuori ilmiö, muutoin kyllä syksyisin teurastuskaudella lam-

masta on maataloissa syöty. Hän arveleekin, ettei lammas ole oikein osattu käyttää.

Taustaa jo juutalaisuudesta

Pääsiäisen ruokien juutalainen tausta näkyy jumalanpalvelusteksteistä. Ensimmäisessä ylösnousemuspalveluksessa sanotaan, että ”Kristus on uusi pääsiäiskaritsa”. Vanhoissa ortodoksisissa maissa, esimerkiksi Kreikassa, lammas onkin aina kuulunut pääsiäiseen. Lammas grillataan pääsiäispäivänä agape-ehtoalve-

kus korostaa.

– Ruoka on elämän syvimpiä symboleja ja lahjoja. Se liittyy olennaisesti elämän juhlaan eri tilanteissa, niin pääsiäisenä kuin kaikkina suurina juhlinakin, myös ihmiselämän eri vaiheisiin. Me tulemme samasta elämästä osallisiksi saman ruoan nauttimisen kautta. Samaan tapaan ehtoollisessakin on syvimmillään tästä kysymys.

Voidaan myös ajatella, että juhlaperinteeseemme kuuluu aidosti jotakin hengellistä. Tähän viitaten isä Markus siteeraa Luukkaan

Ruoka on elämän syvimpiä symboleja ja lahjoja. Se liittyy olennaisesti elämän juhlaan eri tilanteissa, niin pääsiäisenä kuin kaikkina suurina juhlinakin, myös ihmiselämän eri vaiheisiin

luksen jälkeen ulkona. Se kanssa tarjotaan yleensä parasta viiniä ja salaattia, fetajuustoa ja oliiveja. Mukaan kutsutaan myös vierasmalalaisia syömään. Kun Kreikassa tullaan pääsiäisyön palveluksesta, jonka lopussa on saatu punaiset pääsiäismunat kotiin vietäväksi, odottaa kotona lampaan sisälmyksistä valmistettu hapankaito.

– Sisälmyskeitossa näkyy vielä vanhaa juutalaista pääsiäisen perintöä. Silloinhan juutalaiset syövät kitkeriä yrttejä Egyptin orjuuden muistoksi. Kreikassa tarjoillaan vastaavasti lampaan sisälmyksistä tehtyä keittoa, joka on maustettu sitruunalalla ja on hyvin hapanta. Se ei ole mitään suurta herkkua! Sitten on juustoa, kananmunaa ja viiniä. Juuri muuta ei siellä yöllä syödä. Mitään makeita herkkuja ei Kreikassa silloin tarjota, paitsi ehkä erityinen koristeellinen pääsiäisleipä, johon

pääsiäismunat on upotettu. Makeat herkut ovatkin venäläistä perua. Suomessa meillä yhdistyy tässä kaksi erilaista ortodoksisista perinnettä.

Isä Markus kertoo, että venäläisessä perinteessä ei syödä vain lammasta. Kun paasto päättyy, silloin syödään kaikenlaista lihaa ja juodaan vodkaa.

– Muistan opiskeluajoinani Bostonista eräänkin pääsiäisyön. Silloin ylösnousemusta ja paaston lopunpumista juhlittiin niin, että ukot olivat jo aivan änkyrässä pöydän alla, kun pääsiäisyön palvelus loppui. Ylösnousemusjuhla muuttui heille konkreettiseksi, kun he aamulla kömpivät esiin pöydän alta! Kreikassa ei mennä niin äärimmäisyydestä toiseen kuin slaavilaisessa perinteessä.

Elämän symboli

Joka tapauksessa hyvä ruoka kuuluu juhlaan, isä Mar-

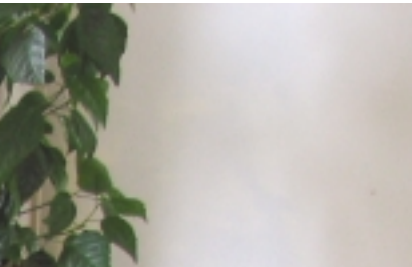
evankeliumin kohtaa (12:37): ”Autuaita ne palvelijat, jotka heidän herransa palatessaan tapaa vovomasta! Totisesti: hän vyyttäytyy, kutsuu heidät pöytään ja jää itse palvelemaan heitä.”

– Englantilainen teksti sanoo hauskaasti, että hän ”paneer esiliinan päälle ja kokkaaminen alkaa!”

Illaton hääjuhla

Pappina isä Markus kokee voimakkaasti, että juhla-aterialla on kristillisessä perinteessä erityinen lopunajallinen merkitys.

– Juhla-ateriat ovat ikään kuin heijastusta illattomasta hääjuhlasta, johon Kristus meidät kokoaa päivien lopulla. Tässäkin kohdassa ateriategema tulee esiin hyvin selvästi. Ilmestyskirjassa tätä kutsutaan Karitsan hääateriaksi. Lopujen lopuksi jokainen eukaristia on jo heijastusta Karitsan hääateriasta tässä ja nyt, mutta ei kuitenkaan

Kuvat Kari M. Rämtilä

Pääsiäisen suuri JUHLA-ATERIA

isä Markuksen tapaan

Välimeren lammasta (10-12 hengelle)

2,5 kg lammasta
3-4 isoa sipulia
400 g tökki italialaista tomaattimurskaa
1 dl hyvää oliiviöljyä noin 1tl chilijauhetta
1tl curryjauhetta
1,5 tl mustapippurirouhetta
5-7 valkosipulinkynttä puristettuna suolaal/yrttisuoalaa

Metodi 1

- Leikkaa lammasta suupalan kokoiseksi suikaleiksi.
- Leikkaa sipuli renkaiksi ja lisää yhdessä muiden aineiden kanssa lampaan päälle.
- Paista aluksi 200 C noin 30 minuuttia ja sitten 100-125 C uunissa 2-3 tuntia, kunnes liha on todella kypsää ja mureaa.
- Anna jäähtyä ja "tekeytyä" seuraavaan päivään viileässä. Lämmitä tarvittava määrä mikrossa, uunissa tai pannulla.

Metodi 2

- Leikkaa lammasta suupalan kokoiseksi suikaleiksi.
- Hakkaa sipulit silpuksi ja sekoita yhdessä muiden aineiden kanssa tehosekoittimessa ja kaada lammassuikaleiden päälle ja sekoita hyvin.
- Anna maustua viileässä seuraavaan päivään ja paista sitten, kuten metodi 1:ssä on kerrottu.

Tofua talon tapaan (4 hengelle)

400-500 g kiinteää tofua
pieni tölkki herkkusieniviipaleita
1 vihreä paprika
50 g pieneksi pilkottua porsaanlihaa
1-2 rkl hyvää soijakastiketta
3-4 valkosipulinkynttä murskattuna
3-4 rkl (tai enemmän) makeaa thaimaalaista chili-kastiketta
pieni ripaus chillijauhetta (vähän teelusikan karpessa)
0,5-1 tl aromisuola (voi jättää pois)
1/3 tl jauhetta mustapippuria
1,5 tl maissijauhoa (vesitiikkaan sekoitettuna)
1,5 dl kanaliemää (kuutiosta valmistettua)
öljyä paistamiseen (ei oliiviöljyä)

1. Leikkaa tofu noin 1 cm:n paksuisiksi viipaleiksi leveysuunnassa ja ne edelleen kolmioiksi.
2. Leikkaa vihreä paprika kuutioiksi ja pilko porsaanliha pieneksi (kuin karkeaksi jauhettu liha).
3. Kuumenna 2-3 dl öljyä wokissa tai pannussa ja paista tofukolmiot siinä pienissä erissä kullankeltaisiksi. Nosta reikäkauhalla ne pois wokista keittiöpaperin päälle valumaan.
4. Jätä wokkiin tai pannuun tikka öljyä ja lisää murskatut valkosipulinkyntät ja pilkottu porsaanliha siihen. Paista suurella lämmöllä (5-6) noin 1 minuutti koko ajan sekoittaen.
5. Lisää paprikakuutiot ja herkkusieniviipaleet ja paista edelleen 1 minuutti koko ajan sekoittaen.
6. Lisää paistetut tofukolmiot, soijakastike, makea chili-kastike, mustapippuri ja kanaliemi. Anna kiehahtaa kerran, ja sitten anna padan kypsyä miedolla lämmöllä (3) noin 5 minuuttia. Kiehauta pataa toisen kerran niin, että kastike alkaa paksuuntua.
7. Lisää teelusikan karpella vähän chilijauhetta pataan ja sekoita varovasti niin, etteivät tofukolmiot rikkoonu.
8. Sekoita maissijauho vesitiikkaan ja lisää koko ajan sekoittaen pataan.
9. Pirskottele padan päälle muutama tippa (6-8 tippaa) seesamöljyä ja tarjoile välittömästi.

Paistettua roomansalaattia osterikastikkeen kera (4-6 hengelle)

2 isoa roomansalaattia (voi tehdä myös kiinanakaalista)
2 rkl öljyä
2 valkosipulinkynttä murskattuna
2 tl kuivaa sherryä tai muuta kuivaa viiniä
1 tl suola
0,5 tl sokeria
2 rkl osterikastiketta tai hyvää soijakastiketta

Metodi 1

- Pilko roomansalaatti noin 5 cm:n paloiksi.

Tofu-vadelmavahto (yksi annos)

1/4 pakettia pehmeää tofua (koko pakkaus noin 270-300 g)
1,5 dl kotimaisia pakastevadelmia sulatettuna
40 g sokeria tai maun mukaan keinomakeutusjauhetta
joitakin vadelmia ja sitruunamelisalehtiä koristeeksi

(Jos haluat tehdä vielä herkullisemmän version, voit lisätä em. seokseen vaahdotuvaa vaniljakastiketta tai kermaa vaahdoksi vatkattuna sekä 1-2 rkl marjalikööriä.)

1. Sekoita tofu, vadelmat ja sokeri (ja marjalikööri) tehosekoittimessa kuohkeaksi.
2. Lisää kerma- tai vaniljakastikevahto seokseen (mikäli haluat)
3. Kaada pieneen tarjoilukulhoon ja koristele vadelmilla ja sitruunamelisallan lehdeillä.
4. Jälkiruoan maku paranee entisestään, jos se saa tekeytyä noin 30 minuuttia viileässä.

- Kuumenna öljy pannussa ja lisää valkosipuli, sherry, suola, sokeri ja sitten salaattipalat.
- Peitä pannu tai wokki kannella ja keitä 1 minuutti (ei yhtään enempää!)
- Nosta salaattipalat tarjoiluvadille ja kaada osterikastike palojen päälle.

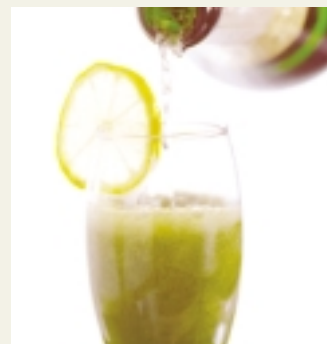
Metodi 2

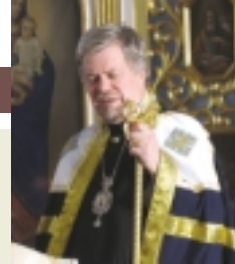
- Keitä wokissa tai isossa kattilassa vesi ja laita salaattipalat kiehuvaan veteen 1 minuutiksi (ei enempää!)
- Kaada keitetyt salaatinpalat siivilään ja jäähdytä ne nopeasti juoksevan veden alla.
- Kuullota valkosipulimurska pienessä kattilassa öljytilkassa ja lisää kaikki muut kastikeaineokset siihen.
- Kiehauta kerran ja kaada sitten tarjoiluvadilla olevien salaatinpalojen päälle. Tarjoile heti.

Ortodoksin pääsiäisjuoma Vihreää shampanjaa (4 hengelle)

1/2 pulloa kuohuviiniä
4 tl vihreää teejauhetta tai 2 pussia maustamatonta vihreää teetä
2,5 dl kuumaa vettä (80-90°)
2-3 rkl sokeria
4 rkl tuoretta limettimehua (siivilöitynä)
3-4 puolen cm:n vahvuista inkivääri viipaleita

1. Keitä vesi ja anna sen jäähtyä 2-3 minuuttia, ja sen jälkeen sekoita siihen japanilainen vihreäteejauhe tai lisää kaksi pussia vihreää teetä ja anna niiden hautua peitettynä 3-4 minuuttia. Ota teepussit pois.
2. Lisää sokeri lämpimään teehen ja sekoita hyvin. Anna jäähtyä viileäksi.
3. Lisää viileään teeseokseen limettimehua ja purista valkosipulipuristimella (uudella) mehu inkivääri viipaleista yksi kerrallaan (ota kuiva massa pois ennen kuin lisäät seuraavan viipaleen).
4. Kaada kuohuviinilasinh pohjalle noin 0,5 dl teeseosta ja lisää kylmää kuohuviiniä päälle.

Pääsiäisen ihmeen jakaminen

Pääsiäisen koittaessa on paaston matka takana. Meistä jokainen on yrittänyt jotenkin paastota, ainakin pahoista ajatuksista. Merkityksensä on jo sillä, että hetkeksi olemme pysähtyneet pohtimaan elämämme suuntaa ja asioiden tärkeysjärjestystä.

Pääsiäisen ilo on edessäpäin. Pääsiäisen salaisuudessa ja ihmeessä olemme osallisia Kristuksen kärsimyksestä, kuolemasta ja ylösnousemuksesta. Kristuksessa kukaan ei enää kärsi eikä kuole yksin. Ylösnousemuksen todellisuus on läsnä.

Luukkaan evankeliumissa kerrotaan, kuinka ylösnoussut Kristus liittyi kahden Emmaus-nimiseen kylään matkalla olleen opetuslapsen seuraan ja kulki heidän kanssaan. Kun he olivat saapumassa kylään, Jeesus oli jatkavinaan matkaansa. Mutta he estivät häntä lähtemästä ja sanoivat: ”Jää meidän luoksemme. Päivä on jo kääntymässä iltaan.” Niin hän meni sisään ta-

loon ja jäi heidän luokseen, ja he aterioivat yhdessä.

Emmauksen tiellä ylösnoussut Kristus kirjaimellisesti ”evästi” hämmentäneitä seuraajiaan ja avasi heidän silmänsä ymmärtämään enemmän. Pääsiäisen ihmeessä on kysymys myös sen jakamisesta.

Osallisina pääsiäisen ihmeestä tehtävämme on antaa itsestämme ja saamastamme lahjasta, ravita sillä toisia. Kristittynä kasvamisessa on paljolti kyse siitä, että opin olemaan ihminen ihmiselle.

Ja juhla on juhla erityisesti silloin, kun se jaetaan. Tämä toteutuu vaikkapa siinä, että vien pääsiäistervehdyksenä palan pashaa ja kulitsaa naapurille, jonka elämässä ei näy valoa tunnelin päässä. Pienetkin rakkauden ja myötätunnon eleet ovat tärkeitä ja viestivät ylösnousseen Kristuksen ilosta ja valosta.

Siunauksin
Metropoliitta Ambrosius

Jatkoa sivulta 5

► koko täyteydessään.

– Samoin on oikeastaan jokaisen juhla-aterian laita kristilliseltä kannalta katsottuna. Ruoka on Jumalan antama lahja, sillä ilman ruokaa meillä ei olisi elämää. Sama ruoka yhdistää meidät toisiimme ja myös Jumalaa, joka on sen ruoan antanut. Siinä toteutuu aina voimakkaasti sekä yhteyden että lahjan ajatus. Mutta ehkä nykyään se helposti unohdetaan, koska niin vähän enää syödään yhdessä.

Pappilan ruokakulttuurit

On tärkeää, että yhteistä ruokaa jaetaan. Isä Markus pitää vanhaa suomalaista sananpartta erittäin hyvänä: Yksin syöminen on syntiä.

– Jos yrität yksin syödä, se ei maistu samanlaiselle kuin silloin, kun jaat sen jonkun toisen kanssa. Kun joku toinen tulee syömään, on kiva laittaa ruokaa. On suuri menetys, että ihmiset syövät yksinään ja syövät pikaruokaa perheessään. Kuinka tärkeää olisi, että perheessä

edes kerran päivässä syötäisiin yhdessä. Sillä on suuri yhdistävä vaikutus. Yhdessä syöminen ei ole vain vatsan täyttämistä vaan sillä on aina syvempi merkitys ihmisten välisen yhteyden luomisessa ja vahvistamisessa.

Isä Markuksella on tapana kutsua ystäviä ja tuttuja muutaman kerran vuodessa yhdessä syömään ja jakamaa tätä elämän lahjaa ja juhlaa.

– Useimmiten minä laitan aasialaista ruokaa, koska se on suhteellisen kevyttä ja sitä on helppo laittaa. Se on myös kasvisvoittoista ja terveellistä. Aasialaisessa ruoassa ajatellaan harmoniaa koko ajan, niin että ruoka on tasapainoinen makujen suhteen ja että sen vaikutus kehoon olisi mahdollisimman harmoninen.

– Meillä on aina ollut se perinne, että minä laitan ruoat mutta vieraat tuovat viinit. Sen takia vieraiden täytyy tietää, mitä ruokaa tarjotaan, koska viinin pitää sopia ruoan kanssa. Aasialaisen ruoan kanssa käytetään valkoviiniä, ja sen pitää olla aavistuksen

verran makeaa. Punaviini ei oikein käy.

Paastoruoka on vegaaniruokaa

Ortodoksia ruokia ei hänen mukaansa ole varsinaisesti olemassa.

– Ortodoksia syöjiä kyllä on, mutta tuskin ortodoksia ruokia! Toki aina voidaan noudattaa jostakin paastoruokavaliota, joka on siinä mielessä ortodoksinen. Siksi ruokien tulee täyttää tietyt säännöt. Niissä ei ole maitotuotteita, ei kananmunaa eikä yleensä kalaa. Ortodoksinen paastoruoka on itse asiassa vegaaniruokaa.

– Tietysti jokaisella ortodoksisella maalla on oma ruokakulttuurinsa, ja on selvää, että kirkko on varmasti jossakin määrin vaikuttanut siihen. Mutta aina on kyse kunkin maan kansallisesta ruoasta, mutta se ei ole välttämättä ortodoksisista. Olkoon ruoka Kreikasta tai Venäjältä, niin se ei tee siitä ortodoksisista.

Kiitollisuudella nautittavaksi

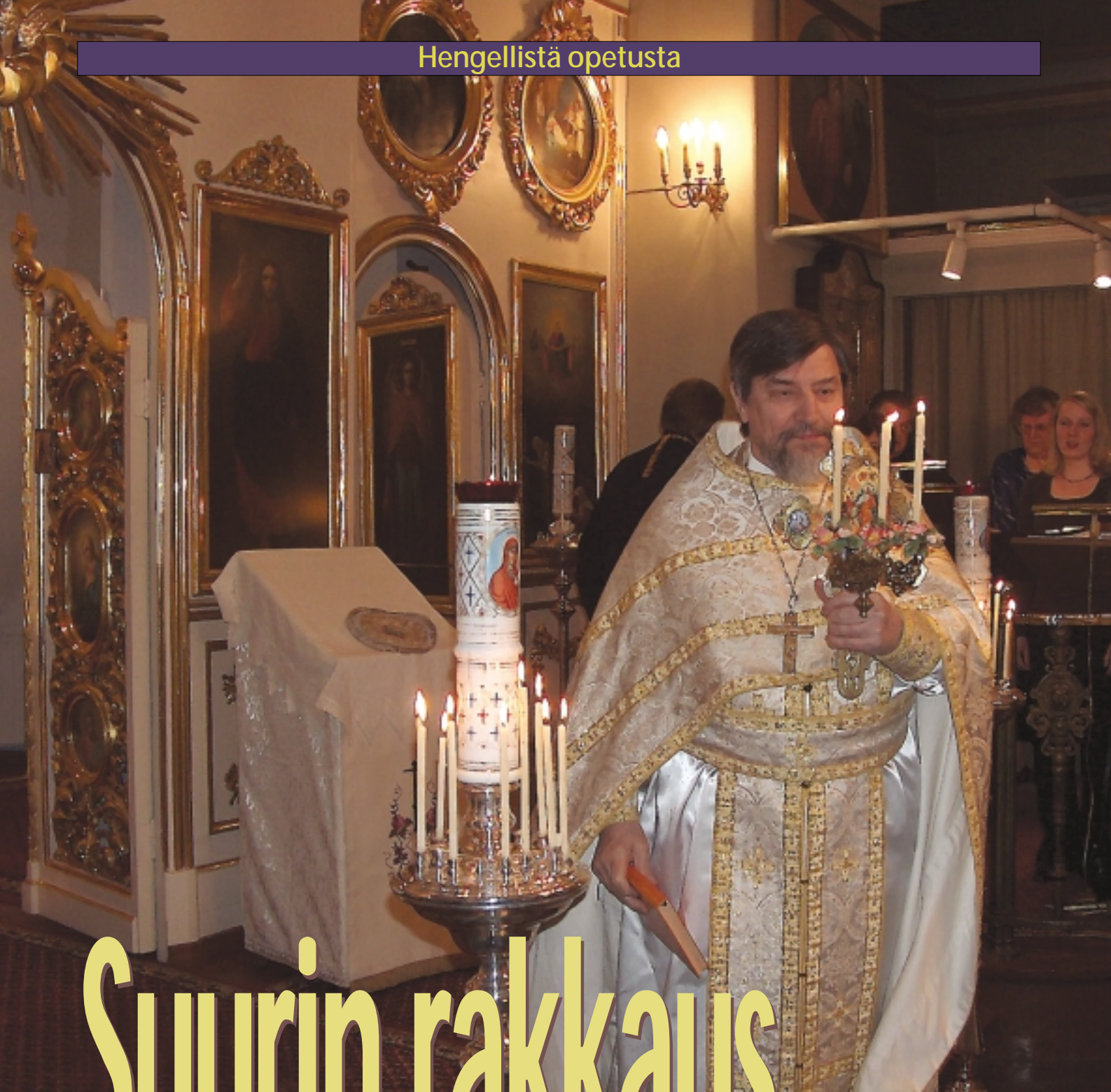
Isä Markus miettii, mikä tekisi jostakin ruoasta or-

todoksisen.

– Onko jokin tattari-puuro ortodoksisista? Ortodoksia ruokia käsitteleviä keittokirjoja on julkaistu aika paljon. Ne kuitenkin keskittyvät paasto- ja pääsiäisruokiin ortodoksisessa perinteessä, mutta ovatko ne ortodoksia ruokia, on jo toinen asia. En usko, että ortodoksista ruokaa on olemassa. Minä voin hyvin sanoa, että esimerkiksi aasialainen tofu on aina paastoruokaa, vaikka sitä ei ortodoksisissa keittokirjoissa mainita. Kiinalaiset kasvispohjaiset ruoat ovat täysin paastoruokia mutta eivät tässä mielessä ortodoksia.

– Me voimme hyvin puhua paasturuoista ja juhlaruoista ilman ortodoksista leimaa. Ei ole olemassa mitään määritelmiä, joiden nojalla jostakin ruoasta tulee ortodoksista. Siinä mielessä voimme sanoa, että kaikki ruoka voi olla ortodoksista, jos me sen kiitollisuudella otamme vastaan ja nautimme ruoan lahjasta ja sen antajasta.

Kari M. Rantila

Suurin rakkaus

Golgatalla oli paljon uteliaita jerusalemlaisia katsomassa Jeesuksen ristiinnaulitsemista. He odottivat jotain ihmettä tapahtuvaksi. Isä **Markus Petsalo** pohtii osallisuuttamme pääsiäisen tapahtumiin.

Betaniassa tapahtunut Lasaruksen kuolleista herättäminen oli hämmästyttänyt ihmisiä. Tämän jälkeen jerusalemlaiset tahtoivat nähdä Jeesuksen ja odottivat, mitä

ihmeellistä hän vielä tekisi. Mutta mitään ihmeellistä ei tapahtunut Betanian tapahtuman jälkeisinä päivinä.

Jeesus ratsasti aasin varsan selässä Jerusale-

miin. Ihmiset ottivat hänet vastaan palmunoksia heilutellen ja huutaen: "Hosianna! Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä, Israelin kuningas!" (Joh. 12:12) Jeesus ajoi

temppeleistä kaupustelijat ja vihastutti ylipapit ja kirjanoppineet. Betaniassa Simonin talossa nainen voiteli Jeesuksen jalat tuoksuöljyllä. Juudas Iskariot neuvotteli ylipappien kanssa Jeesuksen kavaltamisesta kolmenkymmenen hopearahan hinnasta.

Kaikessa hiljaisuudessa
Jotain merkittävää kuitenkin tapahtui kaikessa hiljaisuudessa. Opetuslapset valmistivat pääsiäisaterian. Aterian aikana Jeesus pesi

opetuslastensa jalat ja sanoi: "Minä annoin teille esimerkin, jotta tekisitte saman minkä minä tein teille." (Joh. 13:15) Hän asetti leivän ja viinin mysteerion: "Aterian aikana Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen: 'Ottakaa, tämä on minun ruumiini.' Sitten hän otti maljan, kiitti Jumalaa ja antoi heille, ja he kaikki joivat siitä. Hän sanoi: 'Tämä on minun vereni, liiton veri, joka vuodetaan kaikkien puolesta.'" (Mark. 14:22-24)

(Mark. 14:22-24)

Jeesus valvoi ja rukoili yöllä Getsemanessa, mutta opetuslapset olivat uupuneita ja nukkuivat. Sitten tuli Juudas ja kavalsi opettajansa. Jeesus vangittiin ja vietiin tuomittavaksi yli-papin palatsiin. Täältä hänet vietiin maaherra Pilatuksen eteen, joka totesi hänet syyttömäksi ja kuitenkin kansaa mielistellen tuomitsi hänet ristiinnaulittavaksi. Siinä olivat kaksi ryöväriä ja kidutettu Jeesus verta vuotavin haavoin keskellä. Toinen näistä pahantekijöistä herjasi Jeesusta. Hänkin odotti ihmettä: "Etkö sinä ole Messias? Pelasta nyt itsesi ja meidät!" Silloin toinen ryöväri moitti häntä: "Etkö edes sinä pelkää Jumalaa, vaikka kärsit samaa rangaistusta? Mehän olemme ansainneet tuomiomme, meitä rangaistaan tekojemme mukaan, mutta tämä mies ei ole tehnyt mitään pahaa." Ja hän sanoi: "Jeesus, muista minua, kun tulet valtakuntaasi." Jeesus vastasi: "Totisesti: jo tänään olet minun kanssani paratiisissa." (Luuk. 23:40-43) Läsnaolijat eivät kuitenkaan käsittäneet, kuinka suuri ihme tällöin tapahtui, kun paratiisin portit avattiin katuvalle ihmiselle.

Koko maailman puolesta

Golgatalla jerusalemilaiset todistivat kärsimyksestä, joka tapahtui koko maailman puolesta. Siellä olivat myös Johannes ja Jeesuksen äiti sekä muita galilealaisia naisia, jotka itkivät. Tapahtui asioita, joita ihmiset eivät ymmärtäneet. Evankelista Markus kertoo: "Keskipäivällä, kuudennen tunnin aikaan, tuli pimeys koko maan ylle, ja sitä kesti yhdeksänteen tuntiin saakka. Yhdeksännellä tunnilla Jeesus huusi kovalla äänellä: 'Elohi, Elohi, lema sabaktani?'" Vielä joku uteli: "Katsootaanpa nyt, tuleeko Elia ottamaan hänet alas."

Enkelin sanoma mirhantuojanaisille on myös meille annettu kehoitus: "Älkää pelästykö. Te etsitte Jeesus Nasaretilaista, joka oli ristiinnaulittu. Hän on noussut kuolleista, ei hän ole täällä."

(Mark. 15:33-34,36)

Millainen oli tämän kärsimysnäytelmän hui-pentuma? Evankelista Luukas kirjoittaa: "Ja Jeesus huusi kovalla äänellä: 'Isä, sinun käsiisi minä uskon henkeni.' Tämän sanottuaan hän henkäisi viimeisen kerran. Kun sadanpäällikkö näki, mitä tapahtui, hän antoi Jumalalle kunnian ja sanoi: 'Tämä mies oli todella viaton.' Ja kaikki ne ihmiset, jotka suurin joukoin olivat kerääntyneet katselemaan tätä näytelmää, palasivat tämän nähtyään kaupunkiin rintaansa lyöden." (Luuk. 23:45-48)

Emme seuraa sivusta

Taas tänä vuonna meillä on mahdollisuus kirkoissamme osallistua pelastushistorian keskeisimpään tapahtumaan. Suuren viikon ja pääsiäisen jumalanpalvelusten myötä emme ole sivusta seuraavia "jerusalemilaisia", jotka menivät koiteihinsa murheellisina. Osallistumme Jumalan käsitämättömän suureen rakkauten tekoon. Jeesus sanoi: "Suurempaa rakkautta ei kukaan voi osoittaa, kuin että antaa henkensä ystäviensä puolesta. Te olette ystäviäni, kun teette sen minkä käsken teidän tehdä." (Joh. 15:13-14) Ja mitä meidän tulee tehdä ollaksemme hänen ystäviään? Jeesus vastaa: "Tämän käskyn minä teille annan: rakastakaa toisianne."

Elettyäni kirkon rikaassa liturgisessa perin-

teessä jo monia vuosikymmeniä, erilaisissa elämän tilanteissa ja seurakunnallisissa olosuhteissa, ovat suuren viikon ja pääsiäisen jumalanpalvelukset tulleet minulle erittäin rakkaiksi. En voisi kuvitella korvaavani kirkon jumalanpalveluksia eri kaupungeissa yleistyneillä kaduilla järjestetyillä "kärsimysnäytelmillä", vaikka ne olisivat kuinka hyvin ohjattuja ja näyteltyjä. Kirkkomme jumalanpalveluksissa emme ole sivusta seuraavia "jerusalemilaisia". Olemme Kristuksen opetuslapsia ja osallistumme todella hänen ehtoolliseensa. Tulemme osallisiksi hänen ruumiinsa mysteeriosta, hänen kuolemastaan ja kuolleista ylösnousemisestaan syntyneen anteeksi saamiseksi ja osallisuudeksi iankaikkiseen elämään.

Enkelin sanoma mirhantuojanaisille on myös meille annettu kehoitus: "Älkää pelästykö. Te etsitte Jeesus Nasaretilaista, joka oli ristiinnaulittu. Hän on noussut kuolleista, ei hän ole täällä. Tuossa on paikka, johon hänet pantiin. Menkää nyt sanomaan hänen opetuslapsilleen, myös Pietarille: 'Hän menee teidän edellänne Galileaan. Siellä te näette hänet, niin kuin hän itse teille sanoi.'" (Mark. 16:1-7) Tätä sanomaa me kirkonpalvelijat edelleen julistamme myös kaikille meidän aikamme Kristuksen opetuslapsille.

Isä Markus Petsalo

Timo Ruottinen
Kirjoittaja on
tamperelainen
musiikkituottaja

Bysanttilaisen taiteen lumoissa

Seurakuntamme aktiivijäsen **Esko Nikander** on pitänyt minua levyissä tänä vuonna. Ensinnäkin sain armenialaista kirkkomusiikkia. Sitten nuoren lahjakkaan opiskelijan **Jaakko Olkinuoran** *Ortofoonia*-kvartetin levyyn *Pyhä Pyhä Pyhä*, suomenkielistä liturgiasta musiikkia bysanttilaisin ekhossävelmin. Armenialainen saanee sijaa myöhemmin, nyt astumme fenno-bysanttilaiseen maailmaan.

Jaakko Olkinuora opiskeli bysanttilaista musiikkia mm. Athosvuorella Simonos Petrasin luostarisissa. Siellä häntä ohjasi **Papa Tiihon**, jolta sain itsekin ohjausta parikymmentä vuotta takaperin. Olkinuora lienee suomalaismuusikoista syvimmin perehtynyt Kreikassa yhä vallitsevaan bysanttilaiseen liturgisen musiikin käytäntöön ja kirjoittaa aiheesta pro gradu -työtä. Hän on onnistunut hyvin soveltamaan suomeksi bysanttilaista sävelmaailmaa. Uuden levyyn musiikki on alun perin sävelletty kreikkaksi, ja psaltis (laulaja) Olkinuora on sovittanut niihin vastaavan suomalaisen kirkollisen tekstin. Ortofoniasa solistia säestävät isonlaulajat **Paulus Haverinen**, **Ville Matveinen** ja **Tuomas Sidoroff**.

Nuorten miesten nelikko tuottaa oloissamme laatuunkäypää laulua läpi levyin, vaikka Jaakon mielestä levy on vielä liian länsimaisen diatoninen. Nöyrästi hän myöntää: "Olimme vasta-alkajia virityksessä. Tulevalla levyllä asteikot ovat kunnossa." Ortofonian toinen äänite ilmestyy lähiaikoina. Siinä olevat laulut ovat Jaakon omia sävellyksiä suoraan suomalaisen tekstiin käyttäen bysanttilaisia melodiamalleja. Uudella levyllä tekstin ja melodian suhde kuulemma onnistuu ensilevyä paremmin. Odotamme mielenkiinnolla.

Bysanttilaisesta musiikista esitetään joskus kainenlaista teologisointia ja hämää kirkkohistoriallisia perusteluja. Yksiaänisen musiikin väitetään olevan liturgisesti ainoastaan oikeata, ja moniäänisyys tuomitaan. Tähän asti meillä olisi siis täysin väärin laulettu. Suomen ortodoksisen kirkon keskeinen *oktoekhossävelmistö* ja palvelusten muu kuoromusiikki on koko olemassaolonsa ajan ollut vähintään neliaänistä, pääasiassa sekakuorolle tarkoitettua materiaalia. Historiallisista syistä suomalaisen traditiioon valikoitui kapea-alaisesti Pietarin *hovikapellan* ohjelmiston sävelmiä. Se ei nykyään estä tutkimasta ja viljelemästä ortodoksisesta musiikista monipuolisesti *pan-ortodoksisessa* hengessä myös näillä raukoilla rajoilla. Siihen sopii erinomaisesti myös

bysanttilaisen maailman paras perintö maailmalle. Sitä paitsi yksiaänisten rikkaiden melodioiden tarve on meillä ilmeinen tilanteissa, joissa kanttori joutuu yksin vastaamaan palveluksen musiikista. Irrallinen sopraanostemma kun ei ole kovinkaan kiitollinen laulajalle, vielä vähemmän kuulijalle. Mutta jos kreikkalais-nationalistisessa hengessä hyväksytään vain bysanttilainen yksiaänisyys "yhden totuuden ikonina" vedoten ensimmäisen vuosituhannen kirkkosiin, ollaan hakoteillä, tai ainakin kirkkomme monimuotoinen kulttuurihistoria on jäänyt olennaisilta osin ymmärtämättä.

Ajatusleikkinä on toki mahdollista olettaa, että **Johannekset Krysostomos** ja **Damaskinos** ovat profeettallisina näkijöinä kyenneet arviomaan olosuhteita tuhansia vuosia eteenpäin, ja isien kaikki ohjeet ovat kirjaimellisesti edelleen voimassa. Helppompaa on kuitenkin ajatella merkittäväkin kirkkosiä oman aikansa ja alueensa kulttuurin lapsina. Damaskolaisen kosmologia on muinaisena kuriositeettina mielenkiintoinen rakennelma, mutta nykyfysiikka puhuu eri kieltä. Kumpikin mainituista isistä eli täysin yksiaänisen musiikin maailmassa. Liturgis-hengellinen musiikki-ilmaisu ei nykykatsannossa kovinkaan paljoa poikennut maallisesta musiikista. Yksiaänisyys on edelleen vallitseva esimerkiksi arabialaisessa musiikissa. Moniäänisyys taas on nuori ilmiö, katolisessa kirkossakin se hyväksyttiin virallisesti vasta 1500-luvulla.

Liturgisessa kuvataiteessa myöhäsyntyiset ikoniteologiset viritykset ovat yleisiä. Pariisiin venäläisemigranttien keskuudessa muutaman miehen ryhmä määritteli ihanteeksi ja normiksi viime vuosituhannen alkupuolen ikonimaalaustyylin. Mutta esteettinen näkemys verhottiin teologisiin latteuksiin. Alettiin puhua "rappiotyylisestä" vastustettaessa 1800-luvulla vallalla ollutta käytäntöä, jota meillä edusti Vanhan Valamon maalaus koulu. Emigranttien aktiivisuus vaikutti ikonimaalauksen uuteen nousuun. Tämä *revivalistinen* suuntaus hallitsikin päättäneen vuosisadan ikonitaidetta Euroopassa. 2000-luvulla on aika arvioida myös revivalisteja kriittisesti. Musiikissa voimme toivoa mahdollisimman monipuolista aitoa hengenviljelyä ilman revivalistisia rasitteita. Maalauksesta kiinnostuneiden kannattaisi lukea **Kari Kotkavaaran** ansiokas väitöskirja *Progeny of the Icon*. Harmi kyllä, se on olemassa ainoastaan englannin kielellä. ■

Ylösnousemuksen etiikkaa

Isä **John Meyendorffin** kirjoitus tarkastelee Jeesuksen ylösnousemusta ja sen eettisiä vaikutuksia omassa elämässämme.

Suomennos isä Markus Aroma

Elämäämme vääjäämättä hallitsevat jo kaista meistä kohtaavaan ruumiilliseen kuolemaan liittyvät huolet, murheet, ennakkoluulot ja pelot. Vaikka emme aina tiedosta niiden läsnäoloa elämässämme, niin siitäkin huolimatta ne ovat aina läsnä, tahdoimmepa sitä tai emme. Me olemme jatkuvasti huolissamme tuloistamme, vakuutusistamme, säästöistämme tai yhteiskunnan tarjoamista palveluista vanhuksille ja sairaille. Mutta olemmeko koskaan tajunneet sitä, että nämä kaikki huolen- ja murheenaiheet liittyvät yhteen asiaan: kuoleman väistämättömään todellisuuteen, jonka me ymmärrettävästi tahdomme kiertää ja josta me haluamme tehdä mahdollisimman ”kivuttoman” tapahtuman?

Eikö ole lisäksi aivan totta se, että meidän kuolevaisuutemme jälleen täysin tiedostamattomasti palvelee meidän omaa itsekyyttämme ja ”oikeuttaa” meidät pitämään itsestämme hyvää huolta lähimmäistemme kustannuksella? Lähimmäiseni voi kärsiä kylmyydestä ja nälästä aivan kotini lähellä, mutta minusta tuntuu täysin oikeutetulta, että voin säilyttää oman elintasoni korkeana ja turvata oman tulevaisuuteni niillä rahoilla, jotka olen itse ansainnut

(tai minulle on annettu) ja joilla ei ole mitään muuta tarkoitusta kuin oman elämäni pidentäminen ja mukavaksi tekeminen.

Myös tämän meidän kuolevaisen maailmamme lait on säädetty niin, että niiden päätehtävänä on

omien oikeuksieni ja minun omaisuuteni turvaaminen jopa väkivaltaa ”itsepuolustustarkoituksessa” hyväksi käyttäen. Ihmiskunnan historia on täynnä konflikteja ja sotia, joissa yksilöt ja kansakunnat taistelevat ja tappavat

toisiaan saadakseen itselleen ajallisia hyödykkeitä, jotka kuolema kuitenkin lopulta tuhoaa. Mutta tätä yhä pidetään kaikesta huolimatta oikeutena ja oikeudenmukaisuutena.

Sellaista tämän maailman logiikka on. Apostoli Paavali kuvaa tällaista maailmaa ”kuoleman valtakunnaksi”. (Room. 5:14)

Pääsiäispäivänä me kuitenkin juhlimme tämän kuoleman valtakunnan loppua, koska Kristus tuli tuhoamaan sen. ”Kuolema on nieltä ja voitto saatu. Missä on voittosi, kuolema? Missä on pistimesi, kuolema?” (1. Kor. 15:54-55) Pyhä Johannes Krysostomos ilmaisee tämän sanon: ”Kristus nousi kuolleista, niin ei yhtään kuolutta ole enää haudassa!” Sen vuoksi kirkko laulaa pääsiäisenä: ”Syleilkäämme ilosta toistamme” ja ”antakaamme ylösnousemuksen tähden kaikki anteeksi”.

Tämä voitto, jota meidän kirkkomme juhlii niin loistavasti, äänekkäästi ja mahtipontisesti, ei ole pelkästään kuolemanjälkeisen elämän takaaja vaan pikemminkin sen tehtävänä on muuttaa meidän tärkeimpien eettisten arvojemme koko systeemiä tässä ja nyt. Meidän ei enää tarvitse yrittää jatkaa omaa elämäämme täällä maanpäällä ikuisesti, ”koska meidän elämämme on Kristuksen kanssa kätkeyty Jumalaan”. (Kol. 3:3) Lähimmäisten rakastaminen ja viimeisen lantin antaminen sitä tarvitsevalle on parempi henkivakuutus kuin aarteiden kokoaminen maan päälle.

Kadottaessamme sie lumme me pelastamme sen.

Tämä näyttää täydeltä typeryydeltä tämän maailman silmissä, mutta se on kuitenkin Jumalan viisautta, jonka hän on meille Kristuksen ylösnousemuksen kautta ilmoittanut.

Isä **John Meyendorff**

Pyhän Nikolaoksen kirkko Kotkansaaren Ilossapuistossa.

Kotkan kirkko 205 vuotta

Teksti: isä **Aarne Ylä-Jussila**, kuvat: isä **Veikko Lisitsin**

Pyhän Nikolaoksen kirkko on Kotkan vanhin rakennus. Kuitenkaan se ei ole ensisijaisesti historiallinen muistomerkki vaan Kotkan ortodoksisen seurakunnan pääkirkko, jossa toimitetaan säännöllisesti jumalanpalveluksia. Se on elävän rukouksen huone, jonne aikamme ortodoksinen kirkkokansa kokoontuu Jumalan kasvojen eteen etsimään ja saamaan siunasta elämänsä tämän päivän maailmassa.

Kymijoen suulle rakennettiin vuosina 1789 ja 1790 käytyjen meritaistelujen jälkeen Ruotsinsalmen merilinnoitus, jonne rakennettiin vuosina 1799–1801 Pyhän Nikolaoksen kirkko. Ruotsin ja Venäjän laivastojen kohtaamispaik- kaan rakennettu kirkko kuuluu Kotkan vaikuttavimpiin rakennuksiin.

Ruotsinsalmen taistelut ja Ruotsinsalmen sotasataman rakennuttaminen pian taistelujen jälkeen johtui pohjimmiltaan Venäjän noususta suurvallaksi. Vuonna 1743 solmitussa Turun rauhassa Venäjä oli saanut Ruotsi-Suomelta alueita Itä-Suomesta. Venäjän Ruotsi-Suomen vastaiselle rajalle rakennettiin tämän jälkeen useassa vaiheessa massiivinen linnoitusketju, jonka tarkoituk-

sena oli suojata alue Ruotsin rajalta Pietariin asti.

Kirkon arkkitehtuuri

Ruotsinsalmeen merilinnoitukseen vuonna 1792 rakennettu puukirkko korvattiin tiilikirkolla vuosina 1799–1801. Kirkon suunnittelijaksi mainitaan arkistoissa amiraaliteetin arkkitehti **Jakov Perin**. Hänen kuolemansa jälkeen (1800) rakennustöitä johti ja ikonostaasin suunnitelti arkkitehti **Miller**, joka myös oli yksi amiraaliteetin arkkitehteistä. Pyhän Nikolaoksen kirkko on rakennettu harmaakiviperustalle. Kirkko on Pietarin uusklassisten rakennusten tapaan rapattu ja maalattu keltaiseksi. Keltaiselta pohjalta erottuvat pilarit, pilasterit ja muut tyyliä luovat elementit.

Kirkon ulkoarkkitehtuu-

rissa on kolme yli muiden nousevaa elementtiä. Nämä ovat kolmen sisäänkäynnin pylväspäädyt, kellotorni ja ristikeskuksen kupoli. Kirkon pääsisäänkäynti sijaitsee lounaassa. Eteisen jälkeen avautuu rakennuksen pitkä runkokuone ja sen päätteenä kupoli, ristivarret, ikonostaasi ja kuninkaanovien takana päätyseinältään puolikaaren muotoinen alttarihuone. Kokonaisuudessaan pohjakaava muodostaa latinalaisen ristin.

Pietari Suuren hallit- ajoista lähtien eurooppalaiset tyyli-suunnat tulivat luonteenomaisiksi myös venäläisessä arkkitehtuurissa. 1760-luvulla ranskalaisella uusklassismilla oli voimakas vaikutus venäläiseen arkkitehtuuriin. 1770-luvulta lähtien palladianismi levisi Venäjän yli. Tämä tyyli-suunta, joka on saanut nimensä italialaisen arkkitehti **Andrea Palladion** mukaan, korosti klassismin yksinkertaisuutta. Sillä oli valtava vaikutus läntiseen arkkitehtuuriin. Laajasti käsitettynä Pyhän Nikolaoksen kirkko kuuluu tyyliiltään venäläisen uusklassismin piiriin. Sitä voidaan pitää myös yhtenä varhaispalladianismin raken-

nuksena Suomessa. Kirkko on myös osa Venäjän sotilasrakentamista. Sotilaat käyttivät rakennustensa tyylinä niukkaa klassismia. Sotilasrakennuksissa ei pyritty erikoisiin ratkaisuihin vaan tavoitteena oli enemmänkin yhdenmukaisuus ja hyväksi havaittujen ratkaisujen käyttäminen uudelleen.

Kotkan ortodoksinen kirkko on poikkeuksellisen komea rajaseudulle rakennetuksi kirkoksi, vaikka on kyllä huomattava, että Ruotsinsalmi ei ollut aivan mitätön linnoitus. Voidaan pohtia, miksi kirkon ulkoasuun kiinnitettiin niin paljon huomiota. Asiaa on tulkittu siten, että rajavyöhykkeelle rakennettava kirkko oli keisarivallan näyteikkuna länteen. Kirkko myös omistettiin koko valtakunnan suojelijalle, pyhälle Nikolaokselle.

Kirkon esineistö runsas

Kirkon esineistö on runsas ja monipuolinen. Merkittävin osa esineistä on tullut kirkkoon siten, että nykyisen kirkon paikalla sijainneen puukirkon esineistö siirrettiin uuteen kirkkoon, uudelle kirkolle lahjoitettiin esineistöä 1800-luvun alussa, merisairaalan yhteydessä toiminut Jumalan Äidin kaikkien murheellisten ilon kirkko lakkautettiin 1820-luvulla ja sen esineistö siirrettiin Pyhän Nikolaoksen kirkkoon, ja vuonna 1895 kirkon 100-vuotisjuhlien yhteydessä lahjoitettiin esineistöä kirkolle. Varhaisimmat puukirkon esineet oli toimitettu keisarinna **Katarina II:n** määräyksestä vuonna 1792. Näihin esineisiin kuuluivat ikonostaasi, ikoneja, jumalanpalveluspukuja, kolme lampukkaa, alttarievanke- liumi, ehtoollisastiasto, käsi- risti ja kolme kirkonkelloa.

Ikonostaasi

Pyhän Nikolaoksen kirkon ikonostaasi on sijoitettu kirkon ristivarteen siten, että se

noudattaa arkkitehtuurin kaarevaa muotoa. Ikonostaasin on maalannut Pietarin gobeliinitehtaan johtaja, professori **Ivan Tupylev** vuosina 1800–1801. Kuninkaanoiviin on maalattu kahdentoista apostolin, Johannes Edelläkävijän sekä arkkienkeli Gabrielin ja Neitsyt Marian kuvat. Eteläisessä ovesa on arkkienkeli Mikaelin ja pohjoisessa ovesa arkkienkeli Gabrielin kuva. Kuninkaanoivien oikealla puolella sijaitseva Kristus-ikoni on kokovartalokuvana esitetty Pantokrator, Kaikkivaltias, ja vasemmalla puolella sijaitseva Jumalan Äiti on myös kuvattu kokovartalokuvana, ja hän kannattelee Kristus-lasta vasemmalla käsivarrellaan.

Ikonostaasin alimmassa kerroksessa on eteläisellä puolella sivuovesta oikealla kirkon nimikkoikoni Nikolaos Ihmeidentekijä sekä apostolit Pietari ja Paavali. Pohjoisella puolella on Maria Magdalenan sekä Johannes Edelläkävijän vanhempien Sakariaan ja Elisabetin ikonit. Vasemman kiirossin edessä on suurmarttyyri keisarinna Aleksandran ikoni. Oikealla puolella on Vanhan testamentin Pyhän Kolminaisuuden ikoni, jossa on kuvattu Abraham ja kolme enkeliä, jotka vierailivat hänen luonaan.

Ikonostaasin toiseen kerrokseen on kuvattu suurten juhlien ikoneja, jotka ovat vasemmalta oikealle: Kristuksen temppeleihin tuominen, Neitsyt Marian syntymä, Kristuksen syntymä, Kristuksen ylösnousemus, niin sanottu Johannes Kastajan syntymä (oikeasti Neitsyt Marian syntymä) ja Kristuksen kirkastuminen.

Kuninkaanoivien yläpuolella on ehtoollisen asettamisen ikoni ja sen yläpuolella Herra Sebaot. Samassa tasossa ehtoollisen asettamisen kanssa ovat puusta leikatut silhuettitaulut, jotka esittävät neljää evankelistaa sekä vanhan ja uuden liiton symboleita. Pyhän Nikolaoksen kirkon alttari-ikoni on Neitsyt Marian ilmestys, joka on

Pyhän Nikolaoksen kirkon ikonostaasi.

myös kirkon suurin ikoni.

Muita ikoneita

Kirkon tunnusomaisin ikoni on Kotkan saarella seisovaa pyhää Nikoalasta esittävä ikoni, joka todennäköisesti maalattiin Ruotsinsalmessa käytyjen meritaistelujen muistoksi 1700- ja 1800-lukujen vaihteessa. Pyhän Nikolaoksen taustalla on Katriinan majakka, ja redillä seisoo Venäjän laivaston kaalerilaivoja.

Jumalan Äidin kaikkien murheellisten ilon kirkon lopetettua toimintansa sen ikonit siirrettiin Pyhän Nikolaoksen kirkkoon. Näistä huomattavin on kirkon runkokuoneen vasemmalla puolella sijaitseva ikoni, jonka aihe on Jumalan Äiti elävöittävä lähde. Se oli aiemmin sairaalakirkon alttari-ikonina. Toimintansa lopettaneet sairaalakirkon ikonostaasin ikonit ovat Pyhän Nikolaoksen kirkon parvekkeella.

Kirkon pohjoisessa sivulaivassa on kauppaneuvos **Sinebrychoffin** lahjoittama komea Aleksanteri Nevskiä ja neljää muuta pyhää esittävä ikoni sekä sen pari, jonka aihe on Jumalan Äiti kaikkien murheellisten ilo. Kirkon runkokuoneen eteläisellä puolella on kiதாகապեissa Jumalan Äidin suojeluksen

ikoni 1800-luvun lopusta sekä arkkienkeli Mikaelin ikoni, joka on lahjoitettu kirkolle vuonna 1915. Pohjoisella puolella on vastaavilla kohdilla samoin kiதாகապեissa Pyhän Nikolaoksen

jäynnösten siirtäminen Baringin kaupunkiin ja Kasanilainen Jumalan Äiti.

Lähde: Kotkan Pyhän Nikolaoksen kirkon historia. Pieksämäki 1995.

ASIAANTUNTIJAN MATKASSA

ARMENIA - KAUKASURSEN HELMI
 14.–22.5., 6.–14.6., 11.–19.7., 18.–26.7., 5.–13.9. ja 12.–20.9.
 Naxosin, Gamsi, Gogharden luostarit, Jeravan, Echmiadzin, Sewan, Khar Vinop
 • Matkanjohtaja kehityskonsultti Marianne Tilkman **1268€**

AKVAARELLIKURSSI LAATOKAN VALAMOSSA 25.–29.6.
 • Kurssin opettajina taidealarin Pentti Kalko ja Mika Törmä **558€**

LAATOKAN VANHA VALAMO 25.–27.6. ja 27.–29.6.
 • Matkanjohtaja Esko Lappalainen **328€**

VIENAN KARJALA JA SOLOVETSJ 1.–4.7. (4pv)
 Kostamus, Kalevala, Vienan Nemi, Solovetski, Vienanmeri, Kostamus
 • Matkanjohtaja evl Teuvo Saharinen **528€**

LINTULAN LUOSTARI, UUSI JA VANHA VALAMO 12.–14.7.
 Laatokan Valamo, Sortavala, Uusi Valamo, MS Sergijillä Linnolan luostarin
 • Matkanjohtaja Esko Lappalainen **365€**

LAATOKAN LUOSTARIT - VALAMO JA KONEVITSA 19.–22.7.
 Sortavala, Valamo, Lahdenpohja, Käiksalmi, Konevitsa
 • Matkanjohtaja Esko Lappalainen **428€**

VIENAN KARJALA JA SOLOVETSJ 19.–23.7. (5pv)
 Kostamus, Pääjärvi, Saharisa, Kestinki, Luubi, Vienan Nemi, Solovetski, Kalevala
 • Matkanjohtaja evl Teuvo Saharinen **528€**

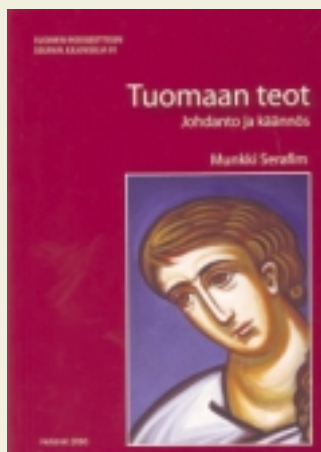
TARJUNHOITOISET LUOSTARIT -
NOVGOROD, PETSERI JA PÜHTITSA 23.–26.7.
 Vipuri, Pietari, Novgorod, Pihkova, Pesterin munkkiluostari, Tarto, Kurendin Puhottaan nunnaluostari ja Tallinna
 • Matkanjohtaja päättämättä Jyrki Härkönen **398€**

NOVGOROD - POHJOLAN VENETSIA 2.-5.8.
 Kulttuuri- ja taide matka Novgorodin, jonka kirkossa on säilyneet enemmän keskiaikaisia seinämaalauksia kuin missään muualla Venäjällä.
 Novgorodin jokainen kirkko on erillinen niin arkkitehtuuriltaan kuin ikonitehtaan ja kaupungin kirkoista ei löydy kahta samanlaista freesia.
 • Matkanjohtaja päättämättä Jyrki Härkönen **365€**

MOSKOVA 27.9.–1.10.
 Järvenmäki Helsingistä Moskovaan, kaupunkikierros, tutustuminen Danilin, Dimitri Donskoin ja Novodevitskin luostareihin, reiki Sergien Pesadin
 • Matkanjohtaja päättämättä Jyrki Härkönen **695€**

LomaLinja Aleksanterinkatu 29, 33100 Tampere
 puh. (03) 3140 3310, 3140 3300
 lomalinja@lomalinja.fi, www.lomalinja.fi

Kristus tekee meidät eläviksi

Johdanto ja käännös munkki Serafim. Helsinki 2006. Suomen eksegeettisen seuran julkaisuja 91. 295 s.

Raamatun syntyvaiheet nousivat viime vuonna yleisen kiinnostuksen kohteeksi. Yksi tähän liittyvä teos oli **Antti Marjasen ja Ismo Dundenbergin** toimittama ja johdannolla varustettu suomennos Juudaksen evankeliumista, joka tuli markkinoille juuri sopivasti viime pääsiäisen tienoilta. Toinen vastaavanlainen teos, **munkki Serafimin** Raamatun tieteellistä tutkimusta edustavassa sarjassa julkaistu *Tuomaan teot* ja Johdanto, kertoo kehyskertomuksessaan apostoli Tuomaan matkoista ja ihmeteista Intiassa. Kertomuksen sisällä olevista rukouksista välittyy 100-luvun lopun syyrialaiskristillinen hengellisyys.

Kysymys gnostilaisuudesta eli yhdestä tappiolla jääneestä kristinuskon muodosta yhdistää molempia edellä mainittuja teoksia. Munkki Serafimin (Seppälän) syyrian kielestä suomentamassa *Tuomaan tekojen* yli satasivuisessa johdannossa arvioidaan

Tuomaan teot, jotka on kirjoitettu 200-luvulla, välittävät kosketuksen varhaiseen ortodoksisen pääsiäiseen.

Esko Nikander tarkastelee tästä kertovaa kirjaa *Tuomaan teot*.

uudelleen *Tuomaan tekojen* suhdetta ortodoksisen uskoon ja gnostilaisuuteen.

Johdanto rakentuu historiatiedoista, uskonnollisesta ja sosiaalisesta maailmasta sekä teologiasta. Kulttuurisena kiintopisteenä on Turkin kaakkoisosassa oleva Edessan kaupunki, joka oli varhaiskirkon itäisintä osaa. Pohjoismesopotamialaisesta 200-luvun syntytaustasta johtuen *Tuomaan tekoja* luonnehditaan yhdeksi arvokkaaksi lähteeksi tutkitessa alkuperäistä kristinuskoa. Luonnehdinta viittaa *Tuomaan tekojen* lukuksiin rukouksellisiin jaksoihin.

Tuomas – Intian apostoli?

Kirjan *Tuomas ja Intia* -luvun lähtökohtana on kristinuskossa jo varhain vaikiintunut maine Tuomaasta Intian apostolina. Tapahtumaa käsittelevä varhaisin säilynyt intialainen lähde on kuitenkin vasta 1500-luvulta. Syyrialaisia kirjallisia lähteitä on jo

400–500 -luvulta. Lisäksi 300-luvulla vaikuttaneet pyhät Efraim Syyrialainen ja Ambrosius Milanolainen tunsivat tradition.

Tuomaan tekojen painopiste on muualla kuin maantieteellisessä täsmällisyydessä tai Intian kulttuurin erityispiirteissä. Ainoa merkittävä Intiaa sivuva yksityiskohta on Gudnafarin nimi, joka tunnetaan vanhoista intialaisista kolikoista nykyisen Pakistanin alueelta. Hänen hallituskautensa on toisinaan ajoitettu vuosille 20–46 jKr.

Kokonaiskuvaa on täydennetty arkeologisilla lähteillä. Apostolin pyhäinjäännösten suhteellisen hyvin tunnettujen vaiheiden lisäksi tiedetään ainastaan kaksi löydöstä. Toinen näistä on apostolin hautausmaat koskevat tiedot ja 700-luvulle ajoitetut Intian Keralasta löydetty kuparitulut. Viimeistään tuolloin Keralassa on toiminut ortodoksinen kirkko.

Sijoittaessaan tiedonmuruset kulttuuriseen kokonaisuuteen tutkijamunkki Serafim toteaa, että *Tuomaan tekojen* Intiaan viitattaava tieto on varsin hataraa, mutta apostolisen ajan yhteyksiltään ei sinänsä epäuskottavaa. Lähteistä johtuvat ongelmat eivät sulje pois sitä, että tosiasiallisesti apostoli Tuomas olisi vaikuttanut myös nykyisen Pakistanin alueella.

Tuomas – ylösnousemuksen kuuluisin epäilijä

Uuden testamentin perusteella apostoli Tuomaasta tuli Kristuksen ylösnousemuksen kuuluisin epäilijä.

Ortodoksisessa maailmassa hänet kuitenkin muistetaan Kristuksen haavojen koskettajana ja ylösnousemuksen todistajana. Mitä todennäköisimmin *Tuomaan teoissa* on kysymys juuri tästä samasta apostolista.

Tuomaan teot tunnettiin alun perin Juudan tekoina, mikä perustuu syyrialaiseen uskomukseen siitä, että apostoli Tuomaan ensimmäinen nimi oli Juudas, ja Tuomas oli hänen lisänimensä. Tuomas-nimen (Toma) aramealainen perusmerkitys on kaksonen, mihin myös Johanneksen evankeliumin Didymos-nimi viittaa.

Tuomaan tekojen kirjoittaja saattaa olla ortodoksisen valtauoman ulkopuolinen maallikko, joka onnistuneesti laati tekstinä Edessassa vaikuttaneiden hieman toisistaan poikkeavien kristillisten ryhmien käyttöön. Hänen periaatteenaan oli se, että ymmärtämisen avaimet ovat lukijalla.

Johdannossa hieman ironisoiden kyseenalaistetaan englantilaisen tutkijan esittämä tulkinta Juudas Tuomaasta Jeesuksen biologisena kaksosena tai toisintona antiikin Herakles-hahmosta. Kritiikin kärki kohdistuu tapaan lukea *Tuomaan tekoja* ikään kuin matemaattisena taulukkona ottamatta huomioon kirjoituksen hengellistä ulottuvuutta. Kyseessä on tavanmukainen kristillinen kielikuva, jolla ilmentetään olemuksellista sukulaisuutta. Apostoli Juudas oli saavuttanut kristityn päämäärän, Kristuksen kaltaisuuden, ja on tässä mielessä Jeesuksen kaksonen.

Kiehtovinta Tuomaassa ei ole hänen epäilynsä. Kiehtovinta on hänen samankaltaisuutensa Kristuksen kanssa. Kuvauksen taustalla on jo antiikista tunnettu uskomus suojeleuskeliin. Apostolien teoissa piirre esiintyy kertomuksessa vankilasta va-

Mosaiikki-ikoni 1300-luvun alusta.

pautuneesta apostoli Pietarista, jota kristityt luulivat hänen enkelikseen. Tuomaan toiminnallisen ja sitä kautta myös olemuksellisen samankaltaisuuden tähden ihmiset eri tilanteissa luulivat häntä Jeesukseksi.

Eläväksi tekevä Kristus

Tuomaan tekojen rukousten kokonaissanoma julistaa Messiaan Jeesuksen olevan sekä ihminen että jo ennen aikojen alkua syntynyt Jumala. Siksi kaikki, mitä universumissa tapahtuu, tapahtuu pohjimmiltaan Kristuksen vaikutuksesta. Hänen inhimillinen puolensa koetaan inhimillisesti, mutta hänen ikuinen ulottuvuutensa vastaanotetaan ja koetaan ajatusten salaisena valona.

Kristuksen ristinkuoleman syvin merkitys ilmaistetaan tuonelaan laskeutumisessa ja siellä tapahtuvana konkreettisenä kuoleman kukistamisena. Pelas-

tustyö on ensisijaisesti kuoleman voittamista. Kristus on elämän lähde, ja siksi hänen olemuksensa säteilee elämää tuonelassa oleville.

Pelastusta kuvataan vastakohtien avulla ennen kaikkea ihmisen heikkoudesta parantamisena. Vaikka kaikkeuden Herra on omia palvelijoitaan alistempä, hän on luomakuntansa parantaja. Eläväksi tekeminen on sitä, että Kristus vapauttaa omansa orjuudesta, katoavaisuudesta, alistumisesta ja tuhoutumisesta niin täällä ajassa kuin tuonelassakin.

Pääsiäisen tapahtumissa toteutunut pelastustyö on kokonaisvaltainen ihmiseen kohdistuva eheytymisprosessi, johon osallistuminen on kirkollisen elämän tarkoitus. Kokonaisvaltaisuus on puhdistamista kaikilla elämänalueilla. Kristuksen yhteyteen pääsee, heissä alkaneen sisäisen muutoksen voimasta,

tahtovat harjoittaa askeesia eli puhdistua seksuaalisesti, auttaa köyhiä, paastota, rukoilla, nöyrytyä ja lopettaa ahnehtiminen ja varastaminen sekä syventää itsetuntemustaan. Tämä ei tietenkään ole maailmalle ja Paholaiselle mieleen.

Tuomaan tekojen rukouksissa ilmenevä askeesi ei ole lahkolaisuutta. Ortodoksille kristillisyydelle tunnusomainen pelastuksen universaali ulottuvuus asettaa yksilön harjoittaman askeesin ihmisyiden pelastumisen kehykseen. Jumalan huolenpito ei ole vain kristittyjä ja pyhiä varten. Jumala tahtoo pitää huolta jokaisesta luomastaan sielusta ja avata tien salaisesta avoimeen.

Kristuksen salaisuus huipentuu ristissä, vaikka ristin tapahtumat ovat vain osa ihmisen tuhoutumiselta pelastavaa Jumalan rakkaudellista toimintaa. Pääsiäisaika päättyy Kristuk-

sen taivaaseenastumiseen, jossa ihmisenä taivaaseen nousevassa Kristuksessa ihmisluonnolle avautuu pääsy korkeuteen.

Ortodoksisessa metsässä eksoottisia kantoja

Syyrian- ja kreikankielisten käsikirjoitusten vertailuun perustuvan Tuomaan tekojen uudelleen arviointi kiteytyy kuvaan metsästä. Sellaiset erikoispiirteet, kuten esimerkiksi äärimmäisen kielteinen asenne seksuaalisuuteen tai feminiinisen jumalolennon esiintyminen, ovat kiinnittäneet aiempien arvioitsijoiden huomion niin, ettei Tuomaan tekojen kokonaisuutta ole nähty. Teosta on luettu ja tutkittu gnostilaisena. Bysantissa 300–700-luvuilla määritellyn ortodoksisen uskon vastaisesta harhaopista ei rukouksissa ole kysymys.

Marginaaliin ajautumisestaan huolimatta Tuomaan tekoja on luettu ortodoksisissa luostareissa lähes 1800 vuotta. Johdan-

Kiehtovinta Tuomaassa ei ole hänen epäilynsä. Kiehtovinta on hänen samankaltaisuutensa Kristuksen kanssa.

non ja käännöksen luke-neelle jäi Tuomaan teoista jännittävä jälkimaku, kun arkaainen ja moderni kohtaavat: olin kosketuksissa vasta muotoutumisvaiheessa olevaan ortodoksisen rukouselämään, mutta kuitenkin niin, että muinainen kirjoittaja tarjosi minulle edellytykset valita tilanteeseeni sopiva lähestymistapa. ■

Onnistunut parannus

Uudistunut seurakuntien lainsäädäntö antaa mahdollisuuden palautteeseen

Varatuomari **Yrjö Korhonen** arvioi uuden kirkkomme lainsäädännön onnistuneen hyvin seurakuntien tarpeiden ymmärtämisessä. Erityisesti muutoksenhaku seurakunnan neuvoston tekemään päätökseen on hänen mielestään hyvää ja nykyaikaista. Myös seurakunnan velvoite antaa toimintaan ja talouteen liittyvät suunnitelmat kuin myös tilinpäätös lausuntoa varten piispalle voi vaikuttaa rakentavasti seurakuntien toimintaan.

Kirkkomme lain mukaan¹ seurakunnan jäsenten tulee osallistua niiden tulojen hankintaan, joita tarvitaan seurakunnan menoihin. Seurakunnan valtuuston hyväksymän vuotuisen talousarvion mukaan muiden tulojen lisäksi menojen suorittamiseen tarvittavat varat kannetaan kirkollisverona, jonka valtuusto vahvistaa 0,05 prosentin tarkkuudella. Kirkollisveron maksamiseen osallistuvat kunnallisverotuksessa verotettujen tulojen mukaan kaikki seurakunnan alueen kunnissa verovuonna asuvat kirkkoon kuuluvat henkilöt.

Veroa luterilaiselle seurakunnalle

Tuloverolain² mukaan verovuoden aikana kuolleen henkilön kuolinpesää verotetaan kuolinvuodelta sekä vainajan että kuolinpesän tulosta. Säännös lie-nee selvä. Mutta mitä ta-

pahtuu kuolinvuoden jälkeen?

Koska vainajaa on vaikea pitää maallisen lainsäädännön mielessä seurakunnan jäsenenä, tulkinaksi saattaa muodostua, että myöhemmiltä vuosilta kuolinpesää verotetaan kirkollisverotuksen osalta luterilaiselle seurakunnalle verovelvollisena, ellei kuolinpesän osakkaiden enemmistö kuulu kirkkomme seurakuntaan. Enemmistö voidaan ratkaista joko pesäosuusien suuruuden tai henkilöluvun mukaan.

Lainsäädännössä olisi voitu myös ratkaista kysymys siitä, mitä ositus, osittainen jako tai pesäosuuden kauppa tahi muu luovutus vaikuttavat kuolinpesän verovelvollisuuteen. Verovelvollisuus saattaa kuolinvuoden jälkeen usein muuttua ortodoksisen seurakunnan asemasta luterilaiselle seurakunnalle.³ Lainsäädäntöä on

ehkä tarkistettava.

Päätöksiin voi hakea muutosta

Lain 79 §:n mukaan seurakunnan tuloja saa käyttää ainoastaan seurakunnan tehtävien hoitamiseen. Tämä säännös sitoo talousarvion laatijoita. Säännös sitoo mielestäni myös talousarvion toteuttamisessa.⁴

Kirkkojärjestyksen 111 §:n mukaan seurakunnan talouden hoidon perusteina ovat hyvän talouden hoidon periaatteet. Seurakunnan omaisuutta on hoidettava siten, että sen säilymisestä on riittävä varmuus ja että sille saadaan kohtuullinen tuotto. Seurakunnan talouden hoitajan tehtävän perustaminen jää seurakunnan harkintaan.

Seurakunnan talouden valvonta tapahtuu osittain lain 98 §:n tarkoittamien alistussäännösten ja 39 §:n 2 momentin mukaisen lau-

sunnon antamisen yhteydessä. Lisäksi uutuutena kirkkomme kohdalla on lain 99 §:ssä säädetty oikaisuvaatimus- ja 100 §:ssä säädetty valitusmenettely. Neuvoston päätökset ovat aikaisemmasta poiketen muutoksenhakukelpoisia. Valtuuston päätöksiensä kohdalla uutta on oikaisuvaatimusmenettely. Päätökset ovat täytäntöönpanokelpoisia ennen lainvoimaiseksi tuloa. Edellytys on, että kysymyksessä ei ole asian valmistelu tai täytäntöönpano vaan asian lopullinen ratkaisu.

Talousarvio on sitova

Seurakunnan talousarvio koostuu tulos- ja rahoituslaskelmaosista. Edelleen Kirkkojärjestyksen 112 §:n perustelujen mukaan seurakunnan toiminnan kannalta on välttämätöntä, että tulot on kannettava ja välttämättömät menot suoritettava normaalisti, vaikka talousarviota ei olisi sikaan hyväksytty ennen varainhoitovuoden päättymistä. Lisäksi (113 §) valtuuston tulee hyväksyä samassa yhteydessä vähintään kolme vuotta kattava toiminta- ja taloussuunnitelma. Näin on pyritty turvaamaan seurakunnan tehtävien hoitaminen. Kuten perusteluissa on todettu, talousarvion sitovuu- della on selkeitä oikeudellisia vaikutuksia, kun toiminta- ja taloussuunnitelma velvoittaa toimielimen ja toimenhaltijan toimimaan suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Jälkimmäisestä poikkeamista on erikseen perusteltava.

Tiedoksi toimittaminen

Edellä mainittujen talousarvion ja toimintasuunnitelman lisäksi neuvoston on laadittava valtuustolle tilinpäätös, joka tehdään

varainhoitovuotta seuraneen maaliskuun 31. päivään mennessä. Kirkkojärjestyksen 115 §:n mukaan seurakunnan on toimitettava sekä talousarvio että toiminta- ja taloussuunnitelma ennen vahvistamista piispalle lausuntoa varten. Seurakunnan on toimitettava tilinpäätös tiedoksi hiippakunnan piispalle ja kirkollishallitukselle.

Julkisuudesta

Seurakunnanvaltuuston istunnot ovat pääsääntöisesti julkisia. Kirkolla on julkinen tehtävä ja samoin seurakunnilla, vaikka julkisen vallan käyttö on vähäistä. Hallituksen esityksessä on selvimpänä poikkeuksena mainittu lain 110 §:n mukainen papiston vaitiolovelvollisuus. Seurakunnan tilintarkastajalla on laaja oikeus salassapitoa koskevien säännösten estämättä saada viranomaisilta tietoja ja nähtävään asiakirjoja, joita hän pitää tehtävänsä suorittamisessa tarpeellisena. Tuntuu luonteelta ajatella, että tämä laaja tiedonsaantioikeus on myös kirkollishallituksen työntekijällä, jonka tehtävänä on tarkastaa seurakunnan keskusrahastomaksujen oikeellisuus. Tämäkin tehtävä on tilien tarkastamista.

Seurakunnan neuvoston kokous on julkinen vain, jos neuvosto niin päättää. Sen sijaan pöytäkirja on julkinen. Julkisuuslaista löytyvät perusteet asian salassa pitämisen osalta.

Alistamisesta

Kaikki alistamisvelvollisuutta koskevat seurakunnan päätökset on koottu lain 98 §:ään. Kiinteistä omaisuudesta tehtävät päätökset koskevat myy-

misen, vaihtamisen, muun luovuttamisen ja panttaamisen lisäksi vuokraamista yli kymmenen vuoden määräajaksi. Lisäksi alistettavaksi on säädetty kirkollisiin toimituksiin välittömästi liittyvän irtaimen tavaran luovuttaminen (ei enää lupamenettelyä).

Edelleen alistettavia asioita ovat taloudellinen sitoumus tai hanke, jonka arvo tai josta viiden vuoden aikana aiheutuvat menot ylittävät seurakunnan vuositulon. Selvyyden vuoksi on perusteluissa mainittu, että vuositulon määrä käy ilmi viimeksi vahvistetusta tilinpäätöksestä. Tämä tarkoittaa siis yhden vuoden tuloa. Laisa ei ole säännöstä siitä, otetaanko huomioon brutto- vai nettotulot. Voitaan ajatella, että tulona lain tarkoittamassa mielessä pidetään tuloa, jonka perusteella lasketaan keskusrahastomaksut. Lisäksi voidaan ajatella, että alistettavan tulon mittarina ei oteta huomioon keskusrahastomaksun laskentatapaa (esimerkiksi 30 prosentin sääntöä). Lain päätös voisi tulla alistettavaksi vain sillä perusteella, että lainan määrä ylittäisi seurakunnan vuositulon määrän. Mielestäni tämä on tärkeä uudistus.

Muutoksenhausta

Pääsääntö on, että niin valtuuston kuin neuvostonkin päätökseen pitää ensin vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksen käsittely on hallintomenettely⁵. Sekä neuvoston että valtuuston päätöksestä tehdään oikaisuvaatimus kirkollishallitukselle. Oikeus muutoksenhakuun on asianosaisella, jonka käsitteen osalta on viitattu muun muassa kunta-lakia koskevaan käytäntöön.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen, ja jos päätöstä on muutettu oikaisuvaatimuksen johdosta myös se, jolla olisi ollut oikeus tehdä oikaisuvaatimus.⁶ Lisäksi seurakunnan jäsenellä on oikeus vaatia oikaisua, vaikka hän ei olisi asianosainen. Kirkollishallituksen päätöksestä valitetaan hallinto-oikeuteen.

Seurakuntien yhteistyötä koskevia sopimuksia ei ole otettu huomioon erityisesti. Tämä on siinä mielessä hankalaa, että eri seurakunnissa päätökset on voitu tehdä kovin eri aikaan. Toisaalta voidaan ajatella, että näissä tapauksissa kirkollishallituksen tulee olla aktiivinen, jotta se saa oikaisuvaatimukset yhdessä käsiteltäviksi.

Valitus on mahdollinen vain laillisuusperusteella. Perusteena voi olla asian käsittelyssä tapahtunut muotovirhe, viranomaisen toimivallan ylitys tai muu lainvastaisuus. Hallituksen esityksessä (s. 52) on viranomaisen toimivallan ylittämisestä esimerkkinä mainittu myös seurakunnan toimialan ylittäminen.⁷

Edellä niukasti selostettu muutoksenhaku on mahdollinen vain hallinto-asioissa.

Helpotusta keskusrahastomaksuun

Eräs muutoksenhakuun liittyvä ongelma voi syntyä, jos Kirkollishallitus saa joltakin seurakunnalta keskusrahastomaksua koskevan huojennushakemuksen. Seurakunnan hakemus perustuu luonnollisesti päätökseen, johon voitaneen sinänsä yleisten

sääntöjen mukaan hakea muutosta oikaisuvaatimuksin. Eri asia on, löytyykö muutoksenhakuintressiä. Jos kirkollishallitus epäilee seurakunnalta huojennuksen, niin yleisten sääntöjen mukaan lienee vain hakemuksen tekijällä oikeus hakea muutosta tähän päätökseen. Koska kysymys on kirkollishallituksen ratkaistava, tätä koskevaa päätöstä on ehkä pidettävä oikaisuvaatimuskelpoisena. Muita muutoksenhakuun oikeutettuja lienee vaikea löytää.

Teksti on lyhennelmä varatuomari Korhosen artikkelista.

- 1 Kirkkolaki 77 § 1 m.
- 2 Tuloverolaki 17 § 1 m.
- 3 Tällaiseen viittaa seuraava ratkaisu: KHO 1970 B II 501: Helsingin juutalaiseen seurakuntaan kuuluneen henkilön kuolinpesä, jonka osakkaat kuuluivat samaan seurakuntaan, oli verovelvollinen evankelisluterilaiselle kirkolle, ottaen huomioon, että evankelisluterilaisten seurakuntien virkataloista ja rahastosta annetun lain 13 §:n mukaan on vapaa kirkollisveron suorittamisesta vain henkilö, joka ei ole evankelisluterilaisen seurakunnan jäsen, sekä muu uskonnollinen yhdyskunta. Verovuosi 1967. Laki evankelisluterilaisten seurakuntien virkataloista ja rahastoista 13 §.
- 4 Lain 80 §:n mukaan seurakunnan talouden hoidosta, kirjanpidosta ja tilintarkastuksesta säädetään tarkemmin kirkkojärjestyksessä.
- 5 Hallituksen esitys 59/06, s. 51
- 6 Laki 102 § 3 m.
- 7 Toisaalta vain sellainen asia voi olla muutoksenhaun kohteena, jolla asia on lopullisesti ratkaistu eikä kysymys ole asian valmistelusta tai täytäntöönpanosta.

Vastine Korhoselle

Kirkollishallituksen tilintarkastaja **Heikki Hartikainen** vastaa varatuomari **Yrjö Korhoselle** Analogissa 1/07 julkaistuun kirjoitukseen *Laki on susi arvopaperisijoittamisen kannalta*. Tekstin väliotsikot viittaavat kyseisen kirjoituksen kohtaan.

Kirkkojärjestyksessä ajatusvirhe...

Varatuomari Yrjö Korhonen kirjoittaa, että hänen käsityksensä mukaan uuden kirkkojärjestyksen 53 §:n perusteluosaan sisältyisi ajatusvirhe. Mainituissa perusteluissa todetaan seuraavaa:

"Keskusrahastomaksun perusteena olevat pääomatulolajit pyritään huomioimaan keskenään mahdollisimman yhteismitallisesti, tästä johtuen vuokra- ja metsätuloista ehdotetaan huomioitavaksi 70 %. Näin vuokra- ja metsänmyyntituloa määriteltäessä tulee huomioitua ne keskimääräiset kulut, joita ei ole muista pääomatuloista." Kyseisessä perusteluosassa viitataan nimenomaan erilaisten pääomatulojen synnyttämiseksi tarvittavien panostusten eli kulujen erilaiseen suhteelliseen osuuteen aikaansaaduista tuloista. Esimerkiksi vuokratulon osalta on normaalia ja yleistä, että bruttovuokratulon ja hoitokulujen erotus on 80 – 70 %.

Seurakunnat eriarvoisia...

Tässä artikkelinsa kohdassa hän toteaa, että "se kysymys on ainakin oikeutettu, miten kiinteistön myyntiä ja arvopaperisijoittamista kohdellaan omaisuuden suojan kannalta verrattuna vuokra- ja metsänmyyntituloon ja eri seurakuntia kohdellaan arveluttavasti eri tavoin." Kiinteistöjen ja arvopapereiden myynnin verottaminen pääomatulona tapahtuu tuloverolain mukaan siten, että myyntihinnasta vähennetään hankintahinta ja mahdolliset myyntikulut (poikkeuksena luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät, jotka voivat soveltaa halutessaan ns. hankintameno-olettamaa). Näin ollen kiinteistöjen ja arvopapereiden myyntihinnoista vähennetään kaikissa tapauksissa vähintään niiden alkuperäinen hankintahinta, jolloin keskusrahastomaksun perusteena oleva pääomatulo muodostuu vain myyntivoitosta (=luovutusvoitto). Tältä osin esitetty laskuesimerkki ei sovellu luovutusvoittojen perusteella määrättävään keskusrahastomaksuun.

Lainojen korot eivät vähennyskelpoisia...

Toisessa kappaleessa hän toteaa, että "edellä lausutusta riippumatta olen sitä mieltä, että kun kiinteistöjä luovutetaan tai kun sijoitetaan arvopapereihin, voidaan myyntitulosta vähentää välityspalkkiot ja arvopapereiden hankintamenot, sillä vasta näiden erotusta voi käsitykseni mukaan pitää sellaisena tulona, josta keskusrahastomaksu voidaan suorittaa". Tältä osin totean, että keskusrahastomaksu määräytyy myynti- ja ostohinnan välisen luovutusvoiton perusteella kuitenkin siten, että välityspalkkioita ei vähennetä edellä mainitusta myyntivoiton määrästä.

Arvopaperisijoittamisen ongelma...

Varatuomari Kohonen toteaa, että "näin arvopapereiden hankintamenot ylittävät reilusti sen keskimääräisen kulun, mikä esimerkiksi metsänmyyntituloista on laissa otettu kaavamaisesti huomioon. Lisäksi arvopapereihin sijoittamisen kuluista saa aina tosittien. Vaikuttaa siltä, että koko ongelmaa ei ole mielletty." Tähän kommentoin viittaamalla edellä mainitsemaani keskusrahastomaksun perusteena olevan luovutusvoiton laskentaperiaatteeseen. Näin ollen ongelmaa ei ole edes olemassa edellä mainitussa tilanteessa.

Kirkkolakia ja kirkkojärjestystä muutettava...

Yhteenvetona totean, että tuloverolaissa (1535/1992), johon kirkkolain 38.1 §:ssä viitataan, määritelty pääomatulokäsite on hyvin selkeä ja yksiselitteinen – veronalaista pääomatuloa on omaisuuden tuotto, omaisuuden luovutuksesta saatu myyntivoitto ja muu sellainen tulo, jota varallisuuden voidaan katsoa kerryttäneen. Käsitykseni mukaan kirkkolain ja kirkkojärjestyksen valmistelussa on tältä osin onnistuttu säätämään yksinkertainen, hallinnollisesti tehokas ja oikeudenmukainen järjestelmä. Tämän johdosta minkäänlaista tarvetta muuttaa tai tarkistaa kirkkolain tai kirkkojärjestyksen säännöksiä ei ole.

Heikki Hartikainen, KHT

Analogin lukijamatka PIETARIIN

ANALOGI-lehti järjestää lukijamatkan Pietariin elokuussa 2007. Lukijamatkan tarkempi ajankohta sekä lopullinen hinta selviävät pääsiäiseen mennessä. Matka Tampere - Pietari - Tampere toteutetaan junalla, ja siihen voi tulla mukaan myös väliasemilta. Majoitumme Pietarissa hotelli Oktjabrskajassa, joka sijaitsee keskellä Pietaria. Tarkempia tietoja antaa ja ilmoittautumisia ottaa vastaan diakoni Harri Kahila, puh. (03) 255 7840 tai 045 130 6723. Matkalle mahtuu mukaan 30 henkilöä. Matkan vastuullinen järjestäjä on Suomen Matkatoimisto / Tampere.

LUOSTARIPALSTA

Kuulumisia Lintulan luostarista

Nepsis Hengellinen raittius

Pimeän lumettoman alku- ja keskitalven jälkeen saimme aidon suomalaisen kevättalven. Kiperä pakkaneen, pitenevät päivät, kevätaurinko hangilla, sen lämpö poskella... Kaunista, melkein kuin yliluonnollista, vastaanottokykymme ylittävää.

Hangilla hiihtäessäni mieleeni nousee sellainen ortodoksisessa hengellisyydessä keskeinen käsite kuin *nepsis* eli hengellinen raittius. Kevättalven kirkas päivä on ikään kuin sen ikoni. Pyhät isät korostavat sisäisessä elämässä ja rukouksessa juuri kirkkautta, keveyttä, läpinäkyvyyttä. Sellaiset raskaina vellovat tunteet kuin kiihko, paatoksellisuus tai tuhtumus eivät kuulu isien hengelliseen traditioon. Mielikuvitus on pidettävä aisoissa. Ei saa kuvitteluilla manipuloida itseään johonkin tiettyyn tilaan. Rukouksessa seis-tään katumuksen ja kiitollisuuden täyttämänä Jumalan läsnäolon tunteessa ilman mitään kuvitelmia.

Ortodoksinen hengellisyys on valoisaa ja lempeää. Pahoja ihmisiä ei ole olemassakaan. On vain niitä, jotka heikkouudessaan ja tietämättömyydessään ovat sotkeutuneet paholaisen ansoihin. Ennen kuolemaa on aina mahdollisuus parannukseen – kuin myös

lankeemukseen. Kukaan meistä ei ole muuttumaton, ja jo pelkästään tämä tosiasian pitää nöyryyden ja anteeksiannon tilassa.

Sisäisesti hiljainen sydämen ihminen

Todellinen kristitty on sisäisesti hiljainen sydämen ihminen, joka levittää ympärilleen valoisaa rauhaa. Tuntemistani ihmisistä **arkkipiispa Paavali** on tullut lähimmäksi tätä ihannetta. Se ei näköjään ole ollut vain minun havaintoni vaan muutkin ihmiset, jotka ovat vastanneet vetoomukseeni kertoa hänestä tulevaa kirjaa varten, korostavat järjestään tätä asiaa. Kun arkkipiispa Paavali saapui paikalle, ilmapiiri muuttui, tilaan lankei eräänlainen parantava hiljaisuus. Hänen lähetyvillään oli helppo rukoilla. Hänessä oli seesteisyyttä, läpinäkyvyyttä.

Eräs nunnistamme oli kerran kirjoittanut hänelle tuohtuneena jostakin asiasta. Arkkipiispa vastasi: ”Älä kiihota itseäsi.” Miten

hyvä neuvo moneen tilanteeseen! Vahingoittaa vain itseään, kun tekee jostakin ikävästä asiasta elämänsä keskeisen teemaan, ruokkii sitä ja päästää sen val-

Nunna
Kristoduli

taamaan sydämensä, niin ettei sisään mahdu enää mitään muuta.

Pääsiäisenä leimahtaa suuri Valo. Vartijat Kristuksen haudalla: menivät tainnoksiin, koska eivät kestäneet tuota valoa. Tajuttomuuden tilassa ei enää näe mitään. Toivottavasti sisäiset silmämme ovat suuren paaston koulussa vahvistuneet, niin että pystyisimme näkemään edes pienen väläyksen ylösnousemuksesta.

*KRISTUS NOUSI
KUOLLEISTA!*

Sisaristomme toivottaa kaikille riemullista pääsiäistä.

ALBA Levyuutus

MUSIIKKIA PÄÄSIÄISEKSI

Mikko Sidoroff
PANIHIDA
Kamarikuoro Krysostomos
The Chrysostomos Chamber Choir

Mikko Sidoroff
PANIHIDA
Kamarikuoro Krysostomos, johtaa säveltäjä

Alba Records Oy | PL 549, 33101 Tampere | p. (03) 345 1387 | alba@alba.fi

www.alba.fi

OSTA TURVALLISESTI WWW-SIVUILTAMME
POSTIENNAKOLLA TAI LUOTTOKORTILLA!

VISA VISA ELECTRON
MasterCard
Master

Tuonelaan laskeutuminen

Säteilevä Kristus laskeutuu kunnia alas tuonelaan kuvaamaan pimeään luolaan ojentaen kätensä pyhille. Hän johdatti Aadamin, Eevan sekä profeetat ja esisät pois ikuisesta kuolemasta ja lahjoitti näin oikeuden tulla taas Jumalan lapsiksi. Kristus tuli lupauksensa mukaisesti pelastamaan maailman synnin orjuudesta. Kristuksen takana seisoo häntä palvovia enkeleitä. Tuonelaan laskeutuminen esitetään nopeasti tapahtuvana tilanteena. Tapahtumapaikka on synkkä, mutta aihe kuvaa pääsiäisen riemua ja Jumalallista armoa: hyväksyntää ja anteeksiantoa.

Kristusta on verrattu aurinkoon, joka laskee tuonelaan. Hän loisti Jumalallista valkeutta ja toi kauan odotetun valon pimeyteen. Kristuksella on vasemmassa kädessään kirjakäärö, ja joissakin tämän aiheen ikoneissa hän on tarttunut oikealla kädellään Aadamin ranteesta, näin orja on ikään kuin isännän otteessa. Synti tuli maailmaan nimenomaan Aadamin ja Eevan kautta. Vapahtaja sanoi: "Tulkaa kanssani kaikki, te jotka kuulitte sen

puun kautta, johon minä koskin. Sillä minä olen nostanut taas teidät kaikki ylös ristin puun kautta."

Pyhä **Gregorios Teologi** opettaa pääsiäisestä, että se on "juhlien juhla ja

riemujen riemu, vie voiton muista juhlista, kuten aurinko on tähtiä kirkkaampi". Koska pääsiäinen on kaikkien juhlien yläpuolella, niin se ei kuulu kahden toista suuren juhlan joukkoon. Olihan Kristuskin ju-

malihiminen ja näin ollen kahtatoista opetuslastaan suurempi.

Raamatussa mainitaan tuonelaan laskeutumisesta Ap. t. 2:24 ja 1. Piet. 3:19.

Leena Lomu

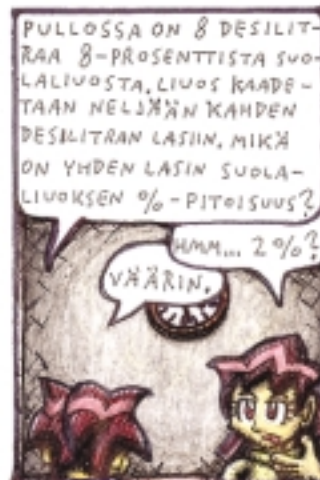
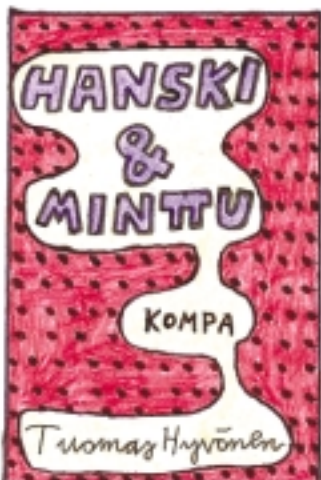
LASTEN LEIVONTA-PÄIVÄNÄ
Hämeenlinnassa syntyi mitä suloisimpia muotoiluja aina pitkoista pullakokkeihin ja pö-löistä kukkasiin. Pullanväentäjinä Heljä, Klaudia, Lidia, Milja, Noora, Saara, Sonja.

Sanapilto

V	E	R	T	A	U	S	K	U	V	A	P	G	I	L
A	Y	C	I	R	O	T	S	T	E	A	R	I	S	
T	A	L	I	S	A	U	K	K	A	B	Ä	S	I	L
A	I	T	Ö	I	T	K	U	I	N	I	S	J	K	I
J	E	E	S	S	I	I	L	E	U	U	I	V	I	K
O	N	N	I	M	N	A	I	B	M	M	Ä	M	M	I
U	G	R	A	E	L	O	T	E	Y	Y	I	Ö	S	I
T	K	T	A	O	T	O	S	N	S	O	N	O	K	O
N	A	I	S	E	T	U	A	K	T	E	E	V	A	S
A	B	R	P	C	O	Z	I	E	E	S	N	A	U	U
H	Y	Ä	A	N	K	U	O	L	E	M	A	R	I	A
R	E	V	S	E	N	S	E	I	R	I	I	M	I	S
I	E	Ö	H	H	O	D	I	G	I	T	R	I	A	T
M	L	Y	A	L	V	I	O	P	O	P	K	P	M	I
Y	K	R	S	K	U	N	I	N	G	A	S	I	I	L

Etsi ruudukosta seuraavat sanat:

1. Aatami	6. kulitsa	11. mirhantuojat	16. pääsiäinen
2. Eeva	7. kuningas	12. munat	17. risti
3. enkeli	8. Kristus	13. mysteerio	18. ryövärit
4. hodegitria	9. kuolema	14. määmi	19. vertauskuva
5. kivi	10. litsaus	15. pasha	20. ylösnousemus

Palvelutehtävänä kirkossa laulaminen

”Tahdomme, että ne, jotka saapuvat kirkkoihin laulamaan, eivät päästä ilmoille järjestyttömiä huutoja, eivät pakota luontoaan kirkkomaan eivätkä lausu mitään, joka ei ole kirkolle soveliasta ja ominaista, vaan että he suurella tarkkaavaisuudella ja sydämen särkyneisyydellä tuovat esiin virrenveisuun Jumalalle, salaisuuksien Katsojalle. Sillä pyhä sana opetti Israelin lapsia olemaan hurskaita.”

Näin alkaa vuoden 691-692 kirkolliskokouksen 75. sääntö, joka koskee kirkossa laulamista. Jatkossa on myös niin rajua tekstiä, että kuorolaisista aika moni saattaisi jäädä kotiin, jos tuota kaikkea pitäisi pystyä noudattamaan. On hyvä joskus lukea tällaisia tekstejä ja palauttaa mieleen, mikä kuorolaisen tehtävä oikein on.

Usein kirkkoon tullessa alkaa heti iloinen puheen sorina kuorolehterillä, ja ajatukset ovat ihan muualla. Siinä ei liene mitään pahaa, että ennen palveluksen alkua vaihdamme kuulumisia kuorotovereidemme kanssa, mutta joskus saattaa unohtua, missä oikeasti olemme ja mitä olemme tekemässä.

Oma osa palveluksessa

Ensimmäisiä asioita, joita opin liittyessäni kirkkokuoroon, oli varmaan se, että tehtävämme ei ole esiintyä kirkossa vaan hoitaa oma osamme palveluk-

sesta. Se on toisaalta helpottava asia, koska näin emme ole erityisesti esillä tai katsottavana, mikä saattaisi aiheuttaa jännitystä laulajassa. Toisaalta juuri tämä sama asia tuo suuren vastuun kuorolle esiintyvään kuoroon verrattuna. Jos kuoro laulaa huonosti ja sen vuoksi jonkun seurakuntalaisen rukous häiriintyy ja ajatus harhautuu, on se paljon pahempi asia kuin luikauttaa vähän epäpuhtaasti konsertissa. Konserttiin voi jättää menemättä, jos kuoro ei miellytä. Kirkkoon pitäisi jokaisen voida tulla ja saada rauhassa ylentää sydämensä ja keskittyä pyhiin teksteihin ilman, että kuoro häiritsee.

Jos kuoro laulaa yhdellä suulla ja yhdellä sydämellä, täyttäne se silloin tehtävänsä. Joitakin sellaisia hetkiä muistan, että jostain syystä laulu on soinnut hyvin ja tunnelma on ollut hyvin harras. Yhtäkkiä kirkko on ollut aivan hiljainen ja kuin yksi

suuri ykseys. Nämä ovat hetkiä, jotka antavat voimaa silloinkin, kun laulu ei suju.

Kuorolainen rukoilee käyttämällä lahjaa, jonka Luoja on antanut: lauluääntään. Voidakseen toteuttaa tehtävänsä kunnialla hänen on käytettävä lahjaansa oikein, opeteltava uudet veisut ja kehitettävä laulutaitoaan, jos siihen on mahdollisuus. ”Kyllä se Jumalalle kelpaa”, on joskus kuulunut kuoron riveistä, jos laulusa ei ole ollut kehumista. Varmasti kelpaakin Jumalalle, mutta saattaa olla kiusallista seurakuntalaisille ja kuorotovereille – kanttorista puhumattakaan.

Nöyrä asenne

Viime talvesta asti olen tutustunut myös toiseen,

esiintyvään, kuoroon. Olen sen kautta tullut huomaamaan hyvin positiivisen piirteen kirkkokuorostamme. Meillä vallitsee nöyrä asenne laulamista kohtaan ja kunnioitus veisuja kohtaan, joita laulamme. Näin ei välttämättä ole kaikissa kuoroissa. Hienosta ja teknisesti taidokkaasta esityksestä saattaa puuttua hartaus, ja esitys jää tällöin ulkoiseksi.

Laulaminen on hyvin henkilökohtainen ja arkan alue. Se voi tuottaa suurta iloa, mutta siihen voi helposti liittyä pahaa mieltäkin. Saattaa syntyä kilpailutilanteita tai muita hankauksia, joita aina syntyy ryhmissä, missä ihmiset toimivat yhdessä. Yleensä loukkaantumisten takana on oma epävarmuus, väärinkäsitykset ja joskus ylpeyskin. Joku onkin joskus sanonut, että kanttorin työ on paljolti psykologin työtä. Jos on paha mieli, on vaikea laulaa.

Silloin kun laulu soi puhtaasti, kun kaikki äänet ovat edustettuina ja hyvä henki vallitsee kuorossa, silloin on ihanaa olla juuri kuorolaisen tehtävässä kirkossa. Uskon, että tällainen henki välittyy myös alttariin asti ja muille seurakuntalaisille, joiden kanssa kuoro suorittaa yhteistä palvelustaan.

Kuorolainen
Eija Salminen

Suomen Ortodoksisten Opettajien Liitto ry:n (SOOLI)

kevätpäivät ja vuosikokous

Kouvossa 21.4.2007

Pyhän Ristin ylentämisen kirkon juhlasalissa, Kirkkomäenkatu 2, Kouvola.

Teemana:

Toiminnalliset työmuodot ortodoksisen uskonnon opetuksessa.

Kevätpäivien ohjelma ja vuosikokouksen esityslista liiton kotisivuilla www.sooli.fi.

TERVETULOA!

SOOLI ry:n hallitus

Aitous on tärkeintä

Isä Gaius Sahlberg toimii pappina Hämeenlinnan seurakunnassa. Täyttäessään nyt 70 vuotta hän toteaa, että pappuus on antanut hänelle kaiken.

Isä Gaius kertoo, että hän on toiminut opettajana 40 vuotta. Eri-tyisopettajan uransa lopulla Hausjärvellä hänet vihittiin papiksi, kun vielä kaksi vuotta oli jäljellä eläkeikään. Hänestä tuli pappi sen vuoksi, että hän näki ortodoksisessa uskossa hyvin suuren ja syvän aarteiston.

Isä Gaius vihittiin diakoniksi vuonna 1991. Arkkipiispa Johanneksen

suostumuksella ja metropoliitta Tiuhonin johdolla hän suoritti sen jälkeen kirjallisia tenttejä, jotta hänet saatettiin harrastuksen nojalla vihkiä papiksi vuonna 1995.

Silloin minä hoidin tavallaan kahta työtä, olin erityisopettaja ja tein papin töitä seurakunnassa. Kaksi viimeistä vuotta ennen eläkkeelle siirtymistä olivat aika rankkoja.

Papin työssä hänelle

isä Gaius iloitsee työstään, terveydestään ja laajasta ystäväpiiristään eri puolilla Suomea.

on tärkeintä, että ihminen on aito. Isä Gaius tahtoo tehdä täydestä sydämeästään kaikki työnsä. Jos papin työtä tekee vain elannon vuoksi, niin silloin loppuun palaminen on lähellä.

Olen onnellinen siitä, että en ole tuntenut koko pitkän työurani aikana koskaan minkäänlaisia merkkejä loppuun palamisesta. Olen mielestäni jaksanut työssäni hyvin.

Pappuus on antanut isä Gaiukselle kaiken. Häntä vain harmittaa se, että hänestä tuli pappi aivan liian myöhään.

Olisin halunnut tehdä pitemmän pappisuran. Tosin rippi-isäni on sanonut, että tämä on kuitenkin ollut parhain ratkaisu. Minulla on elämäkokemusta, tunnen paljon elämää sen kaikilta laidoilta, sisältä ja keskeltäkin. Mitä suurempi elämäkokemus on ennen papiksi vihkimistä, sen paremmin pystyy pappina toimimaan. Minä täysin yhdyin tähän rippi-isäni käsitykseen, olen siihen suostunut ja hyväksyn sen, että pappisurani jää lyhyemmäksi kuin mitä se olisi voinut olla.

Isä Gaius on kiitollinen terveydestään mutta myös autostaan.

Tässä työssä minulle autolla ajo on hyvin tärkeää. Ajaminen on minulle kaikkein helpointa, mitä voin kuvitella. Kun ajan, pääsen lepäämään ja latautumaan, ja kun saavun pe-

rille töihin, olen täynnä tarmoa ja henkeä.

Tulevaisuudesta hän toteaa, että hän elää päivän kerrallaan.

Minä tunnen, että ehkä elämäni paras hetki on juuri nyt. Toivon, että vielä on mahdollista jatkaa näitten hyvien kokemusten keräilyä. Olen kiitollinen, jos saan jatkaa papin tehtävien hoitamista. Niitä minulla on Hämeenlinnan seurakunnassa ja Tamperereella.

Nauraen isä Gaius sanoo lopuksi:

Ja varsin mielelläni minä niitä teen, kunnes ympäristö määrittelee minut vanhuudenhöperöksi. Yleensä ympäristö alkaa antaa siitä merkkejä! Minulla on hyvin optimistinen elämäntähtämys. Siinä mielessä en ajattele kuolemasta, että se on välttämätön ja kauhea ja tulee yllättäen, vaan ajattelen, että se on lempeä nouseminen tästä taistelevasta kirkosta riemuitsevaan kirkkoon. Kiitollisena otan vastaan jokaisen päivän ja elän kuitenkin valmiina lähtöön.

Kari M. Ranttilä

Isä Gaiuksen ja maatuska Marian mietteitä voi kuunnella Yle Radio 1:n ohjelmassa *Näistä levyistä emme luovu* suurena perjantaina 6.4. klo 22.05 ja sunnuntaina eli pääsiäisaamuna 8.4. klo 7.03. Haastattelijana Tuomas Sidoroff.

Kanttorikuoron koulutuspäivät Läyliäisissä

Pieni joukko kanttoreita kokoontui Kaunisniemen leirikeskukseen opintopäiville 11.-13. helmikuuta.

Sunnuntaina Reijo Saari

Tiistaina perehdyttiin il-

Teostosta valisti tekijänoikeussuoja-asioiden tuntemuksessa, ja Timo Ruottinen täydensi kanttorien tietämystä käytännön asioista.

Maanantai oli aamusta iltaan kuoronjohtoon perehtymistä. Unkarilaissyntyinen diplomikuoronjohtaja Rita Varonen Jyväskylän ammattikorkeakoulusta opasti ja ohjasi jokaista henkilökohtaisesti. Hän antoi palautetta manereista ja virheistä videoidun näytteen pohjalta.

Tiistaina perehdyttiin il-

lan konserttiin, joka pidettiin Vanajan keskiaikaisessa kirkossa Hämeenlinnassa. Kanttorikuoron johtaja Petri Nykänen totesi konsertin jälkeen: "Täytyy sanoa, että tuolla porukalla on kyllä huikea suorituskky ja potentiaali. Laulusta sai vaikutelman paljon suuremmasta kuin neljäntoista hengen kuorosta!" Vanajan kirkon akustiikka on nautittava kokemus sekä laulajille että kuulijoille.

Leena Lomu

Piilossa VANHAN RAUMAN sydämessä

Pyhän Nikolaos Ihmeidentekijän rukoushuone 50-vuotias

Rauman ortodoksinen Pyhän Nikolaoksen rukoushuone täytti 50 vuotta 2.11.2006. Kapealla puutalojen reunustamalla vanhan Rauman kadulla sijaitsevan rukoushuoneen tunnistaa kadulle vain jyrkästä portista ja ilmoitustaulusta, mutta pihalle mentäessä näkyvät myös kirkonkellot ja ortodoksinen risti katolla.

Korttelin talot mainitaan kaupungin vuokra-asiakirjoissa jo 1600-luvulla. Tämä Sorkan-Sipi -nimellä tunnettu talo lienee saanut nimensä rakentajan mukaan. Alun perin tontilla on ollut useampiakin rakennuksia, ja itse asuintalokin on pitkän historiansa aikana kokenut useitakin rakenteellisia muutoksia. Se on palvellut niin vuokrakiinteistönä kuin konttorihuoneenaakin. Talossa on ollut useita pikkuasuntoja, ns. hellahuoneita. Viimeisin ja kenties merkittävin muutos tapahtui vuonna 1955, jolloin huoneistot yhdistettiin ja talo muutettiin ortodoksisiksi rukoushuoneiksi. Sen jälkeenkin on tehty remonteja ja saatu muun muassa oikeat ortodoksiset kirkonkellot talon pätyyn. Kiinteistön omistaa Turun ortodoksinen seurakunta.

Seminaarista ensimmäinen kiintopiste

Ortodoksisen uskon Rauman seudulle, kuten yleisemmin läntiseen Suomeen, toivat tänne sodan jälkeen siirtolaisina asettuneet karjalaiset, nimenomaan rajakarjalaiset. Menetetyltä alueelta siirtyivät muualle Suomeen myös erilaiset laitokset ja instituutiot. Raumalle siirtyivät mm. Viipurin tyttölyseo ja Sortavalan seminaari, josta sittemmin tuli Rauman seminaari ja joka nykyään on osa Turun yliopiston opettajainkoulutuslaitosta. Seminaarin mukana siirtyi ortodoksisen uskonnon lehtori rovasti **Ortamo**. Hä-

Pitsiviikon liturgiassa 2006 isä Gaius Sahlberg toimitti sadon siunaamisen. Kuva: Liisa Räsänen

nen ansiostaan ja seminaarin johdon suosiollisella myötämielisyydellä saatettiin aloittaa seminaarin tiloissa ortodoksisen palvelusten toimittaminen ja muu kokoontuminen. Sortavalan seminaarin tiloista ortodoksit saivat siten ensimmäisen kokoontumispaikkansa. Ensimmäisen liturgian toimitti rovasti **Leonidas Homanen** 25.10.1945. Jo tässä tilaisuudessa herätettiin ajatus oman rukoushuoneen hankkimisesta Raumalle. Kuukautta myöhemmin perustettiin rovasti Homasen aloitteesta Raumalle tiistaiseura, jonka piirissä ajatus rukoushuonehankkeesta edelleen voimistui. Tiistaiseuran ja rukoushuoneen historiat kulkevatkin hyvin tiiviisti lomittain.

Länsikadulta kiinteistö

Myös valtiovallan määräyksillä haluttiin turvata ortodoksisen kirkon toiminta Suomessa. Vuonna 1950 tulivat voimaan säädökset luovutetulle alueelle jääneiden seurakuntien lakkauttamisesta ja uusien perustamisesta sekä siihen liittyen kirkko-

kunnan jälleenrakennusohjelma.

Turun seurakunnassa päätös tontin ja talon hankkimisesta Raumalta tehtiin toukokuussa 1951, mutta jälleenrakennusohjelmaan se sijoitui vasta vuodelle 1954. Jälleenrakennustöiden hoitamista varten Raumalla seurakunta nimesi rakennuslautakunnan, johon tulivat mm. viilaaja **Mikko Asela**, kirvesmies **Vilho Suvala** ja lämmitäjä **Valdemar Rovio** puheenjohtajaksi sekä varajäseneksi koneenhoitaja **Nikolai Kailas**.

Sopiva kiinteistö löytyi ahkeran etsiskelyn jälkeen Länsikadulta. Rakennushallituksesta saapuivat yliarkkitehti **Savonius** ja tuomari **Maarvala** tarkastamaan kiinteistöä, jonka he sitten hyväksyivät tarkoitukseen sopivaksi. Rauman jälleenrakennuslautakunnan ehdotuksesta Turun seurakunnanvaltuusto päätti 8.8.1954 ostaa Länsikatu 10:stä leskirouva **Maria Vilhelmiina Jaakkolan** kiinteistön rukoushuonekiinteistöksi. Kaupunkikirja alikirjoitettiin 25.10.1954 eli

täsmälleen yhdeksän vuotta ensimmäisen seminaarissa toimitetun liturgian jälkeen.

Nikolaos Ihmeidentekijän muistolle

Länsikatu 10:n korttelin talot mainitaan kaupungin vuokra-asiakirjoissa jo 1600-luvulla. Tämä *Sorkan-Sipi* -nimellä tunnettu talo lienee saanut nimensä rakentajan mukaan. Alun perin tontilla on ollut useampiakin rakennuksia, ja itse asuintalokin on pitkän historiansa aikana kokenut useitakin rakenteellisia muutoksia. Se on palvellut niin vuokrakiinteistönä kuin konttorihuoneenaakin. Talossa on ollut useita pikkuasuntoja, ns. hellahuoneita. Viimeisin ja kenties merkittävin muutos tapahtui, kun huoneistot yhdistettiin rukoushuoneiksi. Jo ennen muutostöitä tiistaiseura alkoi kokoontua tyhjentyneissä tiloissa vuoden 1955 alusta. Lopulliset kunnostustyöt ja sisustaminen kestivät vielä siten, että rukoushuoneen vihkiäisiä vietettiin vasta 2.11.1956. Rukoushuone pyhitettiin Pyhän Nikolaos Ihmeidentekijän muistolle.

Nykyisessä asussaan rukoushuone on ollut 1980-luvulta, jolloin sen viimeisen remontin suunnitteli arkkitehti **Kalle Saarinen**. Rauman tiistaiseura on antaumuksella pitänyt huolta rukoushuoneesta hankkimalla sinne ikoneja ja tekstiilejä, keittiötiloja remontoimalla, pitämällä siivoustalkoita ja viimeksi maalaamalla rukoushuoneen sisäseinät talkoilta.

Avautumisen aikaa

Rauman rukoushuone pysyi vuosikymmenet lähes piilossa vain oman seurakunnan tietoisuudessa. Vasta runsaan vuosikymmenen ajan on avauduttu ympäröivään yhteiskuntaan. Varsinkin kesäiset pihakahvilat ja avoimet ovet pitsiviikolla ovat tehneet kaunista rukoushuonettamme tunnetuksi.

Liisa Räsänen

Lähteenä mm. Valdemar Rovion muistiinpanot

Pääsiäisen synkeät hahmot

Barabbas ja Juudas Iskariot

Pääsiäisajan kärsimysnäytelmän keskeisiä henkilöitä olivat myös Barabbas ja Juudas Iskariot, vaikka heidän päälleen lankeaakin synkeä varjo. Ruotsalaisen kirjailijan **Pär Lagerkvistin** romaani Barabbaksesta ja venäläisen **Leonid Andrejevin** teos Juudas Iskariotista yrittävät ymmärtää molempien hyljeksittyjen sielunelämää, kertoi **Simo Ojanen** Porin tiistaiseurassa maaliskuussa.

Simo Ojaseen mukaan Pär Lagerkvist (1891-1974) oli ankara kilvoittelija ja pohdiskelija. Lagerkvistin Barabbas hämmästyttää, kun hänet vapautetaan ja Jeesus tuomitaan, vaikka Jeesus on hänenkin mielestään syytön. Barabbas seuraa Golgatan tapahutun, näkee ihmeitä tapahtuvan, mutta ei halua uskoa. Hänestä on käsittä-

mätöntä, että Jeesus tahtoi kärsiä ja kuolla heidän edestään. Barabbas torjuu kristinuskon sanoman, mutta haluaa kuitenkin, että hänen orjanmerkkinsä kääntöpuolelle kirjoitetaan Vapahtajan nimi. "Minulla ei ole Jumalaa", hän tunnustaa roomalaiselle prokuraattorille ja huokaa perään: "Haluaisin kyllä uskoa". Myös Barabbas ristiin-

naulitaan kristittyjen vainojen aikaan Roomassa. Mitä sanoikaan Barabbas viime sanoikseen: "Sinun haltuusi minä annan sieluni!"

Leonid Andrejev (1871-1919) on meillä vieläkin liian vähän tunnettu kirjailija, totesi Ojanen. Hänen tunnetuin teoksensa on *Seitsemän hirtetyn tarina*. Romaani Juudas Iskariotista ilmestyi 1907. Juudas on

rujo ja ruma ja irvaillee ja säntii alituisesti muita opetuslapsia. Juudas kokee toimivansa pelkästään ennustusten mukaisesti. Hän ei pettänyt omasta mielestään Jeesusta, vaan ylipapit.

Jeesuksen ristinkuoleman jälkeen Juudas syöksyy Kaifaan ja Hannaksen eteen ja julistaa: "Juudas petti teitä. Hän oli syytön. Te surmasitte syyttömän. Menen aavikolle ja huudan pedoille: minkä hintaiseksi he arvioivat Jeesuksen, mitä tekevät petoeläimet? Ne ryömivät pesistään ja alkavat ulvoa suuttumuksesta, ne unohtavat ihmispelon ja tulevat kaikki tänne raadellakseen teidät!" Ja Juudas viskoo hopearahat ylimmäisen papin ja tuomareitten kasvoille. Juudas kiipeää vuoren laelle valitsemansa puun luokse ja huoahaa uupuneena silmukka kaulassaan: "Ota minut lempeästi vastaan, Jeesus, olen hyvin väsynyt."

Pyhyiden kosketus – ajatuksia ikonimaalareille

Viime vuonna ilmestyneessä munkki **Serafimin** kirjassa on kaunis kuvaus siitä, miten Jumalan kutsu voi joidenkin kohdalla olla niin vahva, että elämä sen jälkeen ei ole entisensä. **Maria Egyptiläisen** kohdalla tuo kosketus oli niin lamaannuttava, että Jumalan rakkauden hipaisu jätti Mariaan pysyvän haavan.

Kokemuksia, jolloin tuntee olleensa lähellä Pyhyttä, tulee osaksemme vain harvoin,

mutta ne ovat meille esikuvina jostakin tulevasta kauneudesta. Ikonimaalari on tehtävässään etuoikeutettu

– hän saa seistä maalatesaan tuon Kauneuden edessä, ja hän pyrkii omissa töissään kuvaamaan tuota Kauneutta. Hänen rinnallaan seisovat kaikki kirkon pyhät.

Ikonimaalari saa myös ikoneillaan olla tuomassa lohtua ja vahvistusta niille, jotka rukoilevat hänen maalamansa ikonin edessä. Ikoneista löytyy selviytymisen kuvallinen esikuva elämän eri tilanteisiin: suru – Neitsyt Maria ristin äärellä; kuoleman hetki – Kristuksen kasvot; elämän haasteet – pyhät ihmiset. Ikonien ikuinen suuruus piilee siinä, että niissä omat kokemuksemme suhteutuvat oikeisiin uomiinsa jo kerran koettun rinnalle.

Ikonimaalarin tehtävä ei siis ole mikä tahansa tehtävä, eikä ikonimaalaus harrastuksena voi olla pelkkä harrastus. Se on tehtävä, joka kasvattaa tekijäänsä uskossa ja joka tuloksillaan auttaa toisia kasvamaan. Tekninen oppiminen on

maalausprosessissa vain osa, hengellinen sitoutuminen antaa siunauksen työlle. Samalla tavalla kuin Maria näki Luojan kosketuksessa oman pienuutensa, ikonimaalari näkee kuvattavansa edessä oman rajallisuutensa. Eihän kukaan voi kuvata täydellisyyttä.

Onneksi ikonimaalarille asetetut vaatimukset ovat armeliaita, samalla tavalla kuin Luoja on armelias kaikkea inhimillistä kohtaan. Missään taidoissa ei vaadita enempää kuin mihin pystymme. Tukena on kirkon ikonimaalauksen kaanon. Aikojen alussa asetetut ohjeet luovat turvalliset rajat silloin, kun omat taidot tuntuvat riittämättömiltä.

Luovan ihmisen paras lahja Luojalle on kiittollinen mieli, ilo siitä, että saa olla Kauneuden esilletuoja, lähes apostoleinvertainen!

Liisa Tynkkynen

Ikonimaalareiden töitä esillä 21-22.4. Etelä-Karjalan kansalaisopistolla. Ikonimaalauksen kesäkurssi 4.-9.6. Imatran seurakuntasalilla, esirukous-ikonit

Pyhäiset pyyhkeet

Kolmisen vuotta sitten alkoi tapahtumaketju, jonka kauneudesta saamme nauttia Lappeenrannan seurakuntasalilla. Kyseinen asioiden eteneminen on hyvä esimerkki siitä, miten yhteistyö kantaa hedelmää kaikkien iloksi.

Isä Markukseen otettiin muutama vuosi sitten yhteyttä ja hänelle kerrottiin, että tullissa on useita takavarikoituja 1800-luvun ikoneja, joille ei ole omistajaa. Seurakunta teki hakemuksen, jonka perusteella kodittomat ikonit löysivät paikkansa meidän seurakunnastamme.

Ensimmäinen vaihe ikoneiden uudessa kodissa on kunnan tarkistaminen ja konservointi, mikä tapahtui Valamossa **Helena Nikkasen** asiantuntevissa käsissä. Ikoneille valmistettiin myös asianmukaiset kiota-kaapit, jotta

Juhlava käspaikoin somistettu ikonirivistö Lappeenrannan seurakuntasalissa.

kiinnostuneita naisia. Aluksi oli tarkoitus, että Lean lisäksi työhön osallistuisi viisi muuta naista. Into oli suurta mutta osalle työhön lupautuneista naisista tuli esteitä, ja he joutuivat luopumaan työstä. Lean lisäksi työhön ryhtyi tarmolla **Anna Tikkanen** ja **Lea Vahvanen**. Naisia, joilla on kultaiset kädet.

Lea Soiniola on tehnyt koko ikänsä erilaisia käsitöitä. Hän on opetellut tekemään käspaikkoja nurjattomalla etupistokirjonnalla, virvittäin ompelemalla ja virkkaamalla. Etupistokirjonnalla hän on tehnyt käspaikkoja jo 1980-luvulta lähtien. Hänen upeita töitään olemme saaneet ihaila myös kirkkomme kaunistuksena. Työn suunnittelussa olikin korvaamattoman arvokasta Lean täsmällinen ote, suunnittelu, tyyli ja kauneuden ja käytännöllisyyden ymmärtäminen. Lea pohti pitkään mallia suurimmalle ikonille. Koska ikoni on niin korkea, ei siihen yksinkertaisesti voinut tehdä sellaista käspaikkaa, joka olisi jäänyt kokonaan ikonin alareunan alapuolelle. Kokonaisuuden kauneus olisi kärsinyt siitä. Siksi-

pä Lea suunnittelikin lehdes- näkemänsä mallista oman mallin, joka on ylhäältä keveämpi ja alareunasta voimakkaampi geometrinen kuvio. Kuviokorkeus on suunniteltu ymmärryksellä. Se alkaa vastata ikonin puolestavälisestä ja niin korostaa Jumalanäidin arvokkuutta.

Jokainen käspaikka erilainen

Jokaisen käspaikan oli tarkoitus olla erilainen, koska kaikki ikonit ovat erilaisia. Käspaikkoja yhdistää toisiinsa sama värimaailma ja koko sekä sama kirjontatyyli. Anna Tikkanen on tehnyt käspaikkoja kymmenisen vuotta. Hän on saanut ensimmäisen oppinsa käspaikan tekemiseen **Irma Torpan** pitämältä yhden päivän mittaiselta kurssilta. Sen jälkeen hän on omatoimisesti pitkä illat opetellut, minne sen neulan pitää oikein mennä, jotta löytää reitin takaisin lähtökohtaan. Annalla on ollut mahdollisuus käydä myös **Maria Näreahon** luona saamassa oppia käspaikan tekemiseen. Vaan jokaisella käspaikan tekijällä on oma tyyliinsä, miten ja mistä kir-

jonnaan aloittaa. Me muut näemme vain kauniin lopputuloksen. Anna etsi malleja kirjoista. Yhden mallin hän sai Soiniolan Lealta. Aluksi Anna sitoutui kirjomaan vain kaksi käspaikkaa mutta hädän hetkellä häneen saattoi luottaa, ja myös kolmas käspaikka toteutui hänen käsissään. Yhden käspaikan tekemiseen häneltä meni aikaa noin kuu- kausi, ja kolmannen hän sai tehtyä hiukan nopeammin. Elämänpuu ja kukkilinnut ovat Annaa inspiroivia aiheita. Aiempi kokemus auttoi Annaa käspaikkojen tekemisessä. Hänen käsissään on syntynyt kymmenkunta käspaikkaa ja useita samalla tekniikalla kirjottuja pöytäliinoja.

Lea Vahvanen on saanut opin käspaikan tekemiseen parisen vuotta sitten Lea Soiniolan opissa. Ensin hän kirjoi itselleen ja Lean pyynnöstä innostui kirjomaan seurakuntamme kaunistukseksi. Lea kirjoi kaksi käspaikkaa, kun niitä on niin mukava tehdä. Uusi malli antoi intoa tekijälleen, eikä siinä työtunteja laskettu. Neula saattoi liikkua kankaalla kahteentoista tai yhteenkin saakka yöllä. Yhden käspaikan tekemiseen meni aikaa vain parisen viikkoa, mutta se ei kerro mitään työhön käytetyistä tunteista. Lea valitsi aiheikseen geometrisia kuvioita, sillä niissä oleva toisto helpottaa työtä. Aluksi työn tekeminen oli hankalaa, kun siinä ompeli itsensä helposti umpikujaan, mutta kyllä siitä aina selvisi. Nyt käspaikan kirjominen sujuu luontevasti, ja samalla tekniikalla on valmistunut myös pöytäliinoja.

Näitä naisia yhdistää rakkaus kirkkoon ja käsitöiden tekemiseen. He tietävät sydämessään, miltä tuntuu työn tekemisen kautta saatu ilo. He tietävät myös, miltä tuntuu käspaikan äärellä vietetyt hiljaiset tunnukset, kun neula etsii tietään eteenpäin Jumalan kunniaksi.

Kaikkein pyhin Jumalansyntyttäjä, rukoile Jumalaa Lean, Annan ja Lean puolesta!

Kirsi Rovio

"Käspaikkojen luotijat" Lea Vahvanen ja Anna Tikkanen.

niihin ei tulisi uusia vaurioita. Osa ikoneista sijoitettiin Pokrovan kirkkoon, osa seurakuntasalille ja osa Imatralle.

Ikonit jo itsessään olivat seurakuntasalimme kaunistuksena, mutta isä Markuksen pyynnöstä muutamat kauneutta rakastavat seurakuntamme naiset alkoivat suunnitella ja toteuttaa ikoneiden arvolle sopivia käspaikkoja. Niitä tarvittiin yksi suuri Pokrovan ikonin ympärille ja viisi pienempää. Seurakunta kustansi käspaikkoihin tarvittavat kankaat ja langat. Itse kirjontatyö oli naisten uhrilahja rakkaudesta Jumalanäidin seurakunnalle.

Työ alkaa

Työ alkoi **Lea Soiniolan** johdolla. Hän etsi joukon työstä

Ompelijoita työssään: Aino, Eeva, Mirja, Raili ja Alli ahkerina.

Valamon ystävät peittotalkoissa

Ekumeenisessa hengessä ja kokoonpanossa joukko paikallisosastomme väkeä ystävieneen kokoontuu seurakuntatalissa 1-2 kertaa kuukaudessa. Tarkoituksena on valmistaa villalangasta neulotuista lapuista tilkkupeittoja, jotka talkoolaisemme ja kuriirimme Tuula toimittaa asiantuntevasti ja ilman välikäsiä perille rajantakaiseen Karjalaan.

Näitä peittopaikkakuntia ovat Vasajärven entinen nunnaluostari, nykyisin munkkiluostari, Uhtua (= Kalevala), Tuulas, Tuksa, Suurmäki, Vitale, Alavoinen, Aunuksen kaupunki, Yllönen, Novinka, Perttiselkä, Petroskoi, Kuujärvi, Kotlaatjärvi, Pitkäranta,

Uuku, Immala, Salmi jne. Toistasataa peittoa on jo löytänyt kotinsa näiltä alueilta, ja isä Markuksen ja Lauran mukana myös Virosta.

Talkoolaiset ovat asiaan innostuneita ja luovia. Monet ahkerivat kotona ja tuovat tullessaan kassilli-

Suunnittelu- ja ompelutyöt on saatu valmiiksi. Lea Soiniola ja Lea Vahvanen esittelevät tuloksia.

sen valmiiksi neulomiaan lappuja. Tästä usein varsin kirjavasta materiaalista taitavat suunnittelijamme Leat, Kaija ja Laura, sommittelevat ommeltaviksemme yllättävän kauniita kokonaisuuksia, oikeita uniikkeja. Kirpputoreiltakin hankitut neuleet puretaan, ja näille langoille löytyy arvokas tehtävä saajansa ruumiin ja mielen lämmittäjänä.

Tapaamisissa kerätty kolehti ja talkoolaisten lahjoitukset mahdollistavat myös uusien lankojen hankkimisen. Iloitsemme aikaansaannoksistamme ja toistemme seurasta, mutta lähettimme kertomusten myötä ajatuksemme haakeutuvat myös niiden tuntemattomien ihmisten luo,

joiden käyttöön ja iloksi peitot lähetetään.

Hyvinvoinnin keskellä emme useinkaan tule ajatelleeksi puutetta ja ankaria olosuhteita, joita maamme lähialueilla esiintyy. Emme myöskään pohdi sellaista elämänfilosofiaa, joka voisi opettaa meille, miten elää kaikesta huolimatta iloisena ja kiittäen, paljon rukoillen ja uurastuen. Kuriirimme Tuulan kertomasta saatamme myös kuvitella, miten paljon voi puhutella omiin silmiin kohdistuva ja niissä pitkään viipyvä rakkaudellinen katse. Ilahduttakoon peittomme saajansa mieltä, lämmittäköön se hartioita, jotka työn ja kylmän puristuksessa uhkaavat painua kasaan liian varhain!

Peittotalkoot pidetään 1-2 kertaa kuukaudessa seurakuntatalissa. Päivästä ilmoitetaan Etelä-Saimaa -lehden perjantainumeron seurakuntapalstalla. Tervetuloa mukaan! Lankoja ja lappuja otetaan kiitollisina vastaan. Lapun koko on 18 x 18 cm, aina oikein -neuletta. Langassa tulisi olla ainakin osa villaa.

Eila Hämeem-Anttila

Pyhiinvaeltajavaihtoa

Viipurilaisia pyhiinvaeltajia Imatran seurakunnassa.

Seurakuntien järjestäminä tehdään vuosittain lukuisia pyhiinvaellusmatkoja niin kotimaisiin kuin ulkomaisiin kohteisiin. Monille ovat tulleeksi lähialueiden luostarit, mutta myös Välimeren alueen pyhät paikat ovat olleet matkakohteina. Omat rakkaat luostarit säilyttävät kuitenkin aina

oman paikkansa pyhiinvaelluksen määränpäin.

Pyhiinvaellusliikettä on myös toiseen suuntaan, sillä yhä enenevässä määrin matkoja suuntautuu ulkomailta myös Suomeen. Viime kesän aikana nähtiin runsaasti kreikkalaisia pyhiinvaeltajia ja myös Athosvuoren isiä kävi tutustumassa Suomen ortodoksi-

sen kirkon hengelliseen perintöön.

Pyhiinvaeltajia Konevitsasta

Itärajan takaa saapuu jatkuvasti pyhiinvaeltajaryhmiä sekä yksittäisiä henkilöitä, jotka tahtovat kokea pyhyttä suomalaisissa kirkollisissa kohteissa. Erityisesti Konevitsan luostarin pyhiinvaellusjaosto Pietarissa järjestää aktiivisesti matkoja Suomeen. Tämänkin kevään aikana on merkittävä joukko pyhiinvaeltajia käynyt Suomessa Konevitsan luostarin toimesta.

Nämä ryhmät ylittävät rajan yleensä Svetogorskissa, jolloin ensikosketus Suomeen saadaan Imatralla. Jo pitkään olemme tehneet yhteistyötä. Pyhiinvaeltajien ensimmäinen kohde on

Imatran Pyhän Nikolaoksen kirkko. Usein siellä on toimitettu slaavinkielinen akatistos pyhittäjälle matkalaisien toimiessa kuorona. Imatralla asuvat maahanmuuttajat ovat osaltaan auttaneet palvelemaan näitä pyhiinvaeltajia. Tämä on yksi mahdollisuus osallistua vapaaehtoistyöhön oman seurakunnan parissa.

Moni hämmästyy

On mielenkiintoista vastata pyhiinvaeltajien kysymyksiin. Moni on hämmästynyt siitä, että Suomesta löytyy elinvoimainen ortodoksinen kirkko. Pyhäkköjen siisteys ja puhtaus puhuttelee matkalaisia, ja ympäröivä luonnonkauneus on häkellyttävää kokemus miljoonakaupungin asukkaalle. Matkalaisen tiedonjano on lopu-

Pyhiin...

ton. Millä kielellä jumalanpalveluksia toimitetaan, kuinka paljon on seurakuntalaisia, miten lapsista huolehditaan jne. Moni arvostaa sitä, että Suomen ortodoksinen kirkko on järjestäytynyt ja toimii hyvin. It-

sekin välillä vastauksia antaessani huomaan ajattelevani, kuinka erinomaiset ovatkaan kirkkomme olemassaolon edellytykset.

Nämä Konevitsan luostarin matkoilla olevat pyhiinvaeltajat jatkavat matkaansa Valamon ja Lintulan luostareihin vierailen myös Kuopiossa ortodoksisessa

kirkkomuseossa. On hyvä, että oma kirkkomme ja sen pyhäköt ovat kirkollisen matkailun kohteina. Meillä on varmasti paljon hyvää annettavanamme. Samalla voimme vastaanottaa rukoulijoita, jotka tuovat tullessaan aina lisää rukouksen mieltä kirkkojemme hengelliseksi kaunistukseksi. On

hyvä myös tietää, että moni heistä muistaa kotimaassaan meitä esirukouksissaan. Näin pyhiinvaellus muuttuu osaksi hengellistä kokemusmaailmaa, joka vahvistaa meitä kaikkia ja tekee eri maiden ortodoksit läheisemmiksi toisilleen.

Isä **Timo Tynkkynen**

TIMO TYNKKYNE

Kuinka juhla rakentuu

Pääsiäisen suurenmoinen juhla on koko kirkkovuoden huipentuma. On suuri ilo, että seurakunnan molemmissa kirkoissa voidaan viettää Kristuksen ylösnousemisen riemua, pääsiäisyön

jumalanpalvelusta. Tuo juhla ei synny itsestään, vaan sen hyväksi tarvitaan paljon työtä. Taakse jää suuren paaston hiljainen ja pitkä taival, ja varsinkin suuren viikon loppupuolella tunnelma tiivistyy.

Imatran Pyhän Nikolaoksen kirkossa on voitu viettää jo yli kymmenen vuoden ajan pääsiäisen juhlaa. Suuren torstain iltapäivällä on perinteisesti keitetty ja värjätty kananmunat, joita varataankin suuri määrä kirkkoon ja seurakuntasalille. Talkoovoimin ja kreikkalaisen värinaineen avulla saadaan syvänpunaisia pääsiäismunia jaettavaksi. Illan hiljentää kärsimysevankeiumien kuunteleminen hämärässä ja puhuttelevassa kirkossa. Pienet liekit lähtevät rukoulijoitten mukana koteihin, ja niissä lampukoissa syttyy rukoustuli

odottamaan pyhää juhlaa. Kirkkoon jää vielä pieni joukko ihmisiä. Suuri Golgataristi on nostettava takaisin omalle paikalleen ja pyhäkkö siistittävä seuraavaa päivää varten.

Suurena perjantaina

Suuren perjantain päivä vietetään kirkossa ja hiljaisesti kodeissa. Ylevät jumalanpalvelukset liikuttavat mieltä, mutta kaikessa kuvastuu jo suuri odotus. Kärsimys ja kuolema ovat ohimeneviä hetkiä, ja pysyväiseksi jää ylösnousemus, josta päivän jumalanpalveluksissa jo viitteenomaisesti puhutaan. Palve-

lusten päätyttyä pöytien ja analogien mustat peitteet valmistetaan otettaviksi pois seuraavaa aamua varten. Jälleen talkooväki siittää kirkon odottamaan seuraavaa päivää.

Suurena lauantaina

Suuren lauantain aamun jumalanpalvelus alkaa ehtoopalveluksella lukuisine parimioineen. Liturgiaan siirtymisen jälkeen epistolan lukemisen päätyttyä kirkkoveisun sanat "Nouse, nouse Jumala, tuomitse maa..." saavat aikaan liikkeen kirkossa. Mustat jumalanpalveluspuvut vaihdetaan juhlan valkoisiin, kirkkopöytien peitteiden alta paljastetaan ylösnousemuksen värit, ja evankeliumiteksti julistaa jo juhlan alkavan. Vain musta matto jää koskemattomaksi lattialle, ikään kuin kukistetun ja alas poljetun kuoleman vertauskuvaksi.

Liturgian päätyttyä alkaa talkooväen hyörintä. Kirkko on nopeasti siivotettava, mustat tekstiilit siirrettävä varastoon. Lattiat

Pääsiäisyön ristisaatto.

imuroidaan ja pestään. Kynttilänjalat siirretään paikoilleen, punaiset ja valkoiset tuohukset otetaan esiin. Juhlatekstiilit täydennetään kauneimmilla liinoilla. Kukkia tuodaan lisää ja asetellaan paikoilleen. Tarvitaan paljon työtä, että kirkko on arvoisessa kunnossaan vastaanottamassa juhkakansaa puolitöin. Onneksi on paljon auttavia vapaaehtoisia käsiä, ilman heidän apuaan ei juhlaa tulisi.

Ylösnousemuksen aamuun

Seurakuntasalissa samanaikaisesti on katettu juhla-kattaus. Kaikki paikat on otettu käyttöön, keittiössä valmistellaan pääsiäisyön lammasaterian tarjoilua. Salaattia, viininlehtikääryleitä, kananmunia, fetajuustoa, sipulia... Tuoksut hivelevät makuhermoja, mutta vielä on paaston aika. Taitavat kädet ja lämmin sydän ovat takeita siitä, että aamuyön tunteina juhlaaistuu seurakuntasali täyttyä ääriään myöten juhlavasta kirkkokansasta. Mutta ei siinä vielä kaikki. Tarjoilu on hoidettava ja lopuksi tiskaus ja jälkisiivous. Kello onkin pääsiäis-aamuna noin seitsemän, kun kaikki on ohi. Uupunee mutta onnelliset talkoolaiset suuntaavat koteihinsa usein kirkonkellojen vielä soidessa ylösnousemuksen aamua.

Isä **Timo Tynkkynen**

Venäjänkielinen kerho "Kirkastuminen". Kirjoittaja on kuvassa ensimmäisenä vasemmalta.

Богослужение и современная жизнь

«Свет во тьме светит, а тьма не объела его...» (Иоанн 1:5)

В Евангелии от Матфея (19:14) Иисус сказал: «пустите детей и не препятствуйте им приходить ко мне, ибо таких есть Царствие Небесное».

По своему опыту могу сказать, что детская вера – это прочная основа для духовной жизни в будущем. Мудро поступают родители, которые с ранних лет ребёнка, заботятся не только о материальной пище, но и о духовной, чтобы возрастало не только тело, но и душа. С 4 - 5 лет нужно учить ребёнка молиться каждый день, водить в храм Божий на причастие. Мы не знаем, как сложится в дальнейшем жизнь ребёнка. Это уже зависит от Бога и от того, разумно ли он предстоит перед Сотворившим его. Но у

благоразумных родителей всегда будет надежда, что семена веры, заложенные в детстве когда – нибудь прорастут. Ну и главное, совесть у них будет спокойна – они выполнили свой христианский долг.

Я благодарна своей бабушке Надежде (Царство ей Небесное) за то, что она, не только привела меня к вере, но и всей своей жизнью показала какой должна быть истинная христианка. Несмотря на воинствующий атеизм в государстве, а также безразличие молодых родителей, она позаботилась о крещении всех своих

внуков (11 чел.), водила их в церковь, научила двум главным молитвам» Отче наш...» и «Богородица...»

Мое детство выпало на годы войны и блокады Ленинграда. Но в памяти остались не только ужасы войны, но и ярко освещённый храм, молящийся измученный народ, священники в облачении, и главное – это причастие. Бог помогал тем, кто обращался к Нему и надеялся на Него. На жизненном пути постоянно встречаются искушения, скорби. Верующий человек знает, где найти утешение. Неверующий остаётся один на один со своими бедами, а бес не дремлет и предложит «утешение» -алкоголь, наркотики и т.д. Все это ведёт в погибель души, расплата за неверие. «Неверие есть легкомысленная дерзость» -сказал Св. Антоний Великий.

В наше время духовная брань обострилась до предела – готовится дорога для антихриста. Ещё недавно был воинствующий атеизм

(полное отрицание Бога), но он потерпел поражение. Миллионы людей остались верными Христу в России. Сегодня используются более изощренные методы для той же цели. Денежные мешки дали сектантству, указывали ему зеленый свет и оно расцвело пышным цветом. Много душ попали в их сети.

Устоять в истине можно, постоянно читая Евангелие и святоотеческую литературу. В наше время тоже есть яркие светильники веры. Например митрополит Санкт-Петербургский и Ладожский **Иоанн** († 1995 г.), ученый-богослов, член Священного Синода, доктор церковной истории, человек безупречной репутации, бессребреник. Его труды, изданные большим тиражом, пользуются постоянным спросом. Его проповеди миллионы людей привели к Богу.

Мне посчастливилось быть на его службах в Храме и на встречах его с прихожанами. Кратко моё впечатление –он был благодатный светлый старец. Его могилу посещают тысячи верующих, служат панихиды в день его кончины 2. ноября, и молятся – «Светителю отче

Иоанне, моли Бога о нас, грешных».

Спаси Господи, люди Твоя!

Галина Кедрова

Raamattu tai Raamatun osa julkaistu 2426 kielellä

Vuosi 2006 oli tuottelias raamatunkäännöstyön kannalta. Vähintään yksi kokonainen raamatunkirja on nyt käännetty 2426 kielelle. Ensikäännöshankkeita valmistui 23 uudelle kielelle, uusia koko Raamatun käännöksiä kolmelle ja Uuden testamentin –käännöksiä 31 kielelle. Tällä hetkellä Uusi tai Vanha testamentti on saatavissa 1146 ja koko Raamattu 429 kielellä. Kaikkiaan maailmassa puhutaan noin 5000–6000 kieltä.

Kaakonkulmalla seurakuntien yhteistyötä

VANJA BALCIN

Kaakonkulman seurakuntien yhteistoimintaa suunnittelemassa isä Markus Petsalo (vas.) ja isä Timo Tynkkynen.

Kotkan seurakunnan Nikolaossalissa pidettiin lauantaina 10. helmikuuta kolmen seurakunnan, Haminan, Kotkan ja Lappeenrannan yhteistyön suunnittelukokous. Seurakunnat ovat alkaneet hahmotella yhteisen toiminnan mahdollisuuksia.

Kokoontumisen aluksi isä **Martti Honkaselkä** toimitti Pyhän Nikolaoksen kirkon 1800-luvun jumalanpalveluskirjallisuuden näyttelyn avaus- ja yhteiskokoontumisen rukoushetken. Tämän jälkeen sijaiskanttori **Maria Ylä-Jussila** esitteli näyttelyn.

Kokouksen vetäjäksi valittiin **Erkki Pansu** Kotkasta ja kokouksen puheenjohtajaksi isä **Markus Petsalo** Lappeenrannasta. Tilaisuudessa keskusteltiin mahdollisuuksista yhteistyöhön muun muassa dia-

konia- ja nuorisotyössä sekä kirkkomusiikissa ja maahanmuuttajatyössä. Tilaisuuden lopuksi ehdotettiin perustettavaksi suunnittelutyöryhmä, johon jokainen seurakunta valitsee henkilöt luottamuselimistä ja toimikunnista.

Isä **Veikko Lisitsin**

VANJA BALCIN

Yhteistyön suunnittelupäivän päätteeksi Pyhän Nikolaoksen kirkossa oli kirkkokuorojen yhteinen sävelhartaus.

Kotkan moniääninen kirkkokuoro

Kanttori Katarine Lehtomäki

Nykyisen kirkkolaulun juuret ovat syvällä ortodoksisen kirkon perinteissä. Musiikilla on jumalanpalveluksissa suuri osuus, sillä valtaosa palveluksen teksteistä esitetään laulettuna. Ortodoksinen kirkkolaulu perustuu alkukristilliseen perinteeseen lukea ja laulaa psalmeja. Lisäksi kuoro laulaa stikiiroja eli veisuja, jotka kertovat uskomme perusasioista. Kirkkokuoro toimii myös kirkkokansan "äänenä" vastaten papin ylistys- ja siunauslauselmiin. Kirkossamme ei ole soittimia vaan käytämme arvokkainta soitintamme, ihmisääntä, Jumalan kunniaksi.

Kotkan Pyhän Nikolaoksen kirkko valmistui vuonna 1801. Oman kirkkomme historiasta ja seurakunnan vaiheista on julkaistu erinomainen kirja vuonna 1995. Kirjan sivuilta löytyy mielenkiintoista tietoa kirkon valmistumisesta ja sen tekijöistä. Ruotsinsalmessa on toimitettu ortodoksia jumalanpalveluksia ainakin yli 200 vuotta, ja voimme olla varmoja, että aina, kun on jumalanpalvelus toimitettu, niin kirkkokuoro on ollut laulamassa, sillä

jumalanpalveluksista lähes neljä-viidesosaa on laulettua rukousta.

Kuoron historiaa

Nykyisen kirkkokuoron toiminnan alkamisesta 45 vuotta sitten kanttori **Georg Iltolan** tytär **Anita Osola** muistelee, että vuonna 1960 Kotkaan perustettiin uusi kuoro (rekisteröitiin PSHV:ssa 17.4.1961) entisen kirkkokuoron toiminnan loputtua. Tuolloin oli kirkkoherrana rovasti **Mikael Ritamo**. Kanttori **Georg Iltola** ja kuoron pu-

heenjohtaja **Nikolai Vasiljeff** olivat kuoron perustajajäseniä. Kuoron 20 jäsenestä mainittakoon ruustinna **Taisia Ritamo**, joka toimi kuoron sihteerinä muutamia vuosia, **Niina** ja **Pekka Koivunen**, **Niina** ja **Eva Lahti**, **Anna** ja **Anita Iltola**, **Eino Ihatsu**, **Boris Saarentaa** ja **Igor Epelä**. Muutamia vuosia myöhemmin toimintaan mukaan tulivat **Leena Nortamaa**, **Lempi Forsman** ja **Helmi Joutsu**. Kuoro lauloi moni-

äänisesti.

Kuoro lauloi jumalanpalveluksissa, vihkitoimituksissa, hautajaisissa ja juhlatilaisuuksissa. Lauluharjoitukset olivat kerran viikossa aluksi kanttorilasassa ja myöhemmin seurakuntasalissa. Harjoitukset saattoivat kestää jopa kolme tuntia. Kuoro teki virkistysmatkoja muun muassa Gotlannin Visbyhyn ja useamman kerran Tukholmaan ja Leningradiin. Myöhemmin kuoro on käynyt

HANNU SAARINEN

Kotkan kirkkokuoro vuodelta 2001. Nykyisistä kuorolaisista puuttuu kuvasta Anita Osola.

virkestysmatkalla Kreikassa ja Virossa.

Kirkkokuoro on osallistunut valtakunnallisiin ortodoksisen kirkkomusiikin laulupäiviin, jotka järjestetään viiden vuoden välein eri puolilla Suomea.

Kanttori Georg Iltola jäi eläkkeelle 76-vuotiaana vuonna 1965. Hänen jälkeensä Kotkassa on ollut kanttorina **Uljas Lauronen**, **Boris Torhamo** ja **Kai Tuohelo**. Kanttori **Katarine Petsalo** tuli Kotkaan 1986. Kati-kanttori toivottaa uudet jäsenet tervetulleiksi kuoron toimintaan.

Kuorolaisen osa

Nykyisin kirkkokuoron toiminta perustuu jumalanpalveluksissa ja toimituksissa laulamiseen. Kirkkokuoro harjoittelee Nikolaossalissa torstaisin kello 18-19.30. Kuoro on jo usean vuoden ajan laulanut kaksi- tai kolmeäänisesti. Mieslaulajia ei ole löytynyt.

Kuorolaisen osa ei ole helppo, ja vaatimustasokin on suuri: Laulajan pitäisi osata lukea nuotteja, hänellä pitäisi olla nuottikorvaa ja lauluääntä. Lisäksi pitäisi jaksaa käydä kirkossa ja seistä noin 90 minuuttia paikoillaan. Kaikki tuo on yksinkertaista, jos rakastaa kirkkoa ja laulamista.

Monelle laulutaitoiselle saattaa olla mieluisempaa mennä maalliseen kuoroon laulamaan viihdemusiikkia. Kirkkokuoron on vaikea kilpailla kevyen musiikin kuorojen kanssa.

Jokainen meistä tuntee joululaulun ”Maa on niin kaunis”, jossa lauletaan: ”...maailman halki kuljemme laulain, taivasta kohti matka vie”. Me olemme matkalla Jumalan valtakuntaan, ja parhaiten se tie taituu anoen, kiittäen ja ylistäen Jumalaa laulaen omassa kauniissa kirkossamme. Ja sitten kun aikamme täällä loppuu, niin tiedämme, miten olemme Jumalan antaman laulunlahjan, jaloimman ja arvokkaimman soittimen, käyttäneet Jumalan kunniaksi. ■

Kotka

Syntynyt saksat kädessä

Sinikka Lehikoinen kädentyöt välittävät pääsiäisen sanomaa

Lastentarhanopettaja Sinikka Lehikoinen toimi varhaiskasvattajana 35 vuotta ja siitä ajasta 30 vuotta kotkalaisen päiväkodin johtajana. Hän sanoo pitävänä uravalintaansa oikeana, sillä hän viihtyi työssään päiväkotilasten parissa. Heidän kanssaan hän pääsi myös toteuttamaan askarteluun liittyvää luovuuttaan. Sinikka Lehikoinen sanookin leikkisästi, että hän on varmaankin syntynyt saksat kädessä. Hänen taitavuu- tensa salaisuus ovat 30 vuotta vanhat askartelusaksat.

Sinikka kertoo askarteluharrastuksensa alkaneen lapsuudessa, kun kotona tehtiin voipaperista ruusuja ja hapsuja virpovitsojen koristeiksi. Virpomispalkaksi hän sai pääsiäisenä suklaamunan tai kiinnostavan kirjan. Isoisä teki joskus Kaukolasta hevosella asioimismatkoja Pietariin. Sieltä oli peräisin myös mummolan mielenkiintoinen punainen puumuna, jonka sisältä löytyi kymmenkunta erikoista ja -väristä puumunaa. Kotona tietenkin värjättiin pääsiäismunia sipulinkuorilla ja tehtiin koristekuviota villalankojen avulla. Lapset värjäisivät joka pääsiäiseksi munia myös vesivärein.

Ei siis ole ihme, että

pääsiäismunien askarteleminen on jo kauan kiinnostanut Sinikkaa. Se on hänen tapansa valmistautua pääsiäiseen, välittää eteenpäin hiljaisesti ja kauniisti pääsiäisen ylösnousemussanomaa. Sinikka sanoo, että näiden pääsiäismunien valmistaminen pitää aloittaa hyvissä ajoin ennen pääsiäistä. Näin hän on tehnyt itse jo viidentoista vuoden ajan.

Oma valmistustekniikka

Sinikka Lehikoinen on kehittänyt aivan oman valmistustekniikkansa. Hän kertoo, että yhden munan tekemiseen menee noin viisi, kuusi tuntia. Hän päällystää paperimasamunan värikkäällä, kiiltäväpintaisella kankaalla,

jota hän on hankkinut Amerikan-matkallaan. Hän sanoo tuoneensa kankaita kirjaimellisesti puoli matkalaukullista, samoin kuin muniin käyttämään helmi- ja koristenauhoja. Mieluisin väri hänelle on ylösnousemuksen punainen.

Kultakankaisen munan valmistaminen on hänestä kaikkein hankalinta. Kankaan kiinnittämien vaatii taitoa ja kärsivällisyyttä, sillä palaset täytyy venyttää munan muotoon sopiviksi. Tärkein elementti Sinikan pääsiäismunassa on kuitenkin ikonimedaljonki. Niitä hän on ostanut matkoillaan itse, mutta saanut myös paljon ystäviensä hankkimina ulkomailta. Vaivan palkaksi ystävät ovat sitten saaneet Sinikalta lahjaksi omatekoisen pääsiäismunan. Ikonimedaljongeissa ovat aiheina Kristus, Neitsyt Maria, Pyhä Nikolaos sekä pyhä Johannes Kronstadttilainen. Munassa on myös aina joko slaavinkieliset XB- tai kreikkalaiset XA-kirjaimet muistuttamassa sanallisesti Kristuksen ylösnousemuksesta.

Ikuista elämää, iloa ja siunausta

Munia on jo kauan annettu lahjaksi ikuisen elämän symboleina sekä tuottamaan saajalleen iloa ja siunausta. Tällainen lahja oli **Magdalan Marian** keisari **Tiberiukselle** antama punainen pääsiäismuna. Kuuluu, että Sinikka Lehikoinen on myös Kotkan Langinkosken keisarillisen kalastusmajan emännän, leskikeisarinna **Maria Feodorovnan**, entisen Tanskan prinsessan **Dagmarin**, pojaltaan **Nikolai II:lta** saama muna, jonka tekijä on pietarilainen kultaseppä **Carl Fabergé**.

Lahjoiksi moneen tilanteeseen

Sinikan valmistamia munia on annettu kastelahjaksi, kristinoppikoulun päättyessä, uusille ylioppilaille ja syntymäpäiväsankareille, eläkkeellejäämis- ja ai-

Etsijän taival

Irmeli Lasarenko kuvaa 60-vuotista elämäntaivaltaan. Hän on löytänyt elämänsä tarkoituksen kirkosta ja Jumalan palvelemisesta.

Sukujuureni äidin puolelta ovat Virossa ja Saksassa. Pappani **Aleksander Elu** (Suomessa nimi muuttui Eiloksi) lähti vaimonsa **Hilman** kanssa Virosta ja asettuivat Helsinkiin, jonne he perustivat taloustavarakaupan. Heille syntyi kahdeksan lasta.

Isäni, uusmaalainen torpparin poika, oli ammatiltaan puuseppä. Hän kertoi, että nähtyään äitini ensimmäisen kerran hän oli myytyä miestä. Sinnikkään piirityksen tuloksena hän sai tämän tumman virolaisen naisen vaimokseen.

Helsingissä 1.3.1947 syntyi **Yrjö Valdemar** ja

Hallan Alecia Rantaselle tyttö, joka sai nimekseen **Irmeli Harriet**. Parin vuoden välein sain kaksi veljeä, **Matin** ja **Markun**. Kotimme oli Malmilla, isäni rakentamassa talossa. Isovanhemmat asuivat kanssamme. Elimme tyypillistä emigranttiperheen elämää, sosiaalista ja monikulttuurista. Isälläni, hiljaisella suomalaisella, oli tottuminen vilkkaaseen seuraelämään. Äitini opetti esimerkillään suvaitsevaisuutta, vieraanvaraisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Kotini ovet olivat aina auki avuntarvitsijoille.

Isäni oli aikaansa edellä. Hän osallistui kotitöihin,

hoiti meitä lapsia ja leikki kanssamme. Lapsuuteni oli hyvää ja turvallista aikaa. Kotini oli melko varaton. Vanhempani pitivät kuitenkin koulutusta niin tärkeänä, että kustansivat opintoni yksityisessä koulussa. Kirjoitin ylioppilaaksi vuonna 1967 Oulunkylän yhteiskoulusta.

Kouluaikani äitini sairastui nivelreumaan. Tauti vei häneltä liikuntakyvyn muutamassa vuodessa. Isän kanssa vastasimme kodinhoidosta. Hoidimme myös äidin kotona. Sairaus ei nujertanut äitiäni henkisesti. Elämämme jatkui edelleen sosiaalisesti vilk-

kaana. Naapuriapu toimi tuolloin. He auttoivat äitiäni, kun olin koulussa ja isä töissä. Koulun päätyttyä menin neljäksi vuodeksi töihin Helsingin kaupungin huoltovirastoon. Iltaisin opiskelin mainossihteeriksi, jota työtä en kuitenkaan koskaan tehnyt.

Etsijä nuoruudesta asti

Olen nuoresta asti ollut etsijä, ja vaikka kuljin ystäväni kanssa huvittelemassa, se ei minua kiinnostanut. Kaikesta jäi tyhjä olo. Outo levottomuus kaiheri sisintäni. Elämä ei voi olla tyhjää pintaliittoa. Aloin etsiä muutaa. Kävin Laajasalon Kristillisessä Kansankorkeakoulussa lähetys- ja kehitysteistyökurssin. Sen jälkeen opiskelin Helsingin Diakonissalaitoksella sairaanhoitajaksi ja erikoistuin diakonissaksi, valmistuin 1975. Vanhempani eivät nähneet valmistumistani. He kuolivat parin vuoden välein opiskeluaikani. Pidin opiskelusta, sillä se oli hyvin antoisaa elämää. Vapaa-aikana osallistuin aktiivisesti eri toimikuntiin, retkeilin ja vaeltelin Lapissa ystäväni kanssa.

Aikomukseni oli lähteä Englantiin opiskelemaan trooppisia tauteja, mutta tielleni osuikin **Mihail**, ja lähtö jäi. Menimme naimisiin vuonna 1976. Asuimme Helsingissä kotitaloni yläkerrassa. Nuorin veljeni asui perheineen alakerrassa.

Työskentelin sosiaalityöntekijänä päihdeongelmaisten hoitokodissa. Kun vanhin poikamme syntyi, jäin kotiin perhepäivähoi-

tienväylälahjoina sekä tietenkin pääsiäistervehdyksinä, joilla Sinikka on muistanut joka vuosi ystäviään. Yhden kerran hänen pääsiäismuniaan on ollut myytävänä Moision kartanossa ikoninäyttelyn yhteydessä. Menestys oli kuulemma ollut erinomainen.

Sinikka Lehikoinen toimi kaksitoista vuotta va-

paa-aikanaan Kotkan seurakunnassa perhepiirin ohjaajana ja sai nähdä siellä monia innostuneita ja luovia askartelijoita. Hän itse on voittanut ONL:n valtakunnallisen kerhoaskarteluideakilpailun kaksi kertaa. Monia hänen askarteluohjeitaan on myös ONL:n Kerhoaskartelutalkin kirjassa. Valtakunnalli-

nen askartelulehti on myös julkaissut Sinikan suunnittelema kortti- ja ovikoristemalleja. Nykyisin hän suunnittelee korttimalleja Kotkan tiistaiseuran jouluja pääsiäiskorttien askarteluihin.

Kotkan Pyhän Nikolaksen kirkko on Sinikka Lehikoiselle rakas paikka. Hän ei kuitenkaan pysty

liikuntavaikeuksiensa vuoksi lähtemään enää palveluksiin niin usein kuin haluaisi. Luovuus on kuitenkin edelleen voimissaan, ja sen tulokset tuottavat iloa sekä Sinikan ystäville että lapsenlapsi Villemalle, jonka kanssa mummi on tehnyt monenlaisia viehättäviä askartelutöitä.

Leena Karjalainen

tajaksi. Toinen poika syntyi vielä Helsingissä, mutta heidän ollessaan pieniä muutimme Anjalankoskelle Sippolaan vuonna 1979. Nuorin poikamme syntyi Sippolassa. Nyt ovat lapset aikuisia ja elävät omaa elämänsä. Vanhimmalla on perhe ja meillä on kolme, niin rakasta, lastenlasta.

Vuonna 1980 palasin työelämään. Olin ensin Sippolan vanhainkodissa, ja nykyään olen sairaanhoitajana Anjalankosken terveysasemalla. Kouvolaan muutimme vuonna 1998. Muutto oli hyvä ratkaisu. Elämäni tuli uusia harrastuksia ja ystäviä. Ja kirkko on lähellä.

Elämän päämäärä

Niin kirkko. Kerroinkin jo, että olen etsijä. Kun ensimmäisen kerran menin Mihailin kanssa ortodoksiseen kirkkoon, tiesin tuleneeni kotiin. Kirkkoon liityin Myllykosken tsasounassa vuonna 1980. Olemme koko perhe-kunta ortodokseja.

Elämäni kaikissa vaiheissa näen Jumalan huolenpidon. Hän on aina tienynyt minua paremmin, mikä on minulle tarpeen. Elämän päämäärä ei ole onni vaan elämän tarkoituksen löytäminen. Sen olen löytänyt kirkosta. En enää etsi levottomana kirkon ulkopuolella vaan kirkossa, jotta elämäni yhä enemmän voisi olla Jumalan tahdon mukaista kilvoittelua.

Mikään muu ei anna tyydyttävämpää elämää ja iloa kuin Jumalan yhteydessä eläminen. Olen saanut niin paljon, mistä kiittää.

Irmeli Lasarenko

Laskiainen Kouvolassa. Sovintosunnuntaita vietettiin Kouvolan Sakaristonmäellä.

Kouvola

JÄNNITTÄVIÄ HETKIÄ Kouvolan teatterikerhossa

Näytelmän harjoitukset ovat alkaneet! Teatterikerholaiset nostavat lavalle itsensä mukana kantaesityksen nimeltä **Pyhän Sylvin seikkailut**.

Se kertoo kissasta, josta Jumala päättää tehdä kissaenkelin auttamaan pulaan joutuneita eläimiä ja vähän muitakin.

Näytelmä pohjautuu

Jooa Vuorisen samannimiseen tarinaan, joka on ilmestynyt sarjana Tuohus-tuli-lehdessä vuonna 2003. Sen on näytelmäksi kirjoittanut teatterilaisten ohjaaja eli allekirjoittanut **Anna-Kaisa Miinalainen**.

Pyhän Sylvin seikkailuja esitetään Kouvolan Mikä?-teatterilla (Prikaatintie 1, Kasarminmäellä) toukokuussa kahtena päivänä. Ensi-ilta on perjantaina 4.5. klo 18 ja muut esitykset lauantaina 5.5. klo 14 ja 16. Näytelmän arvioitu kesto on noin 25 minuuttia, ja se soveltuu kaikille ikään katsomatta. Tervetuloa seuraamaan esityksiä!

Anna-Kaisa Miinalainen

Samovaarimuseossa Haminassa on esillä pääsiäisaiheinen näyttely.

II KAUPUNKIPRAASNIEKKA

Haminassa 25.6.–1.7.2007

Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko 170 vuotta

Torstai 28. kesäkuuta

klo 14 juhlaseminaari
klo 18 ehtoopalvelus
klo 19 kirkkokonsertti

Perjantai 29. kesäkuuta

klo 9.30 pieni vedenpyhitys
klo 10 liturgia

- ristisaatto kirkosta Haminan torille sotilassoittokunnan tahdittamana
- toritapahtuma
- ristisaatto palaa Kultasadepuistoon
- juhlaounas ja juhlahetki

Ikoninäyttely 25.6.–1.7.2007 Pietarin ja Paavalin trapesassa. Haminan ikonipiiriläiset. Avajaiset 25.6. klo 18.

Tervetuloa!

Kristittyjen ykseyden rukousviikon ristisaatto Haminassa sunnuntaina 21. tammi-kuuta.

Ikoneista iloa ja voimaa

Ikoneit ovat aina olleet tärkeitä ortodoksien elämässä. Karjalaisessa ortodoksisessa kodissa ikoni oli asetettu niin, että katse kohdistui siihen heti tupaan astuttaessa. Jo ennen kuin tervehdittiin, oli tapana tehdä ristinmerkki ja kumartaa pyhään kuvaan päin.

Helena Törmälä, omaa sukua Parpei, kasvoi karjalais-ortodoksisuuteen Nurmeksessa, minne hänen perheensä muutti luovutusta Karjalasta kokonaisen kylän mukana. Nelliäidin Home-suku tuli Suojärveltä, opettajaisän juuret olivat Suistamolla ja Ilomantsissa. Erityisesti äidin suvussa vaalittiin ortodoksia perinteitä. Kummi vei kirkkoon, ja kesäleirit ja luostarimatkat tukivat kasvua ortodoksisuuteen.

Vanhin tati Lyyli Home jätti perinnöksi noin tuhat sivua muistitietoa kodin ja Maimalammin kylän asukkaiden elämästä. Suku koontuu joka kolmas vuosi muistelemaan, soittamaan ja siirtämään perinnettä nuoremmille. Käydään *kalmoill*, pelataan kyykkää ja nautitaan karjalaisen pito-pöydän herkuista. Lauletaan *papan* tekemiä suojärvenmurteisia lauluja. Suvussa on jo monenuskaisia, mutta kaikki ovat yhtä suurta perhettä.

Hyviä opettajia

Ikonimaalaus liittyy seurakuntaelämään. Helena Törmälä on aloittanut maalauksen Haminan seurakunnan kerhossa lähes kolmekymmentä vuotta sitten. Hän kertoo tuntevansa itsensä etuoikeutetuksi, sillä hänellä on ollut hyviä opettajia.

– Useiden vuosien ajan sain käydä isä **Arsenin** opissa Valamon hengellisessä ilmapiirissä. Nykyisin opettajani ja tukihenkilöni on **Alexander Wikstöm**, jonka kannustavilla kommentteilla ja huumorilla maustettu opetus saa oppilaan yrittämään parastaan.

Ikoni kautta Helena Törmälä haluaa jakaa lapsille ja lapsenlapsille sitä perintöä, jonka hän itse on saanut. Pääasiassa ikoneit päätyvätkin lasten ja sukulaisten sekä ystävien seinille. Viimeisin, uusi joulu-ikoni, on maalattu ristiäislahjaksi uusimmalle lapsenlapselle, joka nimi on vielä salaisuus.

Ikoniäyttelyn avajaiset LA 21. huhtikuuta klo 16-18

"IKONIT KANSSAMME"

Helena Törmälä

Näyttely on avoinna Ortodoksiakeskus Sypressissä
31.5. asti ti-pe klo 9-15.

tuksena ovat pääsiäismunat. Niitä onkin kertynyt mittava kokoelma. Myös matkustaminen kiehtoo. Kotoiselta tuntuvat mm. Italian Napolinlahden pikkukaupungit. Aina on myös hyvä syy matkustaa Pietariin, jossa kirkkojen mittaamattomat ikoniaarteistot todistavat Raamatun kuvallisen kerronnan kauneudesta ja voimasta.

Helena toteaa, että on ollut antoisaa olla mukana seurakunnan toiminnassa ja elämässä neljän vuosikymmenen ajan. Pyhän Ristin kirkkoon on hyvä tulla ja laulaa mukana kuorossa. Ilmapiiri on ekuumeeninen, mukana on usein eriuskoisia kaupunkilaisia. Myös monet maahanmuuttajat ovat saaneet kirkosta kiintopisteen ja turvapaikan.

Myös vanhimman lapsenlapsen, **Nelli-Marian** harrastuksiin, kuuluu ikonimaalaus. Hän onkin jo kolmena kesänä ollut opissa Valamon kansanopiston järjestämällä lasten ikonimaalauskurssilla.

Kokoelma pääsiäismunia

Ikonimaalauksen ohella Helena Törmälän harras-

Puolustusvoimien ortodoksiset hengelliset päivät

Valamon luostarissa 12.-13.4.2007

Lähimmäisen rinnalla

Torstai 12.4.

Avajaiset klo 13

Klo 14 alustus

"Lähimmäisen rinnalla"

Lk **Pekka Tuominen**

Ryhmätyöskentelyä

Klo 18 pääsiäisshetket ja ehtoopalvelus

Perjantai 13.4.

Klo 6 aamupalvelus ja liturgia

Klo 9 alustus

"Laupias samarialainen

lähimmäisen rakastamisen kuvana"

rovasti **Pentti Hakkarainen**

Keskustelua

ryhmätöiden yhteenveto

Ilmoittautumiset puh. (05) 312 0839

Nähtyämme Kristuksen ylösnousemisen

Artikkelissaan "Nähtyämme Kristuksen ylösnousemisen" isä **Viktor Maksimovski** puhuu evankeliumin kohdista, jotka kertovat ylösnousesta Kristuksesta, kun hän tapasi opetuslapsiaan. Näitä kohtia luetaan pääsiäisajan jumalanpalveluksissa. Evankeliumin kertomuksien todistukset näyttävät sen, että Kristuksen ylösnousemisen todenperäisyyttä ei voi tarkastella objektiivisten tietojen perusteella vaan oman henkilökohtaisen uskon kokemuksesta käsin. Tämä kokemus johtaa meidät yhteyteen ylösnouseseen Kristuksen kanssa.

«Увидев воскресение Христа...»

Вчера спогребохся Тебе, Христе, совостаю
днесь воскресшу Тебе, сраспинахся Тебе вчера,
Сам мя спрослави, Спасе, во Царствии Твоем.

(Тропарь 3-й песни канона пасхальной утрени)

Когда читатели получают этот номер журнала, мы будем завершать пост и войдем в особый период церковного года, в Пасху, крестную на Страстной седмице и затем воскресную. Пасха воскресная длится сорок дней без одного, в соответствии с евангельским свидетельством о Вознесении Господа на сороковой день по Воскресении. И в течение всего этого времени христиане приветствуют друг друга исповеданием «Христос воскрес!», утверждая себя и ближних в вере в победу Божью над смертью. Мы совершаем это духовное усилие, одновременно и радостное и требующее мужества свидетельства перед лицом смертности, все еще господствующей в мире и в нас самих.

На богослужениях периода Пасхи мы читаем евангельские отрывки, повествующие о распространении вести о Воскресении среди учеников Христа. И каждый из этих отрывков говорит о том, как Свет победы над смертью, совершенной Господом, борется со страхом, неверием, мертвящим горем о распятом Учителе, еще лежащими на самых близких и любящих Иисуса людях. Мы

читаем разные свидетельства евангелистов, видим, что они по-разному запечатлели опыт этого великого Утра и дней, следующих за ним, когда Господь являлся ученикам. Но все они показывают, что недостаточно отвалить камень от гроба Воскресшего, требуется еще усилие Божье и человеческое, усилие общения, веры и любви, чтобы отвалить камень с сердца, для того чтобы оно смогло стать способным войти в Свет Воскресения и принять его. Эту борьбу веры со страхом совершает апостол Фома, о котором мы читаем вечером первого дня Пасхи (см. Ин 20:19-25). И жены мироносицы, которые видели явление ангела у пустого гроба, но «никому ничего не сказали, потому что боялись» (Мк 15:43-16:8). И Мария Магдалина, которой Господь запретил прикасаться к Себе, потому что она увидела Воскресение, но еще не верила своим глазам (Ин 20:11-18). И двое учеников, встретившие Христа по пути в Эммаус, у которых далеко не сразу «открылись глаза», чтобы узнать Его (Лк 24:12-35). И апостолы, которые не верили свидетельствам, пока Господь Сам

не предстал пред ними.

Все это говорит нам о том, что для любого человека – будь то современник евангельских событий или тот, кто принял свидетельство «очевидцев и служителей Слова» (Лк 1:2) через две тысячи лет после них – подлинность Воскресения Христа проверяется не объективными сведениями, но опытом и подвигом личной веры, вводящей человека в общение с Самим Воскресшим. Только в этом общении с Богом через веру, т.е. в общении открытом, свободном и жертвенном, мы сможем

быть истинными носителями и свидетелями победы, совершенной Христом на кресте и в воскресении. И победа эта станет залогом нашей личной победы над смертью и всяким злом, по слову Писания: «Сия есть победа, победившая мир, вера ваша» (1 Ин 5:4). Тогда и наше исповедание Воскресения Христова будет иметь силу обновления и возрождения нашей жизни.

Христос воскрес!

Священник Виктор Максимовский

Дорогие друзья!

В приходах Тампере, Хямеенлинны, Хамины, Котки проводятся на русском языке регулярные встречи, посвященные основам православной христианской веры и жизни. На встречах мы вместе учимся читать и понимать Священное писание, познаем опыт личной и церковной молитвы, знакомимся с традициями церкви, размышляем о путях жизни современного человека, ищущего Бога.

Мы приглашаем принять участие в наших беседах всех – и тех, кто уже нашел личный путь к Богу и в Церковь, и тех, кто еще находится перед выбором в своей духовной жизни.

Ждем вас на наших встречах

в г. Тампере каждую вторую среду в 18.00 в приходском зале (Suvantokatu 10 A);

в г. Хямеенлинна последнее воскресенье каждого месяца в 12.00 в приходском зале (Matti Alangon katu 11);

в г. Хамина в приходском зале (Isoymyräkatu 2) и в г. Коувола в храме Св. Креста (Kirkonmäenkatu 2) первую субботу каждого месяца поочередно в 11.30 и в 15.00;

в г. Котка каждый второй понедельник в 18.00 в приходском зале (Kymenlaaksonkatu 2).

По всем вопросам вы можете обращаться к священнику Виктору Максимовскому (тел. 050 461 7381; e-mail: viktor.maksimovskiy@ort.fi)

ID Ion Durac, DD Daniela Durac, RH Rolf Hernberg, HH Heikki Honkamäki, KH Kerttu Halonen, EI Elina Inkinen, NJ Niina Jolkkonen, JK Jorma Kudjoi, VM Viktor Maksimovski, JM Jouni Mäkelä, GS Gaius Sahlberg, MSi Markus Sidoroff, TS Tuomas Sidoroff, MT Markku Toivanen

TAMPEREEN KIRKKO

Ke 4.4.	klo 16	alkaen synnintunnustukselle vastaanotto	MT HH
	klo 17	aamupalvelus	MT HH MSi
	klo 18	yleinen sairaanvoitelu	MT HH
To 5.4.	klo 10	suuren torstain liturgia	MT HH MSi
	klo 18	aamupalvelus	
		- 12 kärsimysevankeliumia	MT HH MSi
Pe 6.4.	klo 14	suuren perjantain ehtoopalvelus	MT MSi
	klo 18	suuren lauantain aamupalvelus	MT MSi
La 7.4.	klo 10	suuren lauantain liturgia	MT HH MSi
Pääsiäinen, Kristuksen ylösnousemuksen juhla			
La 7.4.	klo 23.30	alkaen pääsiäisyöpalvelus	MT MSi
II pääsiäispäivä			
Ma 9.4.	klo 10	liturgia	MT JM
ristisaatto, lasten pääsiäinen			
Ti 10.4.	klo 17.30	Jeesus-rukouspalvelus	MT
Pe 13.4.	klo 9	liturgia	MT HH TS
La 14.4.	klo 10	liturgia (romania)	ID DD
La 14.4.	klo 18	vigilia	MT
Su 15.4.	klo 10	liturgia	MT
Ti 17.4.	klo 17.30	Akatistos	HH
La 21.4.	klo 18	vigilia	HH MSi
Su 22.4.	klo 10	liturgia (slaavi)	HH RH
Ti 24.4.	klo 17.30	Akatistos	HH
La 28.4.	klo 18	vigilia	HH EI
Su 29.4.	klo 10	liturgia	HH EI
La 5.5.	klo 18	vigilia	MT
Su 6.5.	klo 10	liturgia	MT
Ti 8.5.	klo 17.30	Jeesus-rukouspalvelus	MT
La 12.5.	klo 18	vigilia	HH KH
Su 13.5.	klo 10	liturgia	HH KH
Ti 15.5.	klo 17.30	Akatistos	HH
Herran taivaaseen astuminen, Helatorstai			
Ke 16.5.	klo 18	vigilia	HH MSi
To 17.5.	klo 10	liturgia	HH MSi
La 19.5.	klo 18	vigilia	JK EI
Su 20.5.	klo 10	liturgia	MT EI
Ti 22.5.	klo 17.30	Jeesus-rukouspalvelus	MT
La 26.5.	klo 10	liturgia (slaavi)	VM MSi
Pyhän Kolminaisuuden päivä, Helluntai			
La 26.5.	klo 18	vigilia	HH MSi
Su 27.5.	klo 10	liturgia	HH MSi
Ti 29.5.	klo 17.30	Akatistos	HH
Pe 1.6.	klo 9	liturgia Ilkon leirikeskuksesta	MT
La 2.6.	klo 18	vigilia	HH TS
Su 3.6.	klo 10	liturgia	HH TS
Ke 6.6.	klo 9	liturgia	MT HH

PORIN KIRKKO

Pe 6.4.	klo 14	suuren perjantain ehtoopalvelus	HH JK JM
	klo 18	suuren lauantain aamupalvelus	HH JK JM
Pääsiäinen, Kristuksen ylösnousemuksen juhla			
La 7.4.	klo 23.30	alkaen pääsiäisyöpalvelus	HH JK JM
La 28.4.	klo 18	vigilia	JK JM
Su 29.4.	klo 10	liturgia	JK JM
Su 13.5.	klo 10	liturgia	JK JM
Pyhän Kolminaisuuden päivä, Helluntai			
La 26.5.	klo 18	vigilia	JK NJ
Su 27.5.	klo 10	liturgia	JK NJ

KOLHON KIRKKO

Pe 6.4.	klo 10	kuninkaalliset hetket	MT MSi
Su 17.5.	klo 10	liturgia	MT EI

VALKEAKOSKEN RUKOUSHUONE

II pääsiäispäivä			
Ma 9.4.	klo 10	liturgia	HH EI
Su 27.5.	klo 10	liturgia	MT EI

VAMMALA, ev.lut. seurakuntasali, Asematie 6

Su 3.6.	klo 10	liturgia	MT KH
---------	--------	----------	-------

JÄMSÄ, Seppolan srk-sali, Mottilantie 2

Su 6.5.	klo 10	liturgia	HH KH
---------	--------	----------	-------

TOIJALA/AKAA, ev.lut. srk-talato, Sontulantie 1

Su 28.4.	klo 10	liturgia	GS
----------	--------	----------	----

TAMPEREEN YLIOPISTON KAPPELLI, Pinni B, 5.krs

Ke 11.4.	klo 8.30	aamupalvelus	HH
Ke 2.5.	klo 8.30	aamupalvelus	HH

PYHÄKÖT:

Tampereen kirkko, Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen muistolle, Tuomiokirkonkatu 27, puh. (03) 3141 2724, isännöitsijä: Heikki Häyhtiö, puh. 040 732 0654, vahtimestari Mika Kangasaho, puh. 050 557 0054
Kolhon kirkko Vilppulassa, pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen muistolle, Kappelintie, 35990 Kolho, isännöitsijä Toivo Nikoskinen, puh. (03) 531 5347
Porin kirkko, apostoli Johannes Teologin muistolle, Maantiekatu 46, 28120 Pori, puh. (02) 641 1741, isännöitsijä Jorma Kudjoi, puh. (02) 648 2212 ja 040 571 9137
Valkeakosken rukoushuone, pyhän Nikolaoksen muistolle, Kalmistonkatu, 37600 Valkeakoski, isännöitsijä Yrjö Kerisalo, puh. 0400 924 124

YHTEYSTIEDOT:

Kirkkoherranvirasto

on avoinna: ti-pe klo 9-13, puh. (03) 3141 2700, fax (03) 3141 2740

Kirkkoherra Markku Toivanen,

markku.toivanen@ort.fi, puh. (03) 3141 2721, 050 557 0050. Päivystys kansliassa ke ja to klo 10-13

II pappi Heikki Honkamäki,

heikki.honkamaki@ort.fi, puh. (03) 3141 2723, 050 557 0057. Päivystys kansliassa ti ja pe klo 10-13

Talous- ja hallintosihteeri Marita Jouhki-Inkinen,

marita.inkinen@ort.fi, puh. (03) 3141 2731, 050 557 0055
Kanslisti Arja Pikkuharju, arja.pikkuharju@ort.fi, puh. (03) 3141 2700

Emäntä Leena Hänninen, puh. 050 557 0053, lhanninen@kolumbus.fi

Diakonia-asioissa voi ottaa yhteyttä emäntään tai diakoni **Harri Kahilaan**, puh. 045 130 6723, Porissa myös pastori **Jorma Kudjoihin**, puh. 040 571 9137.

(Kanttorin toimi on vielä avoinna).

Tilastot kertovat

Näinä aikoina valmistuu taas seurakunnan toimintakertomus edellisestä vuodesta. Toimintakertomuksesta voi poimia eräitä mielenkiintoisia tilastotietoja seurakunnan toiminnan suunnittelun avuksi.

Seurakunnan jäsenmäärä on lisääntynyt viime vuoden aikana 51 hengellä. Tammikuun ensimmäisenä päivänä siirtyi Tampereen seurakuntaan Toijalasta vielä lähes saman verran jäseniä, joten tällä hetkellä meitä on noin sata enemmän kuin vuosi sitten eli noin 2 800.

Iloitsemme kovasti siitä, että moni pieni lapsi sai aloittaa elämänsä ortodoksisen kirkon jäsenenä. Viime vuonna kastettiin 18 poikaa ja 17 tyttöä. Merkittävää on se, että seurakunnassa kastettujen osuus oli huomattavasti suurempi kuin kuolleiden lukumäärä. Lisäksi seurakuntaamme muutti enemmän ihmisiä

kuin seurakunnasta pois.

Kirkkoon liittyneiden määrä kertoo siitä, että seurakuntamme on toiminnut paikkana, jossa ihmiset uskaltavat pohtia elämänsä peruskysymyksiä. Monen kohdalla pohdinta ja opiskelu on lopulta johtanut päätökseen liittyä kirkon jäseneksi. Samalla on kuitenkin tutkittava myös sitä, miksi yli kolmekymmentä seurakunnan jäsentä ei ole löytänyt paikkaansa joukossamme vaan on katsonut parhaaksi erota kirkosta.

Tilastot kertovat myös sen, että joukossamme on yli kaksisataa ulkomaalaista henkilöä. Tämä monikulttuurisuus on meille

rikkaus. Ortodoksinen usko ja jumalanpalveluselämä yhdistävät meitä riippumatta kansallisuudesta, kielestä tai kulttuuritaustasta. Huolimatta tapakulttuurien eroista olenaisista on se, että uskallam-

päätellä, että tänne muutaneista opiskelijoista monet jäävät tänne, perustavat perheen ja kastattavat lapsensa kirkon jäseniksi.

Seurakuntamme on hyvin nuorekas, sillä jäsenistä noin 47 % on alle nel-

Tampereen seurakunnan tilastotietoja vuodelta 2006

Seurakunnan jäsenmäärä vuoden alussa	2708
Syntynyt seurakunnan rekisteriin merkittyjä	35
Muuttanut seurakuntaan	126
Liitetty kirkkoon	41
Yhteensä	202
Kuollut	24
Muuttanut seurakunnasta	91
Luopunut kirkosta	36
Yhteensä	151
Poissaolevat (esim. ulkomailla)	116
Ulkomaalaiset	233
Seurakunnan jäsenmäärä vuoden lopussa	2759
Lisääntynyt	51

me toisissa kohdata lähimmäisemme.

Ikäjakauma luo uskoa tulevaisuuteen

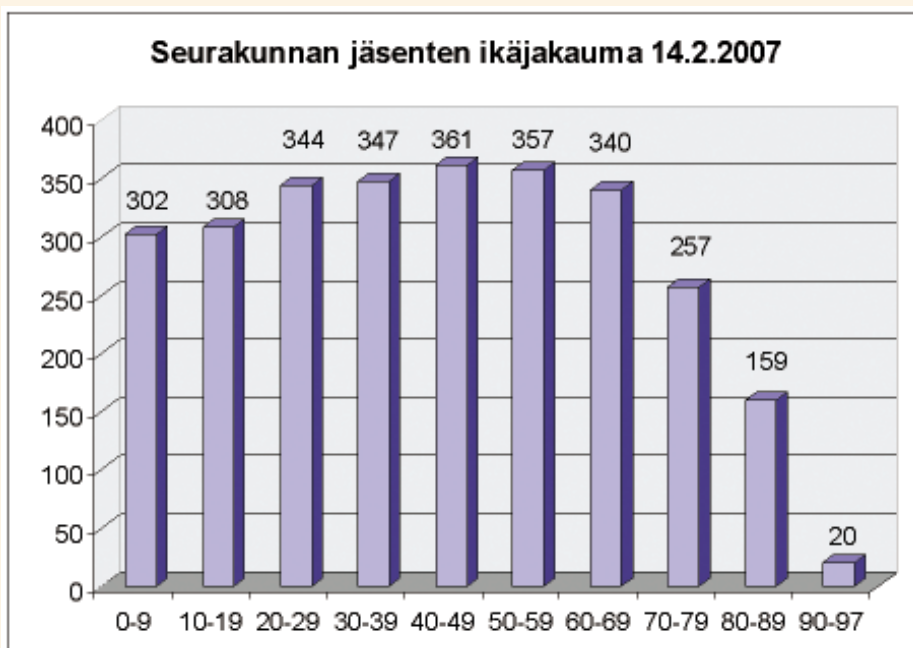
Tampereen seurakunnan alueelle on viime vuosina muutettu työn perässä ja opiskelemaan. Tämä näkyy ikäjakaumatilastossa. Tässä esitetyt tiedot on otettu kuluvan vuoden helmikuun puolivälin tilanteen mukaan. Voidaan jopa

jäkymmenvuotiaita. Alle kaksikymppisiä on joukossamme yli kuusisataa. Seurakuntamme seniorijäseniä eli yli 70-vuotiaita on noin 430. Vanhin seurakunnan jäsen täyttää tänä vuonna 97 vuotta.

Seurakunnan tulevaisuuden haasteena on ottaa huomioon kunkin ikäryhmän elämäntilanne ja tarpeet. Nuorempien kohdalla kyse on siitä, että lapset pienestä pitäen kotiutuvat kirkkoon samalla, kun perheiden hengellistä elämää ja parisuhdetta tuetaan. Haasteena on pidettävä myös sitä, miten työelämän paineissa kamppailevat löytävät seurakuntayhteisön. Yhtä lailla tulee huolehtia heistä, jotka ikääntymisen myötä eivät enää jaksa entiseen tapaan osallistua seurakunnan toimintaan.

Tilastoissa numeron tai pylvään takana on ihminen, seurakuntalainen. Jokainen kirkon jäsen on arvokas ja ainutkertainen. Siksi me seurakunnan työntekijät haluamme kohdata hänet. Tapaamisiin kirkonmäellä!

Isä **Markku Toivanen**

TAMPEREEN TIISTASEURA

Vuosikokouksessa 13. helmikuuta Maria Katajiston luopuessa puheenjohtajuudesta tilalle valittiin yksimielisesti Terhi Tiainen. Varapuheenjohtajana jatkaa Harri Kahila, sihteerinä Sirkka Martin ja johtokunnan jäseninä Maria Katajisto ja Sonja Tulisalmi.

DIAKONIAITYÖN järjestämää virkistystoimintaa

- **Äitienpäivän** juhla su 13.5. liturgian jälkeen. Kirkkokahvitalaisuus ja ohjelmallinen juhlahetki Nikolainsalissa.
- **Eläkeläisten** leiri Ilkon kurssikeskuksessa 28.5.-1.6. Tänä vuonna leiri on päivää pidempi kuin aikaisemmin. Sen vuoksi täysihoitohintakin on hieman korkeampi. Ohjelma on perinteisesti monipuolista. Leirin vastuullisina ohjaajina ovat Harri Kahila ja Kaija Linnava. Leirin täysihoitohinta: 120 + / hlö. Tiedustelut ja ilmoittautumiset: diakoni Harri Kahila, puh. 045 130 6723.
- **Retki** Pori – Sideby – Kristiinankaupunki – Kankaanpään Venesjärvi la 9.6. Tervetuloa mukaan perinteiselle kevätretkelle! Alustava ohjelma on seuraavanlainen: 8:00 lähtö Tampereen ortodoksisen kirkon edestä

9:45 Porin ortodoksinen kirkko – kahvitauko

10:30 lähtö Sidebyhyn, Kiilin kotiseutumuseoon; opastus museossa

13:00 lounas Kiilin kotiseutumuseon kievarissa

14:15 lähtö Kristiinankaupunkiin. Perillä opastettu kaupunkikiertös ja tutustuminen vanhaan kirkkoon.

16:15 Lähtö Kankaanpään. Kahvitarjoilu Pettu-Eerikin hovissa Kankaanpään Venesjärvellä ja tutustuminen alueeseen.

18:40 lähtö Tampereelle, jonne palaamme klo 20:n tietämissä. Retken hinta: 25 € / hlö. Tiedustelut ja ilmoittautumiset: diakoni Harri Kahila, puh. 045 130 6723.

● **Maahanmuuttajille** venäjänkielinen ortodoksisuuden peruskysymyksiä käsittelevä leiri Kivirannan kurssikeskuksessa Pirkkalassa 1.-2.9. Leiriviihkonlopun hengellisestä annista vastaavat KS Joensuun piispa Arseni ja isä Viktor Maksimovski. Leirin täysihoitohinta: 20 + / henkilö, lapset 4-12 v. puoleen hintaan, alle 4-vuotiaat ilmaiseksi. Tiedustelut ja ilmoittautumiset: diakoni Rolf Hernberg, puh. 040 551 5705.

● **Painonhallintaryhmä** jatkaa Nina Suomisen opastuksella. Tiedustelut ja uusien ryhmäläisten ilmoittautuminen: Nina

SYDÄMELLINEN KIITOS

Tampereen ortodoksiselle seurakunnalle, isä Markulle ja maatuska Annikille sekä kaikille teille, jotka monin tavoin muistitte minua

60-vuotispäivänäni

11.2.2007.

Diakoni Rolf Hernberg

Suominen, puh. 0500 915 807.

● **Perusteilla** esiintyvä lausuntaryhmä. Oletko kiinnostunut runoista ja esiintymisen oppimisesta? Tervetuloa mukaan perusteilla olevaan esiintyvään lausuntaryhmään. Ryhmää on lupautunut ohjaamaan lausuntataiteilija Annikki Limatius-Toivanen. Tiedustelut: Leena Hänninen, puh. 050 557 0053.

VALAMON YSTÄVÄT

Tampereen osasto 20 vuotta juhluvuoden toukokuun ohjelma:

- TI 8.5. klo 18 Nikolainsalissa Karjalan liiton toiminnanjohtaja FT Hannu Kilpeläinen: Pyhisä käynti Laatokan Valamon luostarissa. Pääsymaksu 5 €, 2,5 € opiskelijat. Teetarjoilu.
- TI 22.5. klo 17-20 talviturkin pois heittäminen päivä Kallio-

salmessa (Hervanta, bussi 30, Salmenkalliontie 86). Tarjoilusta ja saunasta peritään vapaaehtoinen maksu.

Tervetuloa!

PÄIVÄPIIRI

Päiväpiiri kokoontuu Nikolainsalissa joka toinen keskiviikko klo 13 kahvipöydän ja mielenkiintoisen alustuksen merkeissä. Sitä ennen on lounastarjoilu klo 12. Lounas maksaa 3 euroa / henkilö. Loppukevään ohjelma on seuraavanlainen:

- 11.4. lounas: burgundinpata, persiljapasta, fenkolisalaatti. Luennon pitää kanttori Antti: Vanha venäläinen kirkkolauluperinne
- 25.4. lounas: pippuripihvi jauhelihasta, perunat, bearninkastike, keitetyt parsakaalin kukinnot, tomaatti-sipuli-appelsiinsalaatti. Luennon pitää Esko Lappalainen: Mitä kuuluu Karjalan luostareille?
- 9.5. lounas: kirjolohikiusaus, punajuuri-suolakurkkusalaatti, selleri-omenasalaatti. Luennon pitää diakoni Harri: Tyrvään Manta.
- 17.5. helatorstain retki Kolhoon ja Mänttään. Ilmoittautumiset diakoni Harrille 9.5. mennessä.

Tervetuloa mukaan päiväpiirin toimintaan!

Tampereen seurakunnan perheutisia 1.1.– 28.2. 2007

KASTETUT

Keskinen Fanni Sofia
Kuoppala Elia Olavi
Lintu Aino Josefiina
Lipiäinen Maria Anna-Liisa
Mölsä Henna Kaarina

Poikia 1, tyttöjä 4, yhteensä 5

KIRKOSSA VIHITYT

Sarkkio Janne Artturi ja
Tanja Maria e Muranen
Tulisalmi Reijo Ilmari ja
Sonja e Rautiainen

IKUINEN MUISTO

Keinonen Katarina 82 v.
Ruuskanen Martta 81 v.
Savu Aristide Radu Grigore 72 v.
Väntti Antero Eero 68 v.

Miehiä 2, naisia 2, yhteensä 4

TERVETULOJA SEURAKUNTAAN

Aaltonen Birgitta
Aaltonen Joel Johannes
Aarnio Anna-Maija
Aho Ilja Kristian
Aho Kastehelmi

Aho Tuuli Katariina
Alho Marja-Leena
Antonius Annele Kristiina
Arveli Laura Emma Klaudia
Backman Alina
Backman Natalia
Cicortas Radu

Elayan Marina
Filonova Larisa
Hakulinen Jukka Tapani
Harlamov-Elo Anna Helena
Haulivuori Maija Annikki
Henell Salme Tellervo
Hirvonen Hanna-Kaisa
Hurme Anitta

Huurinainen Elvi Kaarina
Hyöty Pihla Pauliina
Hyöty Virva-Leena
Härmä Ilona Milja Sisko
Jaakkola Ritva Rauni Tuulikki
Jeskanen Kari Vilho
Joutsu Antti Sakari
Kaikkonen Ella Emilia
Kekäläinen Kirsti Anneli
Kirkkala Ida Emilia
Kirkkala Jenni Aliisa
Kirkkala Päivi Sinikka
Klemola Antero Leo Kalevi
Klemola Senni Elli Maria
Kojonen Ganna

Konttinen Hanna Vilhelmiina
Korpelainen Piia Susanna
Kuikkaniemi Veikko Petteri Vellamo
Kytölä Marko Kristian
Laitinen Ville Kasper
Leinonen Veli Väinämö
Leisiö Larisa
Leisiö Miila Sinikka
Leisiö Reima Georgij Ilmari
Leisiö Taija Sofia Aleksandra
Leppänen Larissa
Liimola Sami Markus
Lipiäinen Igor
Lipiäinen Liudmila
Lopatkina Natalia
Martikainen Kaisa Jenni Tellervo
Marttila Nora Matleena
Mensonen Taisia
Miikkulainen Eugenia
Minkkinen Mikko Pekka
Moilanen Veera Kristiina
Moukola Svetlana
Mustonen Juuli Mirjami
Mäkinen Juha Pekka
Niemeläinen Eila-Sinikka
Nurmi Maria
Nyberg Jukka Aleks
Nyyssönen Eliisa Annikki
Paajanen Joakim Olavi
Peiponen Pertti Olavi

Piiri Mika Juhani
Riipinen Lauri Juhani
Riipinen Raimo
Ritola Erkki Olavi
Ronkainen Jarkko Iivari
Ronkainen Sirpa Helena
Salo Anneli Taisia
Sankila Viika Sofia
Snäkin-Laitinen Seija Kaarina
Sonntag Heidi Maria
Syrjänen Niina
Toivonen Pauli Kalevi
Toivonen Raija Helena
Toroskainen Marja Leena
Tulin Aleksandr
Tulina Larisa
Vatanen Marja Leena
Viholainen Outi Adalmiina
Viholainen Reetta Matilda
Viholainen Silja Amanda
Viholainen Tiina Hannele
Virkkunen Marja Elisabet
Väisänen Ria Kaarina
Wikström Mauri Alexander Pellervo
Ylä-Mononen Santeri Timo

Miehiä 28, naisia 62, yhteensä 90, joista aluejärjestelyn johdosta siirtyneitä miehiä 11, naisia 37, yhteensä 48

PÄÄSIÄISMYYJÄISET

Seurakunnan toimintapiiriin ja kerhojen myyjäiset pidetään Nikolainsalissa Lasaruksen lauantaina 31.3. klo 12-14. Tervetuloa syömään ja ostoksille!

NOKIAN TIISTAISEURA

Nokian tiistaiseura kokoontuu jäsenien kodeissa kerran kuussa torstaisin klo 18. Loppukevään kokoontumiset ovat:

- 19.4. Eeva-Liisa Kaikkonen, Kavolinkatu 4 b, mukana isä Heikki.
- 24.5. Vappu Ella, Ruutanankatu 15, Siuro, mukana isä Markku.

Kaikki uudet ja nykyiset tiistaiseuralliset ovat tervetulleita!

Perinteinen HYVÄN MIELEN MATKA 19.-20.5. Lappeenrantaan

- LA 19.5.
8:00 lähtö Tampereen ortodoksisen kirkon edestä
9:30 kahvit Hollolassa (oma kustannus)
11:00 Pyhän ristin kirkko Kouvolassa
13:00 Pyhän Nikolaoksen kirkko Kotkassa
13:30 lounas Nikolaossalissa
15:00 keisarillinen kalastusmaja ja ortodoksinen kappeli Langinkoskella (oma kustannus 4 €)
17:30 majoittuminen hotelli Patriaan. Illalla omatoimista ohjelmaa (esim. vigilia)
- SU 20.5.
8:30 aamiainen hotellilla
10:00 liturgia Jumalansyntyttäjän suojeluksen kirkossa
12:00 lounas seurakuntasalissa
13:30 huoneiden luovutus
14:00 Lappeenrannan linnoitus ja kahvit (omakustannus)
15:30 lähtö Tampereelle
17:30 Pyhän Kolminaisuuden kirkko Lahdessa (ensimmäinen evakkoseurakunta)
20:00 saapuminen Tampereelle (noin-aika)

Hintaan sisältyvät: matkat, majoitus Scandic Patria -hotellissa kahden hengen huoneessa (yhden hengen huoneesta lisämaksu) ja lounas molempina päivinä. Hinta Tampereen tiistaiseuran jäseniltä 60 € ja muilta 85 €. Matka toteutuu, jos lähtijöitä on vähintään 30.

Ilmoittautumiset 25.4. mennessä: diakoni Harri Kahila, puh. (03) 255 7840 tai 045 1306 723 tai Maria Katajisto, puh. 050 338 9116.

TERVETULOLO MUKAAN!

PORIN kuulumisia

PORIN SEUDUN TIISTAISEURA

Kevätkauden 2007 tapahtumia Tiistaiseura

- TI 17.4. klo 18 tiistaiseurailta
- TI 8.5. klo 18 tiistaiseurailta
- KE 16.5. toukosiunaus

Ahlaisissa

- 4.-7.8. praasniekkamatka Valamon luostariin Heinävedelle

Kirjallisuuskerho

- SU 6.5. klo 16 Suvi Ahola: Ihana kamala äiti, tai äiti Teresa: Minun on jano

Porilaiset saivat oman papin

Keskellä suurta paastoa lähti 40 hengen iloinen joukko porilaisia kohti Tampereetta. Ilon aiheena oli Porissa toimivan diakonin Jorma Kudjoin papiksi vihkiminen.

KP metropoliitta Ambrosius oli kutsunut hänet liturgiaan Tampereen kirkkoon, jossa hänet vihittiin Porin kirkon omaksi papiksi. Isä Jorma on meille tuttu ja turvallinen. Hän on kokenut kanssamme kaikki yksityiset ja yhteiset ilomme ja surumme.

Jo lapsena isä Jorma tottui käymään kirkossa, kun hänen harras mummonsa otti Jorma-pojan mukaansa. Mummo toivoi pojasta pappia. Äidin rukous voi paljon, kun se on harras, eikä mummon rukoukset menneet hukkaan.

Jo 13-vuotiaana Jorma aloitti kirkolliset tehtävät tullessaan alttaripalvelijaksi eli ponomariksi. Jo niissä tehtävissään hän toimi kuin olisi "kotonaan". Varusmiespalveluksen jälkeen vuonna 1987 Jorma Kudjoi sai silloiselta arkkipiispalta Johannekselta erivapauden tenttiä pappisseminaarissa arvosanoja. Suoritetuksi tuli tuolloin liturgiikka, eksegetiikka ja dogmatiikka.

Metropoliitta Tiison vihki vuonna 1993 isä Jorman lukijaksi, ja viisi vuotta myöhemmin silloinen

Helsingin metropoliitta Leo vihki hänet diakoniksi. Hän ehti toimia diakonina yhdeksän vuotta. Lisäksi hän toimii kanttorina Porissa ja Raumalla.

Porin rukoushuoneen ja kirkon isännöitsijänä hän on toiminut lähes kymmenen vuotta. Tampereen ortodoksisen seurakunnan valtuustossa hän on jo neljättä kautta. Diakonina hän kuuluu myös seurakunnan diakoniatöimikuntaan.

Porin Seudun Tiistaiseura ry:n puheenjohtajana hän on toiminut jo vuodesta 1988 alkaen.

Tehtävissään isä Jorma on ollut nöyrä, ystävällinen ja ahkera keulakuva sekä uupumaton porilaisten asiain hoitaja. Moninaisia haasteita on asetettu isä Jorman hartioille erityisesti kirkon rakentamisen aikana.

Iloitsemme nyt hänen pappuudestaan sekä kiitämme metropoliitta Ambrosiusta omasta papista. Toivotamme isä Jormalle monia monia armorikkaita vuosia.

Porin kirkon rukoilijain puolesta

Elli Honkala

KIITOS

Sydämellinen kiitos metropoliitta Ambrosiukselle ja koko Tampereen ortodoksiselle seurakunnalle kultarististä, jonka sain ottaa vastaan liturgiassa 11.3.2007 Tampereella.

Esirukouksistanne kiittäen isä **Markku Toivanen**

SC Sergius Coliander, DD Daniela Durac, ID Ion Durac, JK Jorma Kudjoi, JM Jouni Mäkelä, TS Teppo Siili, JS Juhana Siren, PT Pasi Torhamo, MY Mikko Ylinen

TURUN KIRKKO HUHTIKUU

Su 1.4.	klo 10	liturgia, Herran ratsastus Jerusalemiin	ID PT
Ma 2.4.	klo 18	aamupalvelus	ID JM
Ti 3.4.	klo 18	aamupalvelus	ID PT
Ke 4.4.	klo 10	paastoliturgia	ID PT
Ke 4.4.	klo 18	aamupalvelus	MY PT
To 5.4.	klo 10	liturgia	ID PT
To 5.4.	klo 18	aamupalvelus, 12 evankeliumia	ID PT
Pe 6.4.	klo 10	kuninkaalliset hetket	ID PT
Pe 6.4.	klo 14	ehtoopalvelus	ID PT
Pe 6.4.	klo 18	aamupalvelus	ID PT
La 7.4.	klo 10	liturgia, slaaviksi	SC PT
La 7.4.	klo 23.30	pääsiäisyönpalvelus	ID PT
Su 8.4.	klo 16	ehtoopalvelus	ID PT
Ma 9.4.	klo 10	liturgia, lasten pääsiäinen, suomeksi ja slaaviksi	ID PT
Ke 11.4.	klo 10	liturgia, koululaisten kirkko	ID PT
Ke 11.4.	klo 18	iltarukous	JM
La 14.4.	klo 18	vigilia	SC PT
Su 15.4.	klo 10	liturgia, slaaviksi	SC PT
Ke 18.4.	klo 18	iltarukous	PT
La 21.4.	klo 18	vigilia	TS PT
Su 22.4.	klo 10	liturgia	TS PT
Su 22.4.	klo 18	vigilia	ID PT
Ma 23.4.	klo 10	vedenpyhitys, liturgia, kirkon praasniekka	ID PT
Ke 25.4.	klo 18	iltarukous	JS
La 28.4.	klo 18	vigilia	TS PT
Su 29.4.	klo 10	liturgia	TS PT

TOUKOKUU

Ke 2.5.	klo 18	iltarukous	MY
La 5.5.	klo 18	vigilia	ID JM
Su 6.5.	klo 10	liturgia	ID JM
Ke 9.5.	klo 18	iltarukous	JM
La 12.5.	klo 18	vigilia	ID PT
Su 13.5.	klo 10	liturgia	ID PT
Ke 16.5.	klo 18	vigilia	ID PT
To 17.5.	klo 10	liturgia, Herran taivaaseen astumisen juhla	ID PT
La 19.5.	klo 10	liturgia, romaniaksi	ID DD
La 19.5.	klo 18	vigilia	SC PT
Su 20.5.	klo 10	liturgia, slaaviksi	SC PT
Ke 23.5.	klo 18	iltarukous	JS
La 26.5.	klo 16	kiitosrukoushetki	ID PT
La 26.5.	klo 18	ehtoopalvelus	ID PT
Su 27.5.	klo 10	liturgia, Pyhän Kolminaisuuden päivä	ID PT
Ma 28.5.	klo 10	liturgia, suomeksi ja slaaviksi	ID PT
Ke 30.5.	klo 18	iltarukous	MY

KESÄKUU

La 2.6.	klo 18	vigilia	PT
Su 3.6.	klo 10	liturgia	PT

RAUMAN RUKOUSHUONE, Länsikatu 10

Ke 4.4.	klo 18	aamupalvelus	ID JM
La 7.4.	klo 10	liturgia	ID JM
La 21.4.	klo 18	vigilia	ID JK
Su 22.4.	klo 10	liturgia	ID JK
La 19.5.	klo 18	vigilia	ID JM
Su 20.5.	klo 10	liturgia	ID JM

SALON RUKOUSHUONE, Uskelankirkkotie 23

La 5.5.	klo 18	vigilia	PT
Su 6.5.	klo 10	liturgia	PT
La 2.6.	klo 18	vigilia	ID JM
Su 3.6.	klo 10	liturgia	ID JM

HARJAVALTA, ev. lut. seurakuntatalo

La 26.5.	klo 10	liturgia	ID PT
----------	--------	----------	-------

UUSIKAUPUNKI, Vanha seurakuntatalo

La 12.5.	klo 10	liturgia	ID JM
----------	--------	----------	-------

LOIMAA, ev. lut. kirkon kappeli

La 21.4.	klo 10	liturgia	ID PT
----------	--------	----------	-------

EURA, Kauttuan ev. lut. kirkko

La 28.4.	klo 10	liturgia	ID JM
----------	--------	----------	-------

PYHÄKÖT:

Turun kirkko,

pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran muistolle

Yliopistonkatu 19, puh. (02) 277 5443

Isännöitsijä Harri Lahtinen, puh. 050 397 7811

Rauman rukoushuone,

pyhän Nikolaoksen muistolle, Länsikatu 10

Vahtimestari Antti Rosvall, puh. (02) 822 5007

Isännöitsijä Miila Liinanotko, puh. (02) 823 5124

Salon rukoushuone,

pyhän ristin muistolle

Uskelankirkkotie 23, puh. (02) 731 2727

Isännöitsijä Arvo Happo, puh. (02) 731 1442

YHTEYSTIEDOT:

Kirkkoherranvirasto

puh. (02) 277 5440, fax (02) 277 5441, sähköposti:

turku@ort.fi, avoinna ma, ti, to klo 10.00–13.00, ke klo

14.00–18.00, perjantaisin suljettu

Kirkkoherra Petri Ratilainen

Vs. kirkkoherra Ion Durac, puh. 040 516 6741,

sähköposti: ioandurac@yahoo.com

Seurakuntasihtööri Leena Petriotis

Kanttori Pasi Torhamo,

puh. 239 3848, 040 835 8360,

sähköposti: pasi.torhamo@ort.fi

Seurakuntalehtori Paula Ratilainen, puh. 050 596 0514

Kanttori Jouni Mäkelä, kotipuh. (02) 250 0137

Ylösnousemusta odottamassa

Muutama viikko sitten matkustimme Egyptiin lomalle. Egypti on erikoinen maa monesta eri näkökulmasta. Tässä maassa kohtaa jälkiä sivilisaatiosta, joka oli olemassa tuhansia vuosia sitten, mutta myös kristillisen, apostolisen kirkon eli ortodoksisen koptikirkon. Egyptin koptikirkon perusti tradition mukaan pyhä apostoli Markus noin vuonna 42. Egypti on enemmistöltään islaminuskoinen maa, mutta siellä asuu myös yli yksitoista miljoonaa koptia, eli suurin piirtein yli 15

% Egyptin väkiluvusta.

Nämä tiedot ovat tunnettuja tai voidaan saada selville eri lähteistä. Minuun vaikutti erityisellä tavalla se, että näillä islaminuskoisessa, monien ongelmien vaivaamassa maassa asuvilla kristityillä on erityinen tapa ilmaista se, että he kuuluvat Kristuksen kirkkoon. Suurimmalla osalla heistä on tatuoituna ranteeseen ristin merkki, ja ylpeydellä he sanovat olevansa kristittyjä.

Vertaamalla menneisyyttä ja tulevaisuutta voisin sanoa, että näillä kristityillä,

joiden esi-isät saivat kuulla Kristuksesta ennen eurooppalaisia, on vielä olemassa ensimmäisten kristittyjen henki, vaikka he elävätkin 21. vuosisadalla. Heitä ei kukaan pakota tatuoimaan ristiä ranteeseensa tai sanomaan, että he ovat kristittyjä.

Jos toisin vertauksen meidän aikaamme, voisin sanoa, että meidän eurooppalaisten kristittyjen on helpompaa seurata uskoamme Jumalaa kuin monien muiden maailman eri osien kristittyjen.

Kaikki me kristityt tiedämme, että uskosta puhuminen ei riitä vaan meidän pitää lisätä vielä jotain. Vanhassa testamentissa Samuel esittää kysymyksen, johon hän itse myös vastaa: ”Kumpi on Herralle mieleen, uhrit vai kuuliaisuus? Kuuliaisuus on parempi kuin uhri, totteleminen parempi kuin oinasten rasva”. (2. Sam. 15:22)

Vapahtaja sanoo meille: ”Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo”. (Mark. 9:23). Toisessa vertauksessa Jumalan Poika vahvistaa meitä sanoilla: ”Vähässä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi”. (Matt. 25:21)

Tässä on vain muutama kehoitus, joita löydämme pyhän Raamatun sivuilta. Vaikka aukaisisimme sattumalta Raamatun, löytäisimme helposti myös muita ohjeita hengellistä elämää varten.

Matkalla kohti pelastusta tarvitsemme monia hyveitä. Näiden hyveiden joukossa ottakaamme vastaan Herran ylösnousemuksen juhla kuuliaisuudella, tottelevaisuudella, uskolla ja uskollisuudella, koska Kristus on ristinnaulittu ja ylösnoussut puolestamme.

Siunattua Herran ylösnousemuksen odotusta!

Isä **Ion Durac**

TURKU

Toimintaa ja tapahtumia

TURUN TIISTAISEURA

Pj. pastori Ion Durac, 040 516 6741
Vpj. Aila Lahtinen, (02) 250 1291

Kevään ohjelmaa:

- TI 10.4 klo 17.30 seurailta
- SU 22.4 iltatee vigilian jälkeen
- TI 24.4 klo 17.30 metropoliitta Johannes: aihe avoin
- TI 8.5 klo 17.30 seurailta

TERVETULOA!

PÄÄSIÄISYÖN ATERIA

Pääsiäisyön ateria 8.4. seurakuntasalissa jumalanpalveluksen jälkeen noin klo 3.00. Lippuja kansliasta hintaan 15 €, lapset 7 €. Liput lunastettava viimeistään tiistaina 3.4. Lippuja myös ovelta. Kaikki olette tervetulleita!

SVENSKA DISKUSSIONS-GRUPPEN

Våra träffar försätter under vå-

ren som vanligt. Den andra måndagen kl 17.30 i församlingshemmet. Följande träffar är den 16 april och den 14 maj. Träffarna aviseras i ÅU på dagbokssidan under rubriken "Just nu" tisdag och fredag vaecan innan.

Kontaktperson: Barbro Doeper: tel.nr. (02) 235 0121 eller 0400 507 783.

VALAMON YSTÄVÄT

Turun paikallisosasto
Pj. kirkkoherra Petri Ratilainen, puh. 041 430 1285
Vpj. Anne Hokkine, puh. 044 517 8764
Siht. Maritta Koskinen, puh. 040 550 6348, sähköposti: maritta@tkukoulu.fi

- SU 22.4. liturgian jälkeen noin klo 12.30 seurakuntasalissa Aijuvon Schöneman: Mitä Nooa söi?! – ruokia Raamatusta
- Kevätretki 21.5. Turun hautausmaalle, jossa tutustumme hautausmaiden patsaisiin Riikka Kaistin johdolla. Ilmoittautumiset sihteerille 30.4. mennessä.
- Syyskaudella MA 17.9. klo 17.30 seurakuntasalissa Tatiana Tolonen: Novgorodin kirkot Tilaisuudet ovat avoimia kaikille. *Tervetuloa mukaan!*

Kuva: Orthodox Church of America

LASTEN PÄÄSIÄINEN TURUSSA

pääsiäismaanantaina 9.4. Liturgia alkaa kirkossa klo 10, ja sen jälkeen siirrytään ristisaatossa seurakuntasalille noin klo 12. Lapset voivat ottaa omia ikonejaan mukaan ristisaatossa kannettavaksi. Ohjelmassa ruokailu ja pääsiäisaiheinen tehtävärata! Tapahtuma on maksuton. Toivomme kuitenkin, että ilmoitautaudet etukäteen, mikäli aiot osallistua ruokailuun. Lapsityötoimikuntaan saat yhteydenpuhelimitse (050 462 8586) tai sähköpostilla: mhokkine@abo.fi.

Tervetuloa kaikki lapset ja lapsiperheet!

Turun Pyhän Aleksandran kirkon PRAASNIEKKA

Sunnuntaina 22.4. klo 18 juhla-vigilia, jonka jälkeen seurakuntasalissa tarjotaan iltatee. Maanantaina 23.4. klo 10 vedenpyhitys ja juhla-liturgia, jonka jälkeen seurakuntasalissa kirkokahvi. *Kaikki olette tervetulleita!*

RAUMAN TIISTAISEURA

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone, Länsikatu 10

Pj. Ulla Raula, puh. 050 358 1761, ulla.raula@samk.fi
Vpj. Katriina Vuorio, puh. 044 076 6793
Siht. Maija Nuto, puh. 050 572 5280

Kevään opintokerhoillat: 17.4., 8.5. ja 22.5.

Tsasounan Pihakahvila toteutetaan taas Rauman Pitsiviikolla 20.-29.7. Talkoovoimia tarvitaan runsaasti! Varaa jo aika kalenteristasi ja anna päivä tai kaksi pihakahvilan hyväksi. Ilmoittautua voit puheenjohtajalle. *Tervetuloa mukaan toimintaan!*

Toimittajat: **Papisto:** Markku Aroma, Gaius Sahlberg ja Mikael Sundkvist
Kanttori: Leena Lomu (Jenni Sundkvist)

HUHTIKUU

- To 5.4. klo 18 suuri ehtoopalvelus ja ehtoollisen asettamisen liturgia, diakoniksi vihkiminen, metropoliitta Ambrosius
- Pe 6.4. klo 9 suuren perjantain aamupalvelus: 12 kärsimysevankeliumijaksoa
klo 14 suuren perjantain ehtoopalvelus: hautaikoni
klo 18 suuren lauantain aamupalvelus: Jumalan Äidin valitusvirreelmä
- La 7.4. klo 15 suuri ehtoopalvelus ja Basileios Suuren liturgia: ensimmäinen ylösnousemuspalvelus
klo 23.30 pääsiäisen puoliyöpalvelus
Su 8.4. klo 00.00 pyhän tulen antaminen, ristisaatto, pääsiäisen aamupalvelus, ruokien siunaaminen ja Johannes Krysostomoksen liturgia
klo 15 agape-ehtoopalvelus: pääsiäisen ehtoopalvelus eri kielillä
- Ma 9.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto sekä yhteinen ateria: lasten pääsiäinen
- Pe 13.4. klo 9 koululaisliturgia
La 14.4. klo 17 Tuomaan sunnuntain vigilia
Su 15.4. klo 10 liturgia
Ma 16.4. klo 18 vainajien pääsiäisen ehtoopalvelus
Ti 17.4. klo 12 yleinen muistopalvelus matkamiehenristin luona Vuorentaan hautausmaalla (sen jälkeen muistopalveluksia haudoilla sopimuksen mukaan, isä Gaius)
- La 21.4. klo 17 mirhantuojien sunnuntain vigilia
Su 22.4. klo 10 liturgia (radiopalvelus)
Ke 25.4. klo 9 apostoli Markuksen juhlan liturgia, kirkkokahvit
- La 28.4. klo 17 halvaantuneen sunnuntain vigilia
Su 29.4. klo 10 liturgia

TOUKOKUU

- La 5.5. klo 17 samarialaisen naisen sunnuntain vigilia
Su 6.5. klo 10 liturgia
La 12.5. klo 17 sokeana syntyneen sunnuntain vigilia
Su 13.5. klo 10 liturgia
Ke 16.5. klo 18 helatorstain vigilia
To 17.5. klo 10 liturgia
La 19.5. klo 17 pyhien isien sunnuntain vigilia
Su 20.5. klo 10 liturgia
La 26.5. klo 16.30 sielujen lauantain yleinen muistopalvelus
klo 17 helluntain vigilia
Su 27.5. klo 10 helluntain liturgia ja polvirukoukset

PALVELUKSET MUUALLA

FORSSA

- Ma 2.4. klo 18 ennen pyhitettyjen lahjojen liturgia, paastoliturgia (EPL)
Su 6.5. klo 10 liturgia
Su 10.6. klo 10 liturgia

LOPPI

- Su 13.5. klo 10 liturgia

SOMERO

- Su 3.6. klo 10 liturgia ja muistopalvelus ortodoksisilla haudoilla

AKAA

Ks. Akaan palvelukset Tampereen sivuilta.

PYHÄKÖT:

Hämeenlinnan kirkko

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja Pyhän Johannes Krysostomoksen muistolle
Erottajakatu 2

Ahveniston kirkko

vanhalla hautausmaalla (Keskussairaala vastapäätä)
Pyhän Johannes Kastajan mestauksen muistolle
Isännöitsijä: Yrjö Usvasalo, puh. (03) 671 6240

YHTEYSTIEDOT:

Kirkkoherranvirasto: sähköposti: hameenlinna@ort.fi
avoinna ti, ke, pe klo 9.30–12, puh. (03) 616 5228, fax (03) 616 5248
Kirkkoherra: Markku Aroma, puh. (03) 616 5229 (virkahuone), (03) 612 7166 (koti), sähköposti: mauku@hotmail.com
Muu papisto:
- pastori **Gaius Sahlberg**, puh. (019) 733 911, 0400 107 232, sähköposti: kai.sahlberg@hotmail.com
- pastori **Mikael Sundkvist**, puh. (03) 684 6050, 050 350 9356, sähköposti: mikael.sundkvist@joensuu.fi
Kanttori: Leena Lomu, puh. (03) 618 4254, 040 707 6715, sähköposti: leena.lomu@pp.inet.fi / leena.lomu@hotmail.com
Uskonnonopettaja: Heli Lihavainen, puh. (03) 633 5611, 044 350 7946, sähköposti: heli.lihavainen@hameenlinna.fi.
Parhaiten tavoitettavissa klo 17–18.

Hämeenlinnan seurakunnan perheutisia

AVIOLIITTOON VIHITYT
Ahtinen Kalle Juhani ja
Pirhonen Anna-Maria

IKUINEN MUISTO
Lauronen Paavo
Kähkönen Lempi
Heikkilä Anja

TERVETULO A SEURAKUNTAAN!
Äijälä Mauri Tapani
Heikinheimo Helka-Liisa Augusta

HÄMEENLINNA Toimintaa ja tapahtumia

DIAKONIASEURA

Pj. Hannele Seppälä,
puh. 040 514 0005

Diakoniaseura kokoontuu:

- SU 29.4. VANHUSTEN KIRKKO-PYHÄ, liturgian jälkeen kirkkokahveilla lausuntataiteilija, kirkkoherra Kari Koivu lausuu suomalaista lyriikkaa. Omaisia pyy-

detään motivoitumaan ja avustamaan senioreita ja läheisiään kirkkoon kyyditsemisissä, samoin D-seuralaiset avustavat.

- TO 17.5. Kristuksen taivaaseenastuminen, helatorstai, kirkkokahvit. Kirkkokahvitilaisuuksissa yleensä arpajaiset ja mahdollisesti alustuspuheen-vuoro. Seuraa lehti- ja seinäilmoituksia.

IKONIPIIRI

Op. Pasi-Mikael Huovinen, puh. 041 576 6143

Lukukausimaksu: 30 € oman seurakunnan jäseniltä, muilta 50 €. Piiri kokoontuu seurakuntatalissa perjantai-iltoina: I ryhmä klo 15–18 ja II ryhmä klo 18–21.

Tapahtumakalenteri lapsille ja nuorille

LASTEN LAUANTAI- KERHO

Ohjaaja: Samuli Korhonen,
puh. 050 306 1781

Hämeenlinnassa on alkanut jälleen lastenkerho klo 10-12 seuriksella. Kerho on tarkoitettu kaikenikäisille lapsenmiehisille. Alle kouluikäisten lasten vanhempien tulee olla läsnä kerhon aikana. Mukaan voit ottaa pienet eväät, joita nautitaan kerhossa.

Tule askartelemaan, laulamaan, leikkimään ja pelailemaan mukavassa hengessä! Kerhon kokoontumispäivät: 5.5. ja 19.5.

VIRPOVITSATALKOOT

LA 31.3. klo 12-16.30

Kaikki joukolla koristelemaan pajunoksia "virboilauantaina" seurikselle! Ota mukaan omat pajunkissat ja sakset. Nälän estämiseksi tuo mukana jotain nyyttärityylisiin, mehua on tarjolla talon puolesta. Jokainen siivoaa jälkensä. Opetellaan valmistamaan erilaisia kukkasia ja muita paperikoristeita. Talkoiden

päätyttyä mennään palmuvigiliaan, ja virpovitsat siunataan käyttöön.

LASTEN PÄÄSIÄINEN

MA 9.4. klo 10

Osallistutaan pyhään liturgiaan, jossa toimitetaan ristisaatto. Lapset saavat kannettavikseen ikoneita. Jumalanpalveluksen jälkeen siirrytään seurakuntasalille järjestettyyn yhteiseen juhla-ateriaan.

KOULULAISLITURGIA

PE 13.4. klo 9-13

Liturgian jälkeen tullaan seurikselle viettämään suurta juhlaa aterian ja muun ohjelman kera.

ONL:n VUOSIJUHLAT KUOPIOSSA

20.-22.4. (pe-su)

Tänä vuonna juhlat järjestetään kalakukko-Kuopiossa. Ohjelmassa on jumalanpalveluksia, tutustuminen kirkkomuseoon (erittäin tärkeä kohde kaikille ortodokseille), kaupungin kirkkoihin ym. nähtävyyksiin tutustumista, kulttuuria (leffaa,

valokuvanäyttelyä, nukketeatteria ja tanssimista), suunnistusta, seikkailua ja kilpailuja yms.

Leirin hinnassa seurakunta tulee vastaan ja siitä neuvotellaan. Mikäli lähtijöitä on riittävästi, sinne järjestetään yhteiskuljetus. Tiedustelut ONL:n

toimistosta (www.tuohustuli.net) ja ilmoittautumiset Leenalle (puh. 040 707 6715 / leena.lomu@pp.inet.fi) tai Helille (koulussa tai heli.lihavainen@hameenlinna.fi)

KESÄN OHJELMAA:

KRIPARI YLÖJÄRVELLÄ

7.-14.7 (ma-la)

(Tampereen, Turun ja Hämeenlinnan yhteisleiri) PÄÄTÖSLITURGIA HÄMEENLINNASSA su 15.7. klo 10

LASTENMIELISTEN LEIRI

Tuomenojan vanhalla koululla Rengossa 19.-22.7. Tämä leiri on suunnattu kaikenikäisille, niin lapsille kuin vanhemmille, yhteiseen oleskeluun ja virkistymiseen. Leirillä tehdään sitä, mitä yleensäkin: leikitään, lauletaan, uidaan, syödään, pelaillaan, patikoidaan, marjastetaan, istutaan iltanuotiolla, paistetaan makkaraa ja lettuja sekä nautitaan luonnon rauhasta. Pääasia on, että pääsemme pois hetkeksi kaupungin hälinästä.

Kaikki ovat lämpimästi tervetulleita osallistumaan tilaisuuksiin!

Lauantaisin klo 10-15.

20.-21.4., 27.4., 11.5. ja (25.5).

Pietarin matkan ajankohta siirtyy. Kesälle on suunniteltu retkeä Uuden Valamon ikoninäytelyyn.

KIRKKOKUORO

Kanttori Leena Lomu, puh.

(03) 618 4254 / 040 707 6715

Kirkkaalla viikolla ei ole kuoroharjoituksia.

Pääsiäisen jälkeen siirretään taas kuoroharjoitukset keski- viikkoisin klo 17.30-19.30 seurakuntasalissa alkaen 18.4. Toukokuun 9. päivänä ei poikkeuksellisesti pidetä kuoroharjoituksia päällekkäisten tapahtumien takia.

Kiitos kuorolaisille suuresta työpanoksestanne!

KYYRÖLÄN KERHO

Pj. Antonina Sosunov-Perälä (03) 612 5850 / 040 721 8436

● 4.-5.5. (pe-la) Ahveniston kirkon siivoustalkoot. Perjantaina aloitetaan haravointi noin klo 16:n aikoihin ja lauantaina klo 10. Ottakaa mukaan omat haravat ja reipasta talkoohenkeä.

● KE 9.5. retki Helsinkiin pääsiäisen juhla-ajan merkeissä tapaamaan Helena-kodin kyyröläläisiä asukkaita. Tilataan bussi, jos lähtijöitä on riittävästi. Tiedustelut Antoninalta mahdollisimman pian.

● 30.6.-1.7. (la-su) kotiseutumatkalla Kyyrölään. Hotelli ja busikuljetus varattu. Ilmoittautumiset hyvissä ajoin toukokuun loppuun mennessä Antoninalle (retkestä enemmän tapahtumissa).

MIESTENKERHO

Ohjaaja: Jouni Korhonen, puh. 050 345 3136

Toimintapiiri on tarkoitettu kaikille miehille.

Osallistuu sunnuntaina 29.4. vanhusten kirkkopyhän kuljetuksiin ja 4.-5.5. Ahveniston kirkon siivoustalkoisiin mahdollisuuksien mukaan.

Kevään viimeinen kokoontuminen on perinteinen saunailta, joka pidetään keskiviikkona 23.5. klo 18 Pentinkulmalla, Lehighjärven rannassa.

ORTODOKSINEN LUKUPIIRI

Ilkka Marjanen,
puh. 040 530 6552

Kiinnostaako ortodoksinen kirjallisuus? Tule seurakuntasalille to 26.4. klo 18 perustamaan lu-

kupiiriä, jossa syvennymme yhdessä valittuihin teoksiin alustusten ja keskustelun kautta. Ensimmäisellä kerralla sovimme jatkosta.

TIISTAISEURA

Pj. Elma Jokinen, puh. 040 718 8255

Kokoontuu pääsääntöisesti kaksi kertaa kuussa parittomilla viikoilla tiistaisin klo 17 seurakuntasalissa seuraavasti: 24.4. isä Viktor Porokara kertoo Lintulan luostarin toiminnasta. Toukokuun luennoitsijat 8.5. ja 22.5. ilmoitetaan myöhemmin.

VENÄJÄNKIELINEN ORTODOKSIPIIRI

Op. isä Viktor Maksimovski, puh. 050 461 7381, sähköposti: maksimovskiy@hotmail.com

Kokoontuu pääsääntöisesti kuukauden viimeisenä sunnuntaina liturgian jälkeen klo 12 seurakuntasalissa tai kirkkoherranhuoneessa. Tutustutaan ortodoksinen kirkon oppiin, perinteeseen ja Raamattuun. Opetuskieli on venäjä. Kevään viimeiset kokoontumiset ovat 29.4. ja 3.6.

Muolaalaisten seuran järjestämä VAINAJIEN MUISTOJUHLA

Kangaspellolla, Kyyrölässä ja Muolaassa 1.7.

Kangaspellolla ja Kyyrölässä toimitetaan ortodoksinen muistolitania (panihida).

Kotiseutumatka 30.6.-1.7. (la-su). Yöpyminen hotelli Viipurissa.

Kaikki matkasta kiinnostuneet ovat tervetulleita!

Tiedustellut ja ennakkovaraukset toukokuun loppuun mennessä: Antonina Sosunov-Perälä (03) 612 5859, 040 721 8436.

MYTILININ UUSISTA PYHISTÄ

Ke 9.5. klo 18 ehtoopalvelus seurakuntasalissa, jonka jälkeen vietetään SUOMI-KREIKKA-yhdistyksen iltaa tarjoiluneen. Isä Gaius luennoi Mytilinin uusista pyhistä. Tervetuloa!

TERVETULOJA

kaikkien piirien toimintaan!

Mahdollisista muutoksista ilmoitetaan perjantain Hämeen Sanomissa seurakuntapalstalla. Voit katsoa muutokset myös netistä.

LAPPEENRANTA

POKROVAN KIRKKO

HUHTIKUU

Su 1.4.	klo 10	liturgia
Ma 2.4.	klo 18	paastoliturgia
Ke 4.4.	klo 18	yleinen sairaanvoitelun sakramentti
To 5.4.	klo 9	ehtoopalvelus ja liturgia
To 5.4.	klo 18	kaksitoista kärsimysevankeliumia
Pe 6.4.	klo 9	kuninkaalliset hetket
Pe 6.4.	klo 16	ehtoopalvelus, ristiltä alas ottaminen
Pe 6.4.	klo 18	aamupalvelus ja ristisaatto
La 7.4.	klo 9	ehtoopalvelus ja liturgia
Pääsiäisyö		
La 7.4.	klo 23.30	puoliyöpalvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia
Su 8.4.	klo 16	suuri ehtoopalvelus
Ti 10.4.	klo 9	slaavinkielinen liturgia
To 12.4.	klo 9	liturgia
Tuomaan tiistai; vainajien muistelupäivä		
Ti 17.4.	klo 9	liturgia.
La 21.4.	klo 18	vigilia
Su 22.4.	klo 10	liturgia

TOUKOKUU

La 12.5.	klo 18	vigilia
Su 13.5.	klo 10	liturgia
Ke 16.5.	klo 9	liturgia
Kristuksen taivaaseenastumisen juhla, helatorstai		
Ke 16.5.	klo 18	vigilia
To 17.5.	klo 10	liturgia
Pyhän Kolminaisuuden päivä, helluntai		
La 26.5.	klo 18	vigilia
Su 27.5.	klo 10	liturgia
	klo 14	helluntain ehtoopalvelus

JOUTSENO, Pulpin ev.lut. kappeli

Ma 9.4.	klo 10	liturgia, II pääsiäispäivä
La 26.5.	klo 10	panihida siunauskappelissa

IMATRA

PYHÄN NIKOLAOKSEN KIRKKO

HUHTIKUU

Su 1.4.	klo 10	liturgia
Ti 3.4.	klo 18	paastoliturgia
Ke 4.4.	klo 18	yleinen sairaanvoitelun sakramentti
To 5.4.	klo 19	kaksitoista kärsimysevankeliumia
Pe 6.4.	klo 14	ehtoopalvelus, hautakuvan esiinkanto
Pe 6.4.	klo 18	aamupalvelus ja ristisaatto
		hautakuvan kanssa
La 7.4.	klo 9	ehtoopalvelus ja liturgia
Pääsiäisyö		
La 7.4.	klo 23.30	puoliyöpalvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia
Ma 9.4.	klo 10	liturgia, lasten pääsiäinen
Ke 11.4.	klo 9	liturgia ja ristisaatto
La 14.4.	klo 18	vigilia
Su 15.4.	klo 10	liturgia, Tuomaan sunnuntai
Ti 17.4.	klo 14	panihida, vainajien pääsiäinen

La 28.4.	klo 18	vigilia
Su 29.4.	klo 10	slaavinkielinen liturgia

TOUKOKUU

La 5.5.	klo 18	vigilia
Su 6.5.	klo 10	liturgia
Kevät-Miikkulan päivä		
Ti 8.5.	klo 18	vigilia
Ke 9.5.	klo 9	liturgia
La 19.5.	klo 18	vigilia
Su 20.5.	klo 10	liturgia

KESÄKUU

Kaikkien pyhien sunnuntai		
La 2.6.	klo 18	vigilia
Su 3.6.	klo 10	liturgia

PARIKKALAN TSASOUNA

Su 29.4.	klo 10	liturgia, halvaantuneen sunnuntai
Ma 28.5.	klo 10	liturgia, Pyhän Hengen päivä

PYHÄKÖT:

Lappeenrannan kirkko

Jumalansynnyttäjän suojeluksen muistolle,
Kristiinankatu 3

Imatran kirkko

pyhän Nikolaoksen muistolle, Vuoksenniskantie 3
Parikkalan rukoushuone Karjalan valistajien muistolle
Parikkalan Koitsanlahden rukoushuone
apostolien Pietarin ja Paavalin muistolle

YHTEYSTIEDOT:

Kirkkoherranvirasto, Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta
puh. (05) 451 5511, fax (05) 451 5223, avoimma ma ja ke klo 10-13
lappeenranta@ort.fi

Kirkkoherra Markus Petsalo, puh. 0400 253 370,
markus.petsalo@ort.fi

Pastori Timo Tynkkynen (puhuu venäjää), puh. 0400 654 883,
timo.tynkkynen@ort.fi

Kanttori Mauri Patronen, puh. 040 595 1688

Pastori Makarios Alatalo (puhuu venäjää), puh. 040 774 2575
lappeenranta@ort.fi

Opettaja Kirsi Rovio (puhuu venäjää), puh. 050 367 5181,
kirsi.rovio@elisanet.fi

Opettaja Sanna Salonen (puhuu venäjää), puh. 050 337 9397,
sanna.salonen@koulut.imatra.fi

Seurakuntamestari, diakoni Veikko Tiittanen,
puh. 040 093 3287

Kiinteistöasiat: **Seppo Salpakari**, puh. 0400 255 988,
seppo.salpakari@lentovene.com

HENGEN JYVIÄ

Hengen jyviä –tilaisuudet on tarkoitettu vapaamuotoiseksi keskusteluillaksi kaikille ortodoksisesta uskonelämästä ja perinteestä kiinnostuneille. Kevään viimeinen kokoontuminen ortodoksisessa seurakuntatalissa Sienimäellä:

- TI 17.4. klo 18: Ortodoksisuuden elpyminen Suomessa

IKONIN YSTÄVÄT

Ikonin Ystävät toimii opintokerhona yhteistyössä PSHV:n ja Kristillisen Opintokeskuksen kanssa.

- MA 7.5. klo 18 Pyhän Hengen lupaus

Avointen ovien päivä KSENIA

Kokoontumiset ovat kerran kuukaudessa ortodoksisessa seurakuntatalissa Sienimäellä perjantaisin klo 10-14. Ohjelmassa ovat aamurukoukset, lyhyt keskustelualustus, erilaista askartelua ja muuta ohjelmaa.

Jos tarvitset kuljetusta, ota yhteyttä, puh. 0400 654 883.

- PE 13.4. Miten kasvan Jumalan yhteyteen? – keväistä askartelua
- PE 4.5. Lähimmäisen kohtaaminen, pihajuhla

Venäjänkieliset tekstit erillisestä linkistä.

LASTEN JA NUORTEN TOIMINTAA

Pikku-Miikkulan lastenkerho lloista toimintaa pienille seurakuntalaisille tiistai-iltaisin kello 18 seurakuntatalissa: askartelua, leikkejä ja muuta mukavaa. Vielä ehdit mukaan: 17.4., 24.4. ja 8.5.

Perhekerho

Pikkulapset vanhempineen ovat tervetulleita perhekerhoon, jossa tutustumme kirkon elämään ja kohtaamme toisia perheitä perjantaisin klo 10-12 seuraavina päivinä yhdessä Ksenia-piirin kanssa: 13.4. ja 4.5.

Sunnuntaikerho 15.4. klo 10

Sunnuntaikerhot pidetään liturgiapalveluksen aikana, jolloin lapset tulevat ensin kerhoon ja samanaikaisesti vanhemmat voivat levähtää kirkossa. Lapset tulevat ohjaajan kanssa kirkkoon ehtoolliselle.

Tiedustelut lapsi- ja nuorisotyöstä: Minna Karhapää, puh. 050 367 3978.

IMATRAN TIISTASEURA

Tiistaiseuratoiminta on avointa kaikille ortodoksisen kirkon elämästä kiinnostuneille. Kokoontumisissa on mahdollista oppia ja syventää tietoja ortodoksisuudesta alustusten ja keskusteluiden kautta. Kokoontumisemme ovat Sienimäen seurakuntatalissa pääsääntöisesti tiistaisin kello 14.00. Tervetuloa mukaan!

Loppukevään ohjelma:

- TI 17.4. Vainajien pääsiäinen. Ajatuksia kuolemasta ja ylösnousemuksesta – mitä tahtoisin kertoa omaisilleni ortodoksisesta hautausperinteestä. Tilaisuus alkaa kello 17 ja jatkuu klo 18 pаниhidalla kirkossa!
- TI 24.4. Ortodoksinen arki
- TI 8.5. klo 16.30 Nikolaos-dokumentti, vigilia
- TI 22.5. klo 15 yhteinen päätös Lappeenrannassa Kesäleiripäivä 21.6. Viimolassa, ilmoittautuminen 31.5. mennessä.

Pääsiäisyön juhlan VALMISTELUTALKOOT

Tulkaa mukaan tekemään yhteistä juhlaa. Aloitamme välittömästi suuren lauantain liturgian jälkeen 7.4. Tarvitsemme paljon auttavia käsiä kirkon juhlakuntoon laittamisessa ja seurakuntatalin aterian valmisteluissa.

PÄÄSIÄISYÖN JUHLA-ATERIA

Pääsiäisyön jumalanpalveluksen jälkeen 8.4. seurakuntatalilla on tarjolla perinteinen juhla-ateria. Lammasaterian hinta on omakustanteinen, 5 + / henkilö.

LASTEN PÄÄSIÄISJUHLA MA 9.4.

Pääsiäisjuhla lapsiperheille toisena pääsiäispäivänä. Liturgia alkaa kello 10, lopussa juhlallinen ristisaatto. Seurakuntatalissa herkkuja pääsiäisen kunniaksi. Kirkonkeltojen soittoa kaikille. Tuokaa lapset kirkkoon, ja aikuiset ovat yhtälailla tervetulleita jatkamaan pääsiäisen iloa.

PUURISTIKURSSI

Loppukevääksi on suunnitteilla viikonlopun mittainen puuristikurssi, jossa kurssilainen ehtii tehdä puisen ristin opettajan johdolla. Tarkemmat tiedot myöhemmin.

IKONIMAALAUKSEN KESÄKURSSI

Kurssi järjestetään 4.-9.6. kolmenkymmenen oppitunnin mittaisena jaksona Imatran seurakuntatalilla. Ilmoittautumiset ja tiedustelut: Liisa Tynkynen, puh. 040 838 4255.

LAPPEENRANNAN SEURAKUNNAN PERHEUUTISIA, tapahtumat tammi-helmikuussa**KASTETUT**

Väänänen, Aleksis Niklas
Falkenberg, Julia Elisabeth
Hartikainen, Anttu Niklas
Pekin, Aleksis
Lashnikova, Uliana
Yhteensä 5

KIRKKOON LIITTYNEET

Kuitunen, Irina
Polyanskaya, Irina
Halonen, Oksana
Halonen, Kristiina Marin
Kokareva, Zhanna
Pekin, Evgeny
Pekin, Aleksis

Tiittanen, Tarja Tuulikki
Lemiläinen, Nadejda
Lemiläinen, Markus Seppo
Lashnikova, Ludmila
Lashnikova, Tatjana
Lashnikova, Uliana
Hyvönen, Olga Valerievna
Bichineva, Olga Vladilenovna
Yhteensä 15

SEURAKUNTAAN MUUTTANEET
Leppänen, Jukka Tapio
Kempainen, Aino
Dolina, Olessia
Dolin, Matvej
Lihavainen, Anna Riitta

Yhteensä 6

SEURAKUNNASTA MUUTTANEET
Vilhola, Jenna-Maarit, Helsingin ort
Russko, Larissa Ulkomaat, Viro
Jormanainen, Matti Juhani
Ilomantsin ort
Yayinu, Rahel Beyene, Helsingin ort
Hänninen, Mika Juhani, Kotkan ort
Khadarova, Zhanna, Lahden ort
Kankkunen, Leo Petter, Lahden ort
Jiikine, Vladimir, Helsingin ort
Jiikine, Marina, Helsingin ort
Jiikine, Dmitri, Helsingin ort
Jiikine, Nikita, Helsingin ort
Yhteensä 11

Lappeenrannan tiistaiseuran uusi puheenjohtaja Katriina Varho.

Miesten ilta Virranniemen takkatuvassa.

Muutokset mahdollisia

HAMINA, PIETARIN JA PAAVALIN KIRKKO

Suuri torstai

To 5.4.	klo 9	liturgia
Su 8.4.	klo 17	ehtoopalvelus
Pe 13.4.	klo 10	liturgia, koululaiset
La 14.4.	klo 18	vigilia
Su 15.4.	klo 10	liturgia
La 5.5.	klo 10	liturgia (slaavinkielinen) venäjänkielinen kerho Pietarin ja Paavalin trapesa. Kerho Kouvolassa klo 15 Pyhän Ristin kirkon juhlasali.
La 5.5.	klo 18	vigilia
Su 6.5.	klo 10	liturgia
La 19.5.	klo 18	vigilia
Su 20.5.	klo 10	liturgia; ikonien siunaaminen; annanseurat liturgian jälkeen

Sielujen lauantai, Haminan hautausmaalla

La 26.5.	klo 9	liturgia ja litaniat
La 2.6.	klo 18	vigilia
Su 3.6.	klo 10	liturgia

KOUVOLA, PYHÄN RISTIN KIRKKO

Suuri torstai

To 5.4.	klo 18	kaksitoista kärsimysevangeliumia
Suuri perjantai		
Pe 6.4.	klo 11	pitkänäperjantaina ekumeeninen ristisaatto Kouvolan ev.lut. Keskuskirkosta, Autuaan Ursulan kirkkoon ja klo 12 kuudennen hetken palvelus Pyhän Ristin kirkossa
Pe 6.4.	klo 16	ehtoopalvelus
Herran pääsiäinen		
La 7.4.	klo 23.30	puoliyöpalvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia
Ke 11.4.	klo 10	liturgia, koululaiset
La 14.4.	klo 10	liturgia (slaavinkielinen)
Ke 18.4.	klo 18	ehtoopalvelus
La 21.4.	klo 18	vigilia
Su 22.4.	klo 10	liturgia
Ke 25.4.	klo 18	ehtoopalvelus
Ke 2.5.	klo 18	ehtoopalvelus
Ke 9.5.	klo 18	ehtoopalvelus
La 12.5.	klo 18	vigilia
Su 13.5.	klo 10	liturgia
Ke 23.5.	klo 18	ehtoopalvelus
Pyhän Kolminaisuuden päivä, helluntai		
La 26.5.	klo 18	vigilia
Su 27.5.	klo 10	liturgia, ikonien siunaaminen ja toimintapiirien kevätkauden päätös
Ke 30.5.	klo 18	ehtoopalvelus
La 16.6.	klo 18	vigilia
Su 17.6.	klo 10	liturgia ja kristinoppikoulun päätöstilaisuus

MYLLYKOSKEN TSASOUNA

Lasten pääsiäinen

Ma 9.4.	klo 10	liturgia ja ristisaatto, pääsiäistarjoilua
La 28.4.	klo 18	vigilia
Su 29.4.	klo 10	liturgia
Herran taivaaseen astumisen juhla, helatorstai		
Ke 16.5.	klo 18	vigilia
To 17.5.	klo 10	liturgia

Pyhän Hengen päivä

Ma 28.5.	klo 9	liturgia
La 9.6.	klo 18	vigilia
Su 10.6.	klo 10	liturgia

Herran pääsiäinen

Ylösousemisjuhla Kouvolassa 7.–8. huhtikuuta klo 23.30 puoliyö-
palvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia. Huom! Palveluksen
jälkeen yhteinen pääsiäisateria. Osallistuthan pöydän kattamiseen
tuomalla pöytään tarjottavaa!

Tuomaan tiistai, vainajien muistelupäivä

Ti 17.4.	klo 13.30	Kouvolan Vanha hautausmaa, klo 15 Lepolan hautausmaa, klo 16 Välikankaan hautausmaa, klo 18 Haminan ortodoksinen hautausmaa.
----------	-----------	---

PYHÄKÖT:

Haminan Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko,
Raatihuoneentori 2, Hamina
Kouvolan Pyhän Ristin kirkko,
Sakaristonmäki, Kirkonmäenkatu 2
Myllykosken tsasouna,
Koulutie 4, Myllykoski
Hautausmaan kirkko,
Hirveläntie 22, Hamina

YHTEYSTIEDOT:

HAMINAN SEURAKUNTA

Ortodoksiakeskus Sypressi ja kirkkoherranvirasto

Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola
Avoimna ti-pe klo 9-15, puh. (05) 312 0839, 040 704 7171,
fax (05) 312 0842, verkossa: www.ort.fi,
sähköposti: hamina@ort.fi

Kirkkoherra Leo Huurinainen,

puh. (05) 312 0839, 040 095 0631, sähköposti:
leo.huurinainen@ort.fi

Vt. kanttori Kari Päivinen, puh. 040 866 7686, sähköposti:
kari.paivinen4@luukku.com

Rovasti Martti Honkaselkä, puh. 040 535 6667, sähköposti:
martti.honkaselka@pp.inet.fi

Pastori Johannes Wuorlinna, puh. 050 589 9011, sähköposti:
jouko.wuorlinna@kolumbus.fi

Pastori Vassi Livio, puh. 040 752 7727, vassi.livio@fimnet.fi

Pastori Ville Kiiveri, puh. 041 441 1174, sähköposti:
ville.kiiveri@ort.fi

Kanslisti-taloudenhoitaja Marita Nieminen, puh. (05) 312
0839, 040 704 7171, sähköposti:marita.nieminen@ort.fi

Kiinteistöjen **isännöitsijä Jukka Jauhiainen,** puh. 040 095
8760, sähköposti: juke.jauhiainen@kolumbus.fi

Seurakunnan **vahvistamies Jaana Juka,** puh. 040 548 7680,
sähköposti: jaana.juka@pp.inet.fi

Kirkkojen isännöitsijät:

Haminan Pietarin ja Paavalin kirkko, **Jukka Jauhiainen,**
puh. 0400 958 760

Kouvolan Pyhän Ristin kirkko, **Esa Nieminen,**
puh. 040 724 4642

Haminan hautausmaan kirkko, pastori **Vassi Livio,**
puh. 040 752 7727

Virvon
varvon
tuoreeks
terveeks!

Kirkkoherran terveiset

Paaston alkupäivinä minulle sanottiin, että nythän ne papin työt alkavat. Tällä tarkoitettiin kai sitä, että jumalanpalveluksia on seurakunnassa enemmän kuin normaaleina aikoina.

Eräs korkeassa virassa oleva upseeri sanoi minulle kerran samansuuntaisesti, kun tapasimme vii-

konloppua edeltävänä päivänä: "Että nyt ne veljen työpäivät alkavat". Omalta kohdaltani voin todeta, että voi, voi, miten huolestusti nämä henkilöt tuntevatkaan kirkkoherran työtä.

Lisääntynyt jumalanpalveluselämä suuren paaston aikana on hengellisesti virkistävää ja rau-

hoittavaa aikaa myös minulle, enkä koe sitä työn lisääntymisenä. Seurakunnassa on monia työtehtäviä, jotka vaativat huomattavasti enemmän aikaa kuin jumalanpalveluksien toimittaminen.

Ennakkoluulot ja asenteet ovat esteenä usein kokonaisuuden näkemiseen. Ne ovat eräs pahimpia risiriitojen ja asioiden huolestusti sujumisen välineitä. Usein luomme kuvan meillemme vähemmän tunnetusta ihmisestä omassa mielessämme, mikä useimmiten on täysin väärä. Suuren paaston aikana olisi hyvä miettiä suhdettaan lähimmäiseen tästäkin lähtökohdasta käsin.

Kymenlaaksossa vietettiin maaliskuun aikana rasismien vastaista viikkoa. Seurakuntamme oli näkyvästi mukana tämän viikon järjestämisessä muiden ta-

hojen kanssa. Seurakuntamme kansainvälistyy, ja tässä mielessä on hyvä, että olemme mukana muu-
toksessa.

Seurakunnallinen tiedottaminen

Analogi-lehden myötä seurakuntamme tiedottamiseen tulee myös joitakin pieniä muutoksia. Pääsääntöisesti ilmoitamme seurakunnallisista tapahtumista tässä lehdessä. Paikallisissa lehdissä ilmoitamme vain jumalanpalvelukset ja suuremmat tapahtumat. Seurakunnan "omien sivujen" aineisto kootaan keskitetysti kirkkoherranvirastossa, jonne voi toimittaa aineistoa lehteä varten.

*Kristus nousi kuolleista
– totisesti nousi!*

Isä **Leo Huurinainen**

HAMINA Toimintaa ja tapahtumia

KIRKKOKUOROT Kouvolassa ja Haminassa

Kari Päivinen,
puh. 040 866 7686

Kuorot kokoontuvat keskiviikkoisin klo 18 Kouvolassa ja torstaisin klo 18 Haminassa.

IKONIPIIRI HAMINASSA

Ritva Koverola,
puh. 040 837 5909

Keskiviikkoisin ja sunnuntaisin Pietarin ja Paavalin trapesassa: KE 11.4. ja 25.4. klo 18, SU klo 13 koko kevään ajan. Ikonien siunaus 20.5. klo 10 Pietarin ja Paavalin kirkossa.

KOUVOLAN TEATTERIKERHO NUORILLE

Anna-Kaisa Miinalainen, puh. 050 341 9508
Kerho kokoontuu joka toinen maanantai klo 18 Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa 23.4. ja 7.5. Esitykset 4.5. klo 18; 5.5. klo 14

ja klo 16 Kouvolan Mikä?-teatterissa (Prikaatintie 1, Kasarminmäki).

KOUVOLAN LASTENKERHO

Anna-Kaisa Miinalainen, puh. 050 341 9508

Lastenkerho kokoontuu joka toinen maanantai klo 18 Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa 16.4., 30.4. ja 14.5.

LASTEN KOKKIKERHO KOUVOLASSA

Irmeli Lasarenko,
puh. 044 257 8428
Kokkikerho kokoontuu TI 24.4. ja 8.5. klo 18 Pyhän Ristin kirkon juhlasalin keittiössä.

HAMINAN PYHÄN ANNAN SEURA

Isä Vassi Livio,
puh. 040 752 7727
Seura kokoontuu sunnuntaisin

liturgiajumalanpalveluksen jälkeen 20.5. Pietarin ja Paavalin trapesassa.

HAMINAN RAAMATTUPIIRI

Isä Martti Honkaselkä,
puh. 040 535 6667
Piiri kokoontuu tiistaisin klo 18 17.4. ja 24.4. Pietarin ja Paavalin trapesassa.

KIRKKOTEKSTIILIKERHO KOUVOLASSA

Irma Leimulahti,
puh. (05) 311 6201.
Kerho kokoontuu TI klo 10-13 Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa.

IKONIPIIRI KOUVOLASSA

Antti Narmala,
puh. 050 934 6437
Piiri kokoontuu LA 14.4. ja 28.4. klo 12. Ortodoksiakeskus Sypressissä. Ikonien siunaus 27.5. klo 10 Pyhän Ristin kirkossa.

KOUVOLAN TIISTASEURA

Leena Juka, puh. 040 744 4049
Seura kokoontuu TI 17.4. ja 22.5. klo 14 Ortodoksiakeskus Sypressissä.

PONOMARIKERHO

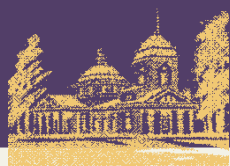
Isä Ville Kiiveri,
puh. 041 441 1174
Kerho kokoontuu keskiviikkoisin ennen ehtoopalvelusta Kouvolan Pyhän Ristin kirkossa.

MYLLYKOSKEN TIISTASEURA

Margareta Oksanen,
puh. (05) 326 4312

ORTODOKSIPIIRI

Lahja Wartiainen,
puh.(05) 371 3434
Piiri kokoontuu TO 12.4. ja 24.5. klo 18 Ortodoksiakeskus Sypressissä.

Palvelusten toimittajat: **Papisto:** Veikko Lisitsin, Aarne Ylä-Jussila, Viktor Maksimovski
Kanttorit: Katarine Lehtomäki, Maria Ylä-Jussila

KOTKA, PYHÄN NIKOLAOKSEN KIRKKO

HUHTIKUU

Suuri viikko

Ke 4.4.	klo 18	EPL-liturgia, synnintunnustus klo 17.30
To 5.4.	klo 18	aamupalvelus
Pe 6.4.	klo 14	ehtoopalvelus
Pe 6.4.	klo 18	aamupalvelus
La 7.4.	klo 9	ehtoopalvelus ja liturgia, synnintunnustus
	klo 8.30	
La 7.4.	klo 23.30	pääsiäisyöpalvelus ja liturgia, <i>Herran pääsiäinen</i>
Su 8.4.	klo 17	ehtoopalvelus
Ma 9.4.	klo 10	liturgia, perhekirkko, <i>toinen pääsiäispäivä</i>
Ke 11.4.	klo 10	liturgia, koululaiskirkko, <i>neljäs pääsiäispäivä</i>
La 14.4.	klo 18	vigilia
Su 15.4.	klo 10	liturgia
Ti 17.4.	klo 10	liturgia
La 21.4.	klo 10	liturgia
La 21.4.	klo 18	vigilia
Su 22.4.	klo 10	liturgia
La 28.4.	klo 10	liturgia, <i>slaavinkielinen</i>
La 28.4.	klo 18	vigilia
Su 29.4.	klo 10	liturgia

TOUKOKUU

La 5.5.	klo 18	vigilia
Su 6.5.	klo 10	liturgia, <i>radiointi</i>
La 12.5.	klo 18	vigilia
Su 13.5.	klo 10	liturgia
Ke 16.5.	klo 18	vigilia
To 17.5.	klo 10	liturgia, <i>Herran taivaaseen astuminen</i>
La 19.5.	klo 18	vigilia
Su 20.5.	klo 10	liturgia
La 26.5.	klo 18	vigilia
Su 27.5.	klo 10	liturgia ja ehtoopalvelus, <i>helluntai</i>
Ma 28.5.	klo 18	panihida, Metsolan hautausmaa

KESÄKUU

La 2.6.	klo 18	vigilia
Su 3.6.	klo 10	liturgia

LOVIISA, PYHÄN JUMALANSYNNYTTÄJÄN KASANILAISEN IKONIN KIRKKO

HUHTIKUU

To 5.4.	klo 9	ehtoopalvelus ja liturgia, synnintunnustus
	klo 8.30	
Ti 10.4.	klo 10	liturgia, <i>kolmas pääsiäispäivä</i>

TOUKOKUU

Ma 28.5.	klo 10	liturgia, <i>toinen helluntaipäivä</i>
----------	--------	--

PYHÄKÖT:

Kotkan kirkko

Pyhän Nikolaoksen muistolle
Kirkonisännöitsijä Maria Ylä-Jussila, puh. 050 375 6984

Metsolan tsasouna

Jumalansynnyttäjän suojeluksen tsasouna Metsolan
hautausmaalla
Tsasounanisännöitsijä Sirkka Paasonen, puh. 041 466 9096

Loviisan kirkko

Jumalansynnyttäjän kasanilaisen ikonin muistolle
Kirkonisännöitsijä Johannes Karhu, puh. (019) 515 722

Loviisan kappeli

Pyhän Serafim Sarovilaisen muistolle Loviisan hautausmaalla
Kappelinisännöitsijä Riina Lahti, puh. 040 760 5039

Nikolaossali, Kymenlaaksonkatu 2, 48100 Kotka, puh (05) 212 482. Nikolaossalia vuokrataan erilaisiin tilaisuuksiin, puh. (05) 212 490.

YHTEYSTIEDOT:

Kirkkoherranvirasto, Kymenlaaksonkatu 2, 48100 Kotka
on avoinna ma–pe klo 9–13 ja ke klo 16–18,
puh (05) 212 490, fax (05) 216 449, kotka@ort.fi,
www.ort.fi/ Seurakunnat/ Kotka

Kirkkoherra: rovasti **Veikko Lisitsin**, puh. (05) 213 157,
050 597 7349, koti (05) 212 247, veikko.lisitsin@ort.fi

Pastori oto.: **Aarne Ylä-Jussila**, puh. 044 702 8428

Kanttori: **Katarine Lehtomäki**, puh. (05) 218 8591,
050 359 4823

Sivutoiminen kanttori: **Maria Ylä-Jussila**, puh. 050 375 6984

Kanslisti: **Arja Sundberg**, puh. (05) 212 490

Seurakuntaemäntä: **Sirkka Paasonen**, puh. 041 466 9096;
seurakuntasali: puh. (05) 212 482

Kotkan pyhän Nikolaoksen kirkon **vahtimestari:**

Vesa Lehtomäki, puh. (05) 218 8591

TIETOA SEURAKUNNASTA

Kotkan seurakuntaan kuuluu kymmenen kuntaa: Kotka, Pyhtää, Elimäki, Ruotsinpyhtää, Loviisa, Pernaja, Liljendahl, Myrskylä, Lapinjärvi ja Artjärvi. Seurakunnassa on kaksi vanhaa kirkkoa, Pyhän Nikolaoksen kirkko Kotkassa ja Jumalansynnyttäjän kasanilaisen ikonin kirkko Loviisassa sekä Kotkan

Metsolassa hautausmaalla pyhän Jumalansynnyttäjän suojeluksen tsasouna ja Loviisan hautausmaalla pyhän Serafim Sarovilaisen kappeli.

Kotkan seurakunnan perheutisia 1.1.–28.2.

KASTETUT
Mattila Amanda Aino
Annikki

IKUINEN MUISTO
Viinikainen Marie 72 v.

**SEURAKUNTAAN
MUUTTANEET**
Seurakuntaan muutti 2
miestä.

**SEURAKUNNASTA
MUUTTANEET**
Seurakunnasta muutti 3
naista ja 2 miestä, yhteensä 5
henkilöä.

Kotkan seurakuntalaisia
pyydetään antamaan
palautetta Analogi-
lehdestä, puh. (05) 212 247.

Kristus nousi kuolleista - totisesti nousi!

sen ylösnousemusjuhlaa. Koko pääsiäiskauden kirkko kaikuu ylösnousemusveisuista – Kristus nousi kuolleista, kuolemalla kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi!

Suuri paasto on ohitse. Olemme kukin kykyjemme ja voimiemme mukaan toteuttaneet ruokapaastoa ja itsetutkistelua ja hyvän aikaansaamista. Kun teemme ahkerasti töitä, lepo

työn loputtua saattaa tuntua ruhtinaalliselta tai ainakin oikeutetulta. Johannes Krysostomoksen pääsiäissaarnan armahtavat sanat, että jokainen on oikeutettu tulemaan Herran iloon, ylösnousemusjuhlaan, ne jotka paastosivat tai ne jotka eivät siihen pystyneet. Kristuksen rakkaus on meille esimerkinä, ei se, että joku ahertaa jopa toistenkin edestä, merkitse sitä, että ne, jotka

eivät ahertaneet, jäisivät ilman. Tällä tavalla me osoitamme olevamme juuri Kristuksen kristittyjä, todellisia ortodokseja.

Kristuksen ristin, haudan ja tyhjän haudan äärellä hengellisesti vieraillessamme elämän totuuden tulisi meille paljastua. Kaikki meille on annettu Kristuksen rakkauden tähden. Siksi mikään ei varsinaisesti ole omaamme vaan hänen. Ikuisuus on edessämme lopulta – olemmeko silloin Jumalan valtakunnan asukkaita?

Isä **Veikko Lisitsin**

Suuren viikon päätökseksi vietämme Herramme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuk-

KOTKA Toimintaa ja tapahtumia

KOTKAN TIISTAISEURA

Pj. Leena Karjalainen, puh. 050 343 2966, Siht. Soja Rantanen, puh. 045 113 4882

Kokoontumiset:

- TI 3.4. klo 17 tiistaiseurailta Nikolaossalissa. Viivi Markkanen kertoo Pyhän Katariinan luostarista.
- TI 17.4. klo 17 tiistaiseurailta kanttorilassa, Valkamakatu 9 B 16. Tiistaiseurailat jatkuvat syyskuussa.

KARHULAN ORTODOKSIT

Vetäjänä Pirkko Erhovaara, puh. 040 831 4321, ja Ritva Lindberg, puh. 050 463 9777.

Seuraava kokoontuminen 3.5. klo 15 Karhulan Kodintalossa, Vesivallantie 21.

PERHEPIIRI

Vetäjänä Katarine Lehtomäki. Seuraava kokoontuminen 9.4. klo 10 Kotkan Pyhän Nikolaoksen kirkossa.

IKONIKERHO

Ohjaaja Mirjam Laine. Kokoontuu Nikolaossalin kerhuhuoneessa.

OPINTOKERHO

Vetäjä isä Veikko Lisitsin. Seuraava kokoontuminen 24.4. ja 15.5. klo 18 Nikolaossalissa.

TORSTAIKERHO

Vetäjät isä Veikko Lisitsin, Sirkka Paasonen ja Nikolaoksen Ystävät. Seuraava kokoontuminen 10.5. klo 12 Nikolaossalissa.

MAAHANMUUTTAJAKERHO

Vetäjä isä Viktor Maksimovski, puh. 050 461 7381. Kokoontumiset 9.4., 14.5. ja 28.5. klo 18 Nikolaossalin kerhuhuoneessa.

KIRKKOKUORO

Pj. Aila Hatzidakis, puh. (05) 218 1599, kuoronjohtaja kanttori Katarine Lehtomäki. Kuoro harjoittelee torstaisin klo 18 Nikolaossalissa. Uudet ja entiset laulajat tervetuloa!

LOVIISAN TIISTAISEURA

Pj. Tuula Heikkilä, Siht. Riina Lahti, puh. 040 760 5039. Loviisan tiistaiseura kokoontuu Loviisan kirkon kulmakammarissa. Kokoontumiset 10.4. liturgian jälkeen, 24.4., 8.5. ja 22.5. klo 13. Loviisan tiistaiseura jatkaa syyskuussa.

NÄYTTELY

Kotkan seurakunnan jumalanpalveluskirjoja 1800-luvulta. Näyttely avoinna ma-pe 9-13 ja ke 16-18. Tervetuloa!

TYÖTTÖMIEN RUOKAILUT

KE 25.4.2007 klo 11-13 Nikolaossalissa.

YLEISÖLUENNOT NIKOLAOSSALISSA

- SU 22.4. klo 12 kanttori Katarine Lehtomäki: Ortodoksiset kirkkotavat
- SU 13.5. klo 12 arkkimandriitta Andreas Larikka: Elävä kristillisuus jälkikristillisenä aikana

SEURAKUNTARETKI 8.-10. kesäkuuta

Itä-Viroon Pyhtitsan luostariin ja Venäjälle Petserin luostariin. Lisätietoja ja ilmoittautumiset kirkkoherranvirastoon, puh. (05) 212 490.

KRISTINOPPILEIRI 8.-16. kesäkuuta

Puroniemen leirikeskuksessa SU 17.6. klo 10 on Kotkan Pyhän Nikolaoksen kirkossa kristinoppikoulun päätösliturgia.

LASTENLEIRI

Luovissa heinäkuussa. Lisätietoja ja ilmoittautumiset kirkkoherranvirastoon, puh. (05) 212 490.

ISÄ VEIKKO LISITSIN

Nunna Kristoduli vieraili Kotkan seurakunnassa. Hän piti yleisöluennon Nikolaossalissa 31. tammikuuta aiheesta: Kilvoittelevat naiset ja luostarit.

Isä Leo Sypressin
rukousikonien edessä.

Sypressin vuosikymmen

Kouvolan ortodoksinen keskus kiinnostaa

Isä Leo Huurinainen esittelee ylpeänä kymmenvuotisjuhlaansa viettävää seurakuntakeskus Sypressiä Kouvolan keskustassa. Vuosikymmen sitten keskusta luottaessa oli tarkoitus madaltaa kynnystä niille, joiden on muutoin vaikea tulla kirkon tiloihin. Nyt tavoite on saavutettu, arkisin keskukseen ovat käyvät tiuhaan, kun ihmiset käyvät pistäytymässä kahvilla tai tuttuja tervehtimässä.

Seurakuntien ovien avaaminen yleisölle ei ole aivan yleistä, ja yleensä käynnit koskevat asiointia kirkkoherranvirastossa tai tilaisuuksien järjestämisestä. Kirkkojenkin ovet ovat useimmiten viikolla kiinni. Niinpä seurakunnassa viri-

Keskuksen lasimaa-lauksia.

si ajatus paikasta, jossa voisi rukoilla muulloinkin kuin vain virallisina aukioloaikoina.

Isä Leo kertoo, että Sypressi on vaikuttanut siihen, että kävijöiden joukko seurakunnan tiloissa on lisääntynyt. Moni kirkkoon arasti suhtautunut on saanut uusia näköaloja ja alkanut ymmärtää uudella tapaa ortodoksista kulttuuria ja uskonelämää. Isä Leo kuvaakin keskusta bysanttilaisen, karjalaisen ja ortodoksisen kulttuurin kohtauspaikaksi. Vierailijoille tämä näkyy suurten ikkunoiden hehkuvina lasimaa-lauksina, joiden lävitse talvipäivän aurinko loistaa.

Marita Nieminen (vas.) sai Pyhän Karitsan ritarikunnan mitalin. Valmistautuminen illan juhliin.

vaus on täysin omakohtainen ja monella tapaa mystinen kokemus, jossa kuvaaja ikään kuin etsii kuvia oman mielenmaisemansa mukaan. St. Pragburgin teokset ovat syntyneet vuonna 2002. Arffman kertoo, että niissä hän on loitontunut ”todellisuuden diktatuurista” ja muuntanut kaksi todellista kaupunkia, Prahnan (Prague) ja Pietarin (St. Petersburg), yhdeksi mielikuvituksen metropoliksi. Viimeisetkin merkit dokumentarismien vallasta ovat

tällöin hävinneet puhtaalle mielikuvitukselle.

Paastoliturgia ja iltajuhla

Ristin ylentämisen kirkossa metropoliitta Ambrosius toimitti paastoliturgian, jonka yhteydessä toimitettiin myös lukijaksi vihkiminen. Iltajuhlassa runsaiden pitopöytien ääressä tervetuliaissanat lausui isä Leo kuvaten keskusta kohtauspaikaksi. Metropoliiatta Ambrosius luovutti kanslisti **Marita Niemiselle** Pyhän Karitsan ritarikunnan mi-

Metropoliitta Ambrosius tervehtii juhlayleisöä.

Valokuvanäyttelyn avajaiset

Sypressin salissa on pidetty useita näyttelyjä. Isä Leo pohtiikin, että hyvässä taiteessa rajaa maallisen ja uskonnollisen väliin on vaikea vetää.

Sypressin kymmenvuotisjuhlien näyttely esittelee valokuvaaja **Jari Arffmanin** töitä otsikolla *St. Pragburg*. Esillä olevat kuvat liittyvät kaupunki- ja katukuvauksen perinteeseen. Arffmanille valoku-

Isä Leo ja taiteilija Jari Arffman näyttelyn avajaisissa. Näyttely on avoinna 20. huhtikuuta asti.

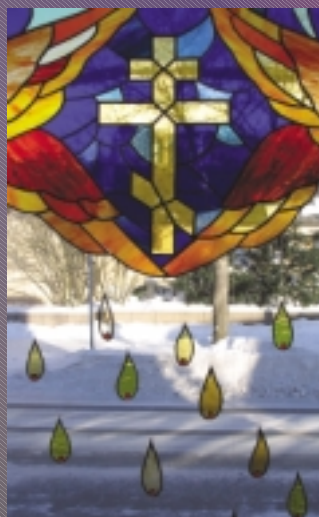
Metropoliitta Ambrosius toimitti paastoliturgian 23. helmikuuta Kouvolan Ristin ylentämisen kirkossa.

Sypressin...

► talin tunnustukseksi kirkon hyväksi tehdystä työstä.

Taitelija Arffman mainitsi puheessaan, että hänen näyttelyssään on kyse

kritiikistä yksinvaltiutta ja diktatuuria vastaan mutta samalla mielikuvituksen ylistyksestä. Metropoliitta vuorostaan painotti tervehdyksessään, että tällainen Sypressi on hyvä kylmän talven keskellä. Lämminhenkinen ja kotoinen seurakuntakeskus tarjoaa monille suojaa polttavaa au-

rinkoa ja ehkä sadetta ja tuultakin vastaan. Hänen mielestään keskuksessa ollaan kuin viilentävän sypressin varjossa.

Kuoron lisäksi juhlassa esiintyi viulisti Meeri Sepälä.

Teksti ja kuvat:
Kari M. Ranttilä

Lasimaalauksen hehkua talvipäivän auringossa.